

RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND V 21
OSLO 0

Returadresse:
Norsk Sjakkblad
Boks 104 Blindern
OSLO 3

RISØRSTUA

MIDDAG

OKSEKARBONADER M/LØK OG ERTER .....

FISH & CHIPS .....

RØDSPETTEFILÉT M/REMULADE .....

BRUN LAPSKAUS .....

SCHNITZEL M/ERTER .....

SCHNITZEL M/OST .....

WIENERKOTELETT .....

BIFF M/LØK .....

T-BONE M/SOPP, BRIANSMØR OG ERTER .....

ENTRECOTE .....

FILÉT OSCAR M/REKER, ASPARGES OG SOPP .....

DESSERT

IS MELBA .....

IS M/SJOKOLADE .....

BLANDET IS .....

FRUKTSALAT .....

GRILL SNACKS

WIENERPØLSE M/BRØD, REKESALAT OG LØK .....

HAMBURGER .....

CHEESEBURGER .....

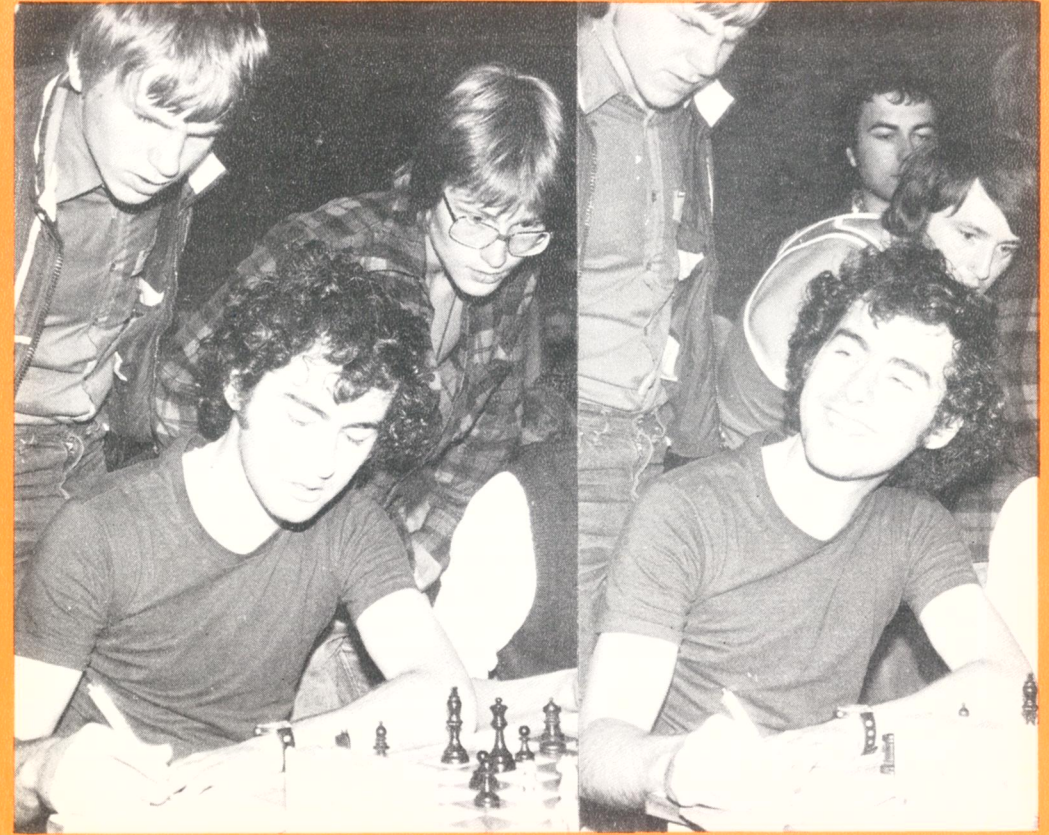
OSTESANDWICH .....

KARBONADESMØRBRØD .....

REKESMØRBRØD .....

SERVERING FRA KL. 11.00 TIL KL. 22.30

NORSK SJAKKBLAD

September
1978

Pål-Ole Liabotro, Tønsberg, sikret sitt junior-NM med remis i siste runde. På venstre bilde vurderer konkurrentene Ivar Uggerud og Jøran Jansson situasjonen. Mesteren kan koste på seg et smil.

5

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. (02) 20 29 33

Redaktør: Øystein Brekke

Sentralredaksjon:

Tor Arne Hauge
Johs. R. Kjeken
Dag H. Sødtholt

Medarbeidere:

Tor Egil Førland
Knut Jøran Helmers
Henning W. Hermansen
Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Svein G. Myreng
Per Ofstad
Eivind Poulsson
Øystein Sande
Petter Stigar
Nils G.G. van Dijk

Forretningsfører:

Arnold J. Eikrem

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.

Abonnementspris for ikke
medlemmer: kr.50 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. 02/20 29 33

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 8601.2395029

President: Arnold J. Eikrem
Briskebyvn. 48 v.409 Oslo 2
Tlf. 02/56 79 10

Medlemsskap i NSF inklu-
derer Norsk Sjakklblad fritt
tilsendt.

Opp med dampen

Det er en naturlig sak for organisasjoner flest å føre en konstant debatt om sentrale spørsmål.

Dette burde ikke minst gjelde en såpass svak organisasjon som Norges Sjakkforbund. Imidlertid ser det dessverre ut til at medlemmene engasjerer seg minimalt i organisasjonssaker. Det sies nok en hel del på kongressene og tilfeldig ellers, men sjelden blir det seriøs, skriftlig debatt.

Dessverre rekker heller ikke NSB i særlig grad å luften aktuelle saker, slik det skulle være naturlig. Denne gang har vi forsøkt å ta oss sammen. Sakene på de neste sidene interesserer forhåpentligvis tillitsmenn i klubber, kretser og forbund (inkludert Landsrådet) - foruten et og annet enkeltmedlem.

Men hvor mange ganger skal vi behøve å mase om at sjakkbladets spalter higer etter konstruktive innlegg?

INNHOLD

Forandringer må til	3
Risør overbefolket	5
Mester elite	7
Mester kandidat	21
Mester	23
Junior A	29
Nytt lynsjakkreglement i NSF	32
Junior B	35
Lilleputt	36
Debatt	39
De beste partiene i NNM	40
Det åpne danske juniormesterskap	42
Problemisten	43
Sjakk uten mat(t)	44
Kommunikasjon	45
Litteratur	57
NSF's rankingliste pr. 1/9	58
Schildeturneringen	59
Samleperm til Norsk Sjakklblad	59
Nytt i grannelanda	60
En teorikommentar	60
Turneringsinformasjon	62
OL-simultan	62

Merk bladets nye adresse!

Noe må gjøres med kongressen

Norges Sjakkforbunds 57. kongress satte sannsynligvis ny rekord: 9 timer og 35 minutter (med bare én matpause)! At mange ikke holdt distansen ut, kvelden før NM's 1. runde, er forsåvidt helt rimelig. På den annen side beklagelig, da kongressen naturligvis er av stor betydning, og sist på dagsorden sto viktige poster som Innkomne forslag og Fastsettelse av neste kongress og landsturnering. I år fikk disse punktene dermed ikke den oppmerksomhet de fortjente. NSF's kongresser er tradisjonelt svært "uprofesjonelle" med henblikk på teknisk arrangement, møteledelse og forarbeid fra styre, klubber og delegerte. Den dårlige organisasjonsmessige oppbygging av NSF gjenspeiles her i kongressens effektivitet - og omvendt. Og dette kan vi ikke sitte med hendene i fanget og se på! Når årets kongress ble ekstra ille, skyldes det først og fremst den nye integreringen av NSFU's årsmøte i programmet. Dette ble en unødige ekstrabelastning, da forsamlingen stort sett viste liten interesse og innsikt og i stedet delvis gikk i oppløsning. På en eller annen måte må NSFU's årsmøte arrangeres for seg. Men aller viktigst er det at mer av kongressen blir forhåndsarbeid. At Forbundet i god tid sender alle sakspapirer til klubber og delegerte, anser vi heretter som opplagt. Noen garanti for at samtlige som møter på kongressen, har sett papirene har vi likevel ikke. Klubbene må enten sende inn fullmakter i god tid eller på egenhånd formidle papirene til sine utsendinger. Det som må være klart, er at kongressen ikke kan ta særhensyn til dem som møter fram uten å ha lest lekser.

Ordstyreren har i det hele tatt en vanskelig rolle, avgjørende for om spillereglene skal følges og møtet bli vellykket. (På såpass store møter som NSF's kongress bør det være minst to dirigenter, som har en arbeidsfordeling klar på forhånd.) Det er også på tide at ordstyrerne møter spesialforberedt - og også med varianter som begrenset taletid (stoppeklokke!) og replikkordskifte i bakhånd. Likevel er vi langt fra sikret en "kort og smertefri" kongress. Det bør heller ikke være målet. Kongressen er NSF's høyeste organ, og dens avgjørelser av vidtrekkende betydning. Trenger en sak grundig debatt, må den få det. For framtida kan vi ikke skjønne annet enn at kongressen, hvis den skal kunne fylle sin ønskede funksjon, må utvides tidsmessig - med start tidlig lørdag formiddag eller helst fredag. Å holde på for fullt lørdag kveld er egentlig uakseptabelt for dem som overhodet har sjakklige NM-ambisjoner. Kongress og landsturnering bør fortsatt la seg kombinere. I dette bildet må heller ikke kongressens betydning undervurderes.

For dårlig reglement - og arrangement

Det er visst enighet om at landsturneringen - Norgesmesterskapet - fortsatt bør være den sentrale begivenheten blant norske sjakkturneringer. Deltagertallet ser nå ut til å ha stabilisert seg. 375 i Risør var riktignok ny NM-rekord (én over Sandefjord 1974!), men rekord på Sørlandet var ikke annet enn rimelig.

Mange ønsker enda større og sterkere deltagelse - en virkelig mønstring av norsk sjakk i topp og bredde. Vi støtter målet, men vil presisere at det bare kan nås gjennom å legge forholdene bedre til rette. Norges Sjakkforbund kan vanskelig dirigere amatørspillere, uansett nivå, til å ta fri fra jobb eller familie. Veien å gå er å gjøre mesterskapet mer attraktivt.

Hva som er galt?

1. Klasseinndelingen. Elo-rating brukes nå som rettesnor ved plassering i de ulike klasser: Mesterklassen over 1930, klasse 1 1680-1929 og klasse 2 under 1680. Mellom Junior A og B er det ingen fast grense. Mesterklassens elitegruppe nomineres av UK (ved rankinglista), mens kandidatgruppen er for spillere med rating på minst 2130. Om "elite" og "kandidat" sier reglene også at hver gruppe skal bestå av 10 eller 12 spillere (Berger) eller minimum 16 spillere (Monrad).

Det viktigste ved alle ratinggrenser må være at de fungerer hensiktsmessig og at kartet stemmer med terrenget. For kandidatgruppens del er dette ikke tilfelle. Nivået i Norge er ikke så høyt at det er naturlig med to "klasser" over 2130. I praksis har hver eneste kandidatgruppe siden regelvedtaket i 1974 måttet suppleres med spillere under ratinggrensen. Vi er enig med dem som hevder at hele "kandidat" er en kunstig skapning; nest høyeste klasse bør ikke være så trang og liten.

Et forslag på kongressen i Risør, signert Arnold Eikrem og Øystein Brekke, gikk inn for mesterklasse over 2000 - med en elitegruppe på 10 eller 12 og en mestergruppe for de øvrige. I årets NM ville en slik løsning gitt en mestergruppe på 36. Man foreslo videre klasse 1 fra 1750 til 1999, klasse 2 fra 1500 til 1749 og klasse 3 under 1500. Dette vil være en klar forbedring. Når gjennomsnittstallet for ratede norske sjakkspillere ligger på ca. 1675, er det f.eks. direkte galt at laveste klasse i NM går opp til 1680. Et urimelig stort antall spillere henvises til statistroller - og velger å holde seg hjemme. Et ratingsprang fra 1680 til 1100 er like stort som fra 1680 til 2260. I klasse 2 i Risør deltok det da også bare 4 spillere med rating under 1300.

Juniorklassene og lilleputt synes å fungere ganske bra - med økende deltagelse. Det eneste vi vil påpeke er at UK må vise en langt større "ratingfleksibilitet" ved juniorer enn ved seniorer, og egne ønsker bør tas mer i betraktning. Grunnet utmattelse og klokkeslett ble ingen av de foreliggende forslagene til turneringsreglement for NM (et opprinnelig fra Widar Fossum og nevnte motforslag) realitetsbehandlet på kongressen i Risør. Nettopp derfor tar vi opp dette her og nå. En så viktig sak bør diskuteres og forberedes grundig før neste kongress, slik at vedtak kan treffes. Nåværende reglement har for mange svake punkter.

2. Opprykksreglene. Reglene sier at to spillere rykker opp fra hver klasse. Dette er for dårlig. Greit med 2 av 18 i kandidat, men skandaløst med 2 av 96 i klasse 1! En slik opprykksregel er ikke med på å gjøre NM attraktivt. Statistisk sett ville nokså få av spillerne i "mester" rykket opp til sin egen klasse om de hadde spilt i klasse 1. F.eks. gjorde Jon Reed og Einar Hamre ratingprestasjoner på 2037 og 2032, men uten å rykke opp. Vil en gi NM høy status, må reglene være slik at det er et realistisk mål for klassens beste spillere å satse på opprykk. Visst kan man også gå opp i rating, men som kjent er det - også psykologisk - vanskelig å vinne rating i en turnering hvor motstanderne er lavere ratet. Deltagelsen tyder nettopp på at en del har funnet ut at det er lettere for de høyest ratede å vinne ratingen i andre turneringer. I klasse 1 var det ingen over 1909 i rating og bare 3 over 1900. I klasse 2 bare 6 spillere over 1630.

3. Spilleforholdene er sjelden særlig bra under landsturneringene. Overopphetede gymsaler i solsteik har vært "varemerket". Slik sett var det utmerket i Bergen i fjor, men i år var katta løs igjen - i hvertfall flere av dagene. Og hvorfor skal støy i lokalet være så mye mer utbredt i NM enn i andre turneringer?

4. Andre faktorer. Generelt bør en kunne kreve en del av en landsturnering - ikke minst på bakgrunn av at arrangørene gjerne går dundrende overskudd. Vel unt, men deltagerne bør også kunne forvente god standard. I praksis pleier det å være en del misnøye med innkvartering, matservering, syltynne, men dyre bulletiner, (unntak: Risør) og intetsigende premiering. Det miljømessige gjøres det lite eller ingenting med.

Mange sure oppstøt på en gang. Det er naturligvis ikke lett å lage et topp NM-arrangement, og mange og fornuftige anstrengelser har vært gjort opp gjennom årene. Men de ansvarlige, Norges Sjakkforbund og lokale arrangører, må aldri slå seg til ro med en standard - derimot ha et våkent øye til forbedringer. Det kan bety så mye.

Lykke til - Molde!

NM
SJAKK
RISØR
9-16 JULI
19
78 78

Risør overbefolket

NM
SJAKK
RISØR
9-16 JULI
19
78 78

Store deler av sjakk-Norge inntok sørlandsbyen Risør lørdag 8. juli. Og ikke bare NM- og kongressdeltagere. Kombinasjonsmuligheten sjakk/sørlandsk sommerferie hadde også fristet flere enn vanlig til å ta hele familien med. Alt i alt en kraftig 8-dagers dose sjakk på en gammel, liten seilskuteby. Men lokalbefolkningen var vant til fremmede ansikter om sommeren og tok situasjonen med godt humør. Av ordførerens åpningstale framgikk det at et norgesmesterskap i seg selv var en begivenhet for byen. Såvidt han kunne huske var det bare én eneste gang før holdt NM i et eller annet i Risør. Referenten festet seg ikke ved hva det andre (første) mesterskapet gjaldt.

Været var heldigvis (fra en deltagers synspunkt) ikke like strålende som det pleier. De dagene det var overskyet, var også spilleforholdene ganske bra. Risør skoles gymsal var nemlig, liksom gymsaler flest, ikke noe perfekt spillelokale, da det ikke lyktes arrangørene å nøytralisere sola på solskinsdager. Og lufting (gjennomtrekk) i 8. runde førte bare til diverse såre halser og neser i 9. runde (og påfølgende uke). Vanskeligst var faktisk pusteforholdene for elite og kandidat, som spilte oppe på scenen (nærmest sola). Uten røykeforbud hadde nok spilleforholdene i Risør blitt like ille som de ofte har vært, men heldigvis - verden går da litt framover.

Skandaløse spilleforhold var det i år bare Junior B som hadde - nede i gangen som alle stormet gjennom på vei til og fra toalettet. Er ikke spillelokalet stort nok, må det være bedre å supplere med et annet lokale. (Og den muligheten fantes det nærmeste nabo.) Vi skal ikke gjøre dette unødig surt. På mange måter ble det ei trivelig uke, og den store turneringslederstabben, under ledelse av Tom Johanssen og Widar Fossum, arbeidet jevnt og rutinnert. Skuffende var derimot den lokale innsatsen fra Risør Sjakkklubb. Assistentene som var lovet og forutsatt, holdt seg enten borte eller deltok i

turneringen. Konklusjonen blir ikke noe direkte dårlig arrangement, men den store susen manglet - den som gjerne trenger litt lokal glød og entusiasme.

Kongressturneringen

Det berømmelige kongressreferatet forelå denne gang plutselig i ferdig trykket bulletinutgave alt søndag kveld - dagen etter dagen! Da det faktisk også ble sendt ut til klubber, kretser og landsrådsrepresentanter innen utgangen av august, vil NSB nøye seg med en liten oppsummering.

Lørdag 8/7 ved 3-tida ønsket Bjørn Nielsen (Risør SK) og president Arnold Eikrem velkommen til NSF's 57. kongress. Kulturkonsulent Kirsten Vinje Gunnerud hilste fra Aust-Agder fylke, med et usedvanlig velpoengtert og interessant innlegg.

Til referenter ble valgt Henning Wadd Hermansen og Eivind Kveinen, ASKO og til dirigenter Per A. Bergersen, Stabekk og Tom J. Johanssen, OSS. Fullmaktskomiteen registrerte 68 stemmeberettigede fra 39 klubber.

Årsberetningen ble dagens seigeste punkt - over to timer. Etter samlet gjennomlesning ble den gjennomgått punkt for punkt. Styret høstet (velfortjent) kritikk for dårlig redigering - bl.a. at fortid og framtid ikke var holdt klart nok fra hverandre. Det ble det i det hele tatt mye snakk om hva en årsberetning bør inneholde og ikke. Konkret ble det vedtatt en godtgjørelse til Elo-komiteen på kr.0,50 pr. ratet resultat. I stedet for å diskutere NM for klubblag i det vide og brede, ble følgende komité valgt til å arbeide med saken: Jahn Hanssen, Moss, Ivar Brede Lie, Grane, Magne Følling, Bergen og Øystein Brekke, ASKO.

Atskillige innlegg ble det også under pkt. Regnskap. NSF's regnskap 77/78 konkluderte med overskudd på 32.424 - beregnet ut fra utestående (mest an-

nonseinntekter på Sjakk i Norge) 139.889 og gjeld (trykkeri m.m.) 103.186. Etter mye fram og tilbake ble det vedtatt å avsette 10% av antatte annonseinntekter (12.388) og redusere overskuddet tilsvarende. Under "status" ble det vedtatt at Forbundets verdifulle sølvsjakkspill heretter skal stilles ut under landsturneringen. På dette tidspunkt overtok NSF's fungerende (og senere nyvalgte) formann Widar J. Fossum med organisasjonens 1. ordinære årsmøte. Vi henviser til referat og vår artikkel "Noe må gjøres med kongressen".

Deretter kunne man fortsette med pkt. 7 - Innkomne forslag: Et fra sentralstyret om opprettelse av "Sjakkutvalg" ble enstemmig vedtatt, bortsett fra navneendring til "Reglementsutvalg", som sier mer om utvalgets arbeidsoppgaver. Til forslaget fra Widar J. Fossum om nytt turneringsreglement for NSF ble det delt ut et motforslag til \$5, undertegnet Arnold Eikrem og Øystein Brekke. Etter kort debatt ble det med 24 mot 11 stemmer vedtatt å oversende \$5 til sentralstyret. Hvilket betyr at saken må opp igjen på neste kongress og at eventuelle endringer først kan gjelde fra 1980. De øvrige paragrafer i Fossums forslag ble vedtatt. Følgende forslag var fremmet av sentralstyret: "Sjakkutvalget overtas av Arnold J. Eikrem, og drives av denne for egen regning". Ole Christian Moen redegjorde for forslaget. Eivind Kveinen mente at NSF som service burde tilby medlemmene brett, brikker, klokke etc. Forslaget fikk også varm støtte fra flere talere, bl.a. Erling Kristiansen og Knut Bøckman, og ble enstemmig vedtatt. Det nye sentralstyret skal forhandle med Eikrem om betingelsene og undertegne avtalen.

Valgene

fikk følgende utfall:

President: Arnold J. Eikrem, Jarl. Sentralstyre: Ole Chr. Moen, OSS (senere konstituert som visepresident), Widar J. Fossum, OSS, Ellen Trollaldalen, Skien, Ivar Brede Lie, Grane, Magnus Monsen, Sandnes, Øystein Brekke, ASKO.

Varamenn: Johs. R. Kjekken, ASKO, Tom J. Johanssen, OSS.

Landsrådet: Nord-Norge: Kjell Johan-

nessen, Hammerfest og Kjetil Vollan, Bodø (varamenn: Trygve Røtvold, Kirkenes og Kjell Ole Kristensen, Narvik). Nord-Trøndelag: Olaf Brendhaug, Meråker (vm: Arne O. Trana, Steinkjer). Sør-Trøndelag: Tore Høe Løvaas, Jarl (vm: Øystein Sælnes, Jarl). Møre og Romsdal: Harald Isachsen, Molde (vm: Karl W. Strand, Kristiansund). Sogn og Fjordane: Øystein Hjertenes, Florø (vm: Magnar Ljøsne, Lærdal). Hordaland: Håkon Eiken, Bergen (vm: Magne Følling, Bergen). Rogaland: Odd Stangeland, Sandnes (vm: Arvid A. Malde, Stavanger). Agder: Jan Erik Lund, Risør (vm: Stein Hauge, Kristiansand). Telemark: Fritz Brastein, Skien (vm: Trond Robertsen, Porsgrunn). Vestfold: Arild Johansen, Horten (vm: William Wendel, Larvik). Buskerud: Karl H. Lund, Kongsberg (vm: Anders Hauge, Drammen). Hedmark og Oppland: Per Bjørn Bakke, Eidsvoll (vm: Knut Espelund, Lillehammer). Østfold: Ludvig Czilling, Moss (vm: Rolf W. Tangen, Sarpsborg). Oslo og Omegn: Per A. Bergersen, Stabekk og Gunnar Hellem, OSS (vm: Svein G. Myreng, Stjernen og Thor Johansen, Asker). Revisorer: Per Bjørn Bakke, Eidsvoll og Tormod Fyri, OSS.

Sjakkens Venner: Arnold J. Eikrem (form.), Magnus Monsen og Per A. Bergersen.

Lovkomite: Ivar Brede Lie, Johan Andreassen og Ole Chr. Moen.

Reglementsutvalg (RU): Tom J. Johansen (3 år), Widar J. Fossum (2 år) og Johs. R. Kjekken (1 år). Suppleanter: 1. Arnold J. Eikrem, 2. Erling Kristiansen, 3. Øystein Brekke.

Valgkomite: Erling Jarnve, Strømme (form. i Oslo og Omegn), Henning Wadd Hermansen, ASKO og Johan Andreassen, Stjernen.

Uttakingskomite: Arnold J. Eikrem (form.), Per A. Bergersen, Widar J. Fossum, Johs. R. Kjekken og Svein G. Myreng.

Under nattens siste post ble Molde SK tildelt arrangementet av kongress og landsturnering 1979 med 25 stemmer mot Larviks 14. 3 blanke.

Den klassevise NM-reportasje følger. Signaturen foran klassene sier hvilke medarbeidere som står bak innholdet og - når ikke annet bemerkes - er skyld i partikomentarene. Klasse 1 og 2 må av plasshensyn vente til neste nr.

Hoens favoritt og mester

ved ØS

MESTER ELITE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1 Ragnar Hoen, OSS	2394	●	½	½	½	1	1	1	½	1	1	1	½	8½
2 Arne V Gulbrandsen, OSS	2344	½	●	0	½	½	1	1	1	½	1	1	1	8
3 Øystein Sande, Bergen	2301	½	1	●	½	½	½	½	½	1	0	1	6½	
4 Bjørn Tiller, OSS	2285	½	½	½	●	1	0	½	0	1	½	1	½	6
5 Thomas Heiberg, Stjernen	2204	0	½	½	0	●	0	1	1	½	½	1	5½	
6 Erling Kristiansen, OSS	2324	0	0	½	1	1	●	0	½	1	0	½	1	5½
7 Einar Hatlebakk, ASKO	2301	0	0	½	½	0	1	●	0	1	1	½	1	5½
8 Magne Følling, Bergens	2253	½	0	½	1	0	½	1	●	0	½	1	0	5
9 Morten Trolldalen, Skien	2326	0	½	½	0	½	0	0	1	●	½	1	½	4½
10 Tor Kristiansen, ASKO	2189	0	0	0	½	½	1	0	½	½	●	½	1	4½
11 Jarl H Ulrichsen, ASKO	2254	0	0	1	0	½	½	0	0	½	●	½	3½	
12 Bjørn Heggheim, OSS	2081	½	0	0	½	0	0	0	1	½	0	½	●	3

Årets elitegruppe hadde et Elo-snitt på 2271, som vel er litt i underkant av det "normale". Samtlige 5 norske IM-er glimret med sitt fravær, et faktum som ble sterkt beklaget fra enkelte hold. Det hadde unektelig vært moro for det brede publikum å se våre "ess" i aksjon, men man kan ikke lukke øynene for at deres fravær nettopp er et resultat av den hektiske turneringsaktivitet som er blitt Norges Sjakkforbunds "varemerke". Det finnes grenser for hvor mange turneringer selv spillglade toppspillere makter eller orker å delta i. Og NM er som kjent (ennå) ikke stormesterkvalifiserende... Dermed avsto også Helmers fra en utmerket sjanse til å gjøre det første "hat trick" i norsk NM-historie. Av de deltakende "storspillere" var det i første rekke Ragnar Hoen og Arne Vinje Gulbrandsen som stilte med favorittstempel i nakken. Men vi går over til selve begivenhetene og konstaterer at Hoen ved loddtrekningen fikk det forpliktende startnummer 1.

1. RUNDE

Hoen - Hatlebakk	1 - 0
Følling - Heggheim	0 - 1 hp.
Sande - E.Kristiansen	- - -
Gulbrandsen - Tiller	- - -
Heiberg - Ulrichsen	- - - hp.
T.Kristiansen - Trolldalen	- - -

(Hengepartiene er markert med hp., da de spilte en viktig rolle ved utviklingen. Partier avgjort uten fortsatt spill er likevel ikke tatt med.)

Hoen gjør ikke akkurat skam på forhåndstipsene. Han overspiller Hatlebakk i fin posisjonell stil, mens Gulbrandsen gjør et forgjeves forsøk på å vinne et jevnt tårnsluttspill mot Tiller. Sande og Erling Kristiansen kommer tidlig inn i en trekkjentagelse som ingen tør bryte ut av. Reserven (for Helmers) Tor Kristiansen har initiativet mot Trolldalen, men det hele løper ut i sand. De to hengepartiene er bare inkubasjonstid for den "hengepartisyke" som rir eliteklassen til langt ut i rundene.

Hvit: Hoen

Svart: Hatlebakk

SICILIANSK

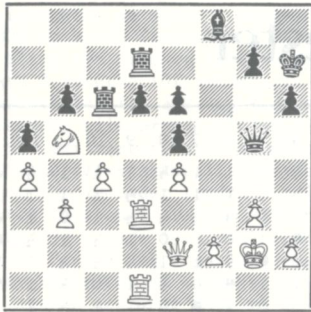
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 Sc6 6 Le2 e5 7 Sb3 Le7 8 0-0 0-0 9 Kh1 a5 10 a4 Sb4 11 Lg5 Le6 12 Lxf6 Lxf6 13 Sb5 Tc8 14 c3 Sa6 15 Lg4 Le7 16 Lxe6 fxe6 17 Dg4 Tf6 18 Tad1 Sc5 19 Sxc5 Txc5 20 De2 Lf8 21 Td2 Tf7 22 Tfd1 Tc6 23 c4 b6 24 b3 Td7 25 g3 Dg5 26 Kg2 h6 27 Td3 Kh7

Diagram neste side

28 f4 exf4 29 e5 Tc5 30 De4+ Kg8 31 exd6 Te5 32 Dxf4 Te2+ 33 Kh1 Dh5 34 g4 Tf7 35 gxh5 Txf4 36 Sc3 Tc2 37 Tld2 Txd2 38 Txd2 Tf3 39 d7 Le7 40 d8D+ Lxd8 41 Txd8+ Kh7 42 Se2 Txb3 43 Sf4 Tb1+ 44 Kg2 Tb2+ 45 Kg3 Tb3+ 46 Kg4

1 - 0

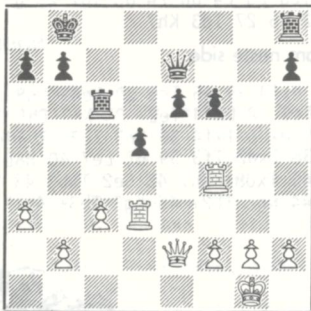
2. RUNDE

Hoen - Følling	½ - ½ hp.
Tiller - Heiberg	1 - 0
Trollidalen - Gulbrandsen	½ - ½ hp.
E.Kristiansen - T.Kristiansen	0 - 1
Heggheim - Sande	0 - 1 hp.
Hatlebakk - Ulrichsen	½ - ½ hp.

Erling Kristiansen er forbausende rask med å spise en forgiftet bonde mot sin navnebror, og ser ikke at han i neste trekk må miste tårn. Partiet stiller i årets treskje-konkurranse, selv om konkurransen i år nok blir for hard. Hoen får ingen fordel ut av sitt fir-springerspill mot Følling. Gulbrandsen gjør et nytt forgjeves forsøk på å utnytte en minimal sluttspillfordel.

Hvit: E.Kristiansen
Svart: T.Kristiansen

FRANSK
1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sc3 Sf6 4 Lg5 Le7 5 e5 Se4 6 Sxe4 Lxg5 7 Sxg5 Dxc5 8 Sf3 De7 9 Ld3 c5 10 dxc5 Dxc5 11 0-0 Ld7 12 De2 Sc6 13 a3 Sd4 14 Sxd4 Dxd4 15 Tfd1 Tc8 16 Lb5 Dc5 17 Lxd7+ Kxd7 18 c3 Kc7 19 Td4 Kb8 20 Tad1 Tc6 21 Tg4 Df8 22 Tf4 De7 23 Td3 f5 24 exf6ep gxf6

25 Txd5 Dc7

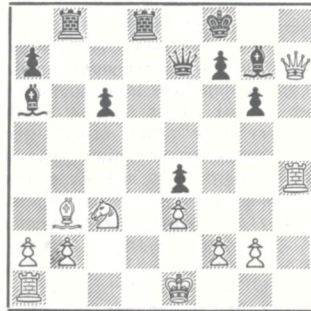
0 - 1

Hvit: Heggheim

Svart: Sande

GRUNFELD-INDISK

1 d4 Sf6 2 Sf3 g6 3 c4 Lg7 4 Sc3 d5 5 Lg5 Se4 6 cxd5 Naturligvis ikke 6 Sxd5?? Sxg5 7 Sxg5 e6! 6 - Sxg5 7 Sxg5 c6!? Et bondeoffer som gir svart et visst utviklingsforsprang. Normaltrekket er 7 - e6 etterfulgt av 8 - exd5. 8 dxc6 Sxc6 9 e3 Bedre er trolig 9 d5 Se5 11 e4. 9 - e5 10 d5 Dxc6 11 dxc6 0-0! På 11 - bxc6 er 12 Se4 ubehagelig. 12 Df3 bxc6 13 Lc4 På 13 Dxc6 Tb8 blir svarts utviklingsforsprang altfor overveldende. 13 - Tb8 14 Lb3 La6! Svart har ikke bare vunnet gambitbonden tilbake, men også greidd å forhindre hvits korte rokade. Hvit lar nå kongen bli stående i sentrum, men det spørs om ikke lang rokade tross alt var det minste ondet. 15 h4 De7 16 h5 Dette flankeangrepet blir ikke så farlig som det ser ut til. 16 - e4 17 Dh3 Tfd8 18 hxg6 hxg6 19 Dh7+ Kf8 20 Th4

20 - Txb3! 20 - Dd6 pareres naturligvis med 21 Td1. 20 - Df6 med truselen 21 - Dxc3+ har vært foreslått som sterkere, men hvit parerer med 21 Td1! 21 axb3 Dd6? Utført i sikker overbevisning om at hvit var matt i alle varianter. Riktig var 21 - Db4! 22 Tc1 Dd6! fordi svarts løper på a6 ikke lenger trues av tårnet. Hvit måtte da ha spilt Dh8+ som i partifortsettelsen, men på dårligere betingelser. 22 Dh8+! Eneste trekket, men det gir også gode muligheter til å holde partiet. 22 - Lxh8 23 Txb3+ Kg7 24 Txd8 Dxd8 25 Txh8 Teoretisk er dronningen sterkere enn tårn og springer, men hvit har her muligheter for å bygge opp et "piggsvin-forsvar". 25 - Dd7 26 Ta4 f5 27 Td4 Db7 28 b4 Kh6 29 Sd1! Hvit har

GJØR ET KLOKT TREKK ...

SNAKK MED

RUTH'S RENGJØRINGSBYRÅ

Daglig rengjøring av kontorer, skoler, lagre, forretningslokaler og lignende.

Kolleavn. 8, HASLUM — Tlf. 53 92 20

FARGE BILDESENSASJON!

FØRSTE I NORGE
MED

FARGE BILDENE PÅ 6 TIMER

LEVER FILMEN DIN TIL OSS FØR KL. 10.00
FERDIG KL. 16.00!

EGET REVOLUSJONERENDE KOMPACTLABORATORIUM MED

KVALITET FOR DEN VIRKELIG KRESNE

Veitvedtn. 8, Oslo 5,
Tlf.: 25 28 07

PORTRETT-FOTO
BARNEFOTOGRAFERING
PASSFOTO - 2 MINUTTER

BRUDEFOTOGRAFERING
i kirken eller i vårt
moderne atelier

VEITVETSENTERET
15 min fra sentrum

En røykfri norgesmester til NSb:

-Pipa tar sin tid den også

Ragnar Hoen har tilhørt den norske sjakkeliten siden sin OL-debut i 1960. F.eks. har han gjort det sjeldne kunststykket å spille ni olympiader i rask rekkefølge - høstens i Argentina blir den tiende!

I det hele tatt har han gjort seg allerede mest bemerket som landslagsspiller i forskjellige sammenhenger. Spesialiteten må være radiolandskamper; partiene mot Zandor Nilsson og Svend Hamann er blant de beste og mest publikumsvennlige som er servert. Det er vel snart et folkekrav at Ragnar spiller i radioen igjen.

Hoen stiller ofte opp i NM, og er alltid blant favorittene. Årets mesterskap var likevel bare hans andre. Han vant i 1963 og ble nr.2 både i 65, 69 og 72. Det var dermed en like kjærkommen som fortjent seier 15 år etter NM i Moss.

Norgesmesteren med turneringsleder Tom J. Johanssen i bakgrunnen.

Merittlista er lang, og vi nevner bare at han (skuffende) ble nr.3 i junior-NM 1957 og stilte opp verken i 58, 59

eller 60. Derimot vant han det danske juniormesterskapet i 1958 og B-finalen i junior-VM 1959. I 1967 sikret han seg tittelen Nordensmester, som andre og hittil siste nordmann.

Årets norgesmester er 37 år (født 5. oktober 1940), til daglig ansatt i Tiedemands Tobakksfabrikk og familiefar med to døtre (Ann Kristin 10 og Elisabeth 5). Siden høsten 1955 har han vært trofast medlem av Oslo Schakkselskap.

Norgesmesteren er fornøyd med NM-partiene sine?

Jeg er fornøyd med 7-8 av dem, kanskje 9.

Du var vel den eneste i eliteklassen som røyker til vanlig. Det var ikke vanskelig å legge vekk pipa?

I de første rundene følte det som et problem, men ellers gikk det bra. Kanskje jeg egentlig konsentrerer meg bedre med røykeforbud. Pipa tar jo sin tid den også.

En kommentar til at IM-ene våre ikke deltok? Følte det som en demper?

Jeg var innstilt på at Helmers skulle delta, og etter det fine IM-resultatet regnet jeg med at han ville være favoritt. Men jeg regnet med en god sjanse hvis han ikke fikk klaff. Ifjor var Øgaard storfavoritt, men Helmers vant. Ellers er det jo stormester- og IM-turneringer på løpende bånd, og det blir en prioritering for den enkelte hvilke turneringer en skal satse på. Wibe og jeg har også familie å tenke på.

Du skulle være god nok; får du ikke også lyst til å satse på å bli IM? Hadde jeg vært ansatt i stat eller kommune, så ville vel sjansene vært langt større til å bli IM. Som kjent gir de opptil 14 dager fri med lønn ved større representasjon. Jeg har jo prioritert olympiadene, og så lenge de tar flere uker annethvert år, så er mine muligheter til å delta internasjonalt meget begrenset.

Er du bedre nå enn forrige gang du ble norgesmester?

Vanskelig å svare på. Vet ikke, men jeg har vel blitt sterkere og sikrere. Jeg taper ikke så mange partier som tidligere.

Tør du svare på hvilket parti som er

det beste du har spilt?

Det som telte mest, var partiet mot amerikaneren Addison i Havanna. Det fikk jo den utgangen at vi havnet i A-finalen, så det må ha vært mitt livs viktigste parti. Ellers er det mange partier som kan komme i betraktning. Hvordan har du arbeidet og hvordan arbeider du med sjakk?

• Det har vært sagt om meg at jeg aldri har åpnet en sjakkbok, og det kunne det være mye riktig i. Men de siste to-tre årene har jeg gått gjennom mer sjakk og sjakkpartier enn på 15 år før. Likevel kan jeg nok langt mindre teori enn de fleste. Hva er din sterkeste side som sjakk-spiller?

I overgangen fra midtspill til sluttspill ser jeg vanligvis lenger enn de fleste. Og så har jeg styrke i sluttspill. Jeg har nok reddet mange remis-er ut av vanskelige stillinger. Rekrutteringen av toppspillere var faktisk bedre for 15 år siden enn nå. Hva kommer det av?

Det må skyldes det miljøet vi hadde i Oslo Schakselskap i slutten av 50-åra og begynnelsen av 60-åra, da OSS var den klart største og sterkeste klubben. Vi hadde mange juniorspillere som var lovende, og som hadde Svein Johannessen som ideal. Vi var i sjakkselskapet fire-fem ganger i uka og spilte

inntatt en stilling hvor alle brikkene dekker hverandre. Hvis han nå forholder seg passiv, er det vanskelig å se hvordan svart skal vinne. I stedet begir han seg snart ut på en hasardiøs kongevandring. 29 - De7 30 Kd2 Dg5! Må framtvinge g3 for å gi kongen en gjenombruddsmulighet. 31 g3 De7 32 Kc3 Kg5 33 Kc4(?) Etter 33 Kd2 Kg4 34 Ke2 har han bygget opp en nærmest uinntakelig festning. 33 - Kg4 34 b5 cxb5+ 35 Kxb5 Db7+ 36 Kc5 Dc7+ 37 Kd5 Dd7+ 38 Ke5 De7+ 39 Kd5 Kf3 40 b4 Ke2 41 Kc6 De6+ 42 Kc5 a6! Straffen for hvits lettsindige spill. Han er nå i ubønnhørlig trekkvang! 43 Td5 Hva ellers? På 43 b5 vinner axb5 44 Kxb5 etterfulgt av generalavbytte på d1. 43 - Dxd5+ 44 Kxd5 Kxd1 45 Kc5 Om nå svart spiller 45 - Ke2???, er det lett å regne ut at hvit får dronning halvtrekket før svart, men... 45 - Kd2! På 46 Kb6

lynsjakk - hver uke i flere år. Hvilke navn kan nevnes?

Ja, Arne Gulbrandsen, Dag Belsnes, Steinar Lindblom, Eivind Poulsson, Dag Østerberg, og så kom jo Arne Zwaig noe senere. Aage Vestøl, Erling Myhre og Jørgen Saurén var også med, som en slags indikatorer for vår styrke. Når en holder på slik år etter år, er det klart at spillestyrken økes kraftig vis a vis resten av landet.

Neste styrkeprøve er vel olympiaden i Argentina. Kommer laget vårt til å bli det beste vi noen gang har sendt?

På papiret, ja. Det blir jo fire IM-er og meg som norgesmester. Hvilke sjanser har laget?

Hvis vi ser på prestasjonene til f. eks. Wibe og Helmers, så skulle laget ha gode sjanser. Vi begynner jo også å få rutine. Det som kunne vært moro, var å forbedre 13.plassen fra Havanna, ettersom jeg regner med at Øststatene stiller opp.

Ellers følger du vel med på Filippinene. En kommentar?

Jo, jeg har satset mye penger på Kortchnoi før VM-kampen begynte. Regnet med at han ville bli verdensmester. Fortsatt må en si at han har vært den førende spilleren. Det er han som har skapt sjansene, og de partiene Karpov har vunnet, er det i grunnen mer Kortchnoi som har tapt.

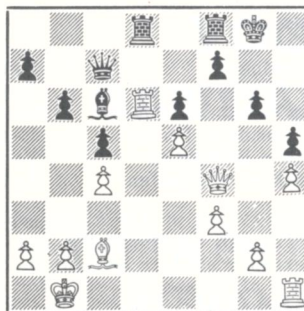
følger nå 46 - Kc3 47 Ka5 Kb3! med lett gevinst for svart. 46 g4 fxd4 0 - 1

Hvit: Tiller
Svart: Heiberg

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sc3 Tillater 3 - Lb4!? 3 - dxe4 Rubinsteinvarianten. Regnes som litt tvilsom for svart, men er bl.a. spilt av Petrosjan. 4 Sxe4 Sd7 5 Sf3 Sgf6 6 Sxf6 Sxf6 7 Lg5 c6?! Normaltrekket 7 - c5 gir en liten fordel til hvit. 8 Ld3 b6?! Da han spilte c6, trodde jeg ideen var 8 - Db6 med grisete spill. Jeg hadde da rokert og spilt De2, hvoretter jeg mener at hvit har mer enn kompensasjon for testamentebonden. 9 De2 Le7 10 0-0-0 Sd5!? 11 Ld2 11 Lxe7 ville bare lettet trykket for svart, som står en smule trangt. 11 - Lb7 12 Kb1 Et ven-

tetrekk, samtidig som kongen kommer unna eventuelle ubehageligheter i c-linja og a-bonden dekkes. Dessuten hadde jeg lyst til å plante gampen på e5, men hvis han nå rokerer, ville jeg ikke være fremmed for en idé som h4 fulgt av Sg5, evt. De4. 12 - Dc7 13 Se5 Ld6 Kampen om e5 begynner. 14 c4 Sf6 15 Lf4! Sd7 16 Lg3 Nå må svart erklære seg før hvit stabler seg opp med f4 osv. 16 - Sxe5 17 dxe5 Le7 18 Lc2! Hindrer 18 - 0-0-0, og 0-0 er skummelt pga. 19 De4 g6 20 Dh4. 18 - g6? er likevel et dårligere alternativ enn rokade. Nå blir avbytte av de brunfelta løperne plutselig interessant for hvit. 19 h4 h5 Nå kan heller ikke det brune feltet g5 dekkes. 20 Lf4 c5 21 f3 Lc6 22 De3 Hvits plan er lett gjenomskuelig, men vanskelig å forsvare seg mot. 22 - Td8 23 Lg5! Lxg5 24 Dxd7 25 Df4 0-0 Heiberg spilte dette trekket med kommentaren at han først rokerte når han ikke hadde andre gode trekk i stillingen. Hvordan ville det gått etter et av de "dårligere" trekkene? 26 Td6 Dc7?! Nå er svart hjelpe-løs på de svarte feltene.

27 g4 hxg4 28 h5! Lxf3 Eller 28 - f5 29 Txe6 Lxf3 30 Txd6+ Kh8 31 Th6+ Kg8 32 Dg5+ Dg7 33 Tg6 og vinner. 29 Df6 1 - 0
Kommentarer: B.Tiller.

3. RUNDE

Følling - Hatlebakk 1 - 0
Sande - Hoen ½ - ½
T.Kristiansen - Heggheim 1 - 0 hp.
Gulbrandsen - E.Kristiansen 1 - 0 hp.
Heiberg - Trolldalen ½ - ½ hp.
Ulrichsen - Tiller 0 - 1 hp.

Hoen står litt i underkant, men ikke verre enn at han greit sikrer en ny remis. "Gulbrand" og "Store-Kristian"

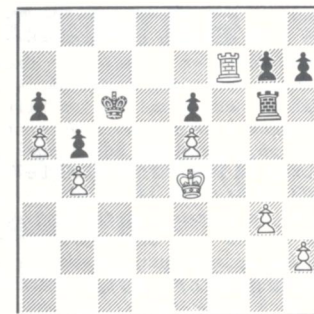
spiller et litt uryddig parti. Hengepartiene ligger nå som en tett tåke over klassen, men de spesielt innvidde har funnet ut at det er Tiller og Tor Kristiansen som, etter hengestillingene å dømme, "i realiteten" har ledelsen med 2½ poeng.

4. RUNDE

Hoen - T.Kristiansen 1 - 0 hp.
Følling - Sande ½ - ½
Trolldalen - Ulrichsen 1 - 0 hp.
E.Kristiansen - Heiberg 1 - 0
Heggheim - Gulbrandsen 0 - 1
Hatlebakk - Tiller ½ - ½ hp.

Tor Kristiansen overrasker igjen - ved å komme ut av åpningen med damebytte og likt spill mot Hoen, men lar det drive inn i et litt ufordelaktig sluttspill, hvor Hoen også tar best vare på sjansene. Erling Kristiansen har funnet seg selv og nedspiller Heiberg i sin karakteristisk lette stil. Gulbrandsen viser at også han vil ha et ord med i laget om mesterskapet. Og hengepartitåka henger fortsatt tung...

Vi går inn i tårnsluttspillet Hoen - Tor Kristiansen, hvor stillingen var følgende etter svarts 38. trekk:

Det fulgte: 39 Kf4 Naturligvis ikke 39 Ta7? straks pga. Tg4+. 39 - Kd5 40 Ta7 Kc4 41 Txa6 Kxb4 42 Ta7 Ka4? Tempotap. På 42 - Th6! har svart utmerkede remis sjanser. F.eks. 43 h4 Th5 44 a6 Ka5 45 Txd7 Kxa6 46 Te7 Th6 osv. 43 a6 Ka5 44 Ta8 Kb6 45 a7 Kb7 Her var siste sjanse til å spille Th6 og komme inn i varianten ovenfor. 46 Tb8+ Kxa7 47 Txb5 Th6 Endelig, men nå har ikke trekket lenger samme effekt. Den svarte b-bonden er borte, og hvit kan bekvemt dekke h-bonden med tårnet. Svart taper nå fordi kongen hans er deplas-

sert. 48 Tb2! Th5 49 Ke4 Tg5 50 Td2
Tg4+ 51 Kf3 Tb4 52 Td6 Tb6 53 Kf4! Kb7
Taper raskt, men det fantes ikke len-
ger brukbare trekk. 54 Td7+ Kc6 55
Tgx7 Tb4+ 56 Kg5 Kd5 57 Kf6 Tb2 58
Td7+ Ke4 59 Txx7 1-0

5. RUNDE

Sande - Hatlebakk	1-1
T.Kristiansen - Følling	- -
Gulbrandsen - Hoen	1-0
Heiberg - Heggheim	1-0
Ulrichsen - E.Kristiansen	hp.
Tiller - Trolldalen	1-0 hp.

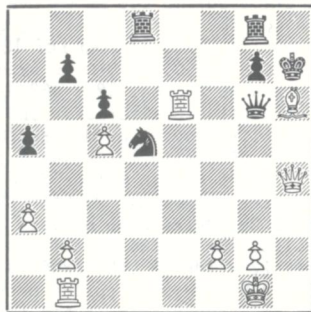
Toppmøtet Gulbrandsen-Hoen blir et antikklimaks for dem som hadde ventet en dramatisk "moralisk finale" - remis etter 15 trekk. Det tilsvarende toppmøtet mellom Norges to beste juniorer blir ikke fullt så fredelig, og går til hengeparti med sluttspillferdel til Trolldalen. Hva som skjedde der, skal vi siden høre mer om. Heiberg får gleden av å sette matt med en overraskende kryss-sjakk. Jarl "Hp." Ulrichsen får sitt 5. hengeparti på like mange runder!

Hvit: Heiberg
Svart: Heggheim

CARO-KANN

1 e4 c6 2 d4 d5 3 e5 Lf5 4 c4 e6 5 Sc3
Se7 6 Le2 Bedre er 6 Sge2. 6 - dxc4 Nå
burde svart vente med å slå på c4 til
hvit får ut hesten til f3. Da blir det
vanskeligere å få byttet svarts sterke
springer på e5. 7 Lxc4 Sd7 8 Sge2 Sb6
9 Ld3 Lxd3 10 Dxd3 Sf5 11 Le3 Le7 12
Sg3 Sxg3 13 hxg3 h6 14 g4 Sd5 15 Se4
Tg8 16 a3 Nå kommer svarts brøler.
Trekket er bra nok, men remistilbudet
som fulgte er absolutt forkastelig.
Her sitter hvit i 10 og mak og bare
venter på å tilby remis i en passende
stilling, og så kommer en slik ufor-
skammethet fra svarts side. Uhørt! Nå
skal det kjempes på liv og død. 16 -
a5 17 0-0 Db6 18 Tfcl Td8 19 Tab1
f6(?) 20 Sc5 Lxc5 Hvorfor spiller ikke
svart Kf7 tro? Svaret fikk undertegne-
de tre uker senere under en demonstra-
sjon av partiet. Ved stillingen kom en
2. klasses (unnskyld TAH) - en kandi-
datspiller inn, kastet et blikk på
stillingen, viste nedenstående vari-
ant, hvorefter han forsvant med et
hånlige (overbærende?) flir, "Uff, dis-
se elitespillerne". 20 - Kf7? 21 Sxe6
Kxe6 22 Df5+ Kf7 23 e6+ Kf8 24 Dg6 med

matt. 21 Dg6+ Ke7 22 dxc5? Db3 23 exf6+
Sxf6 24 Lf4 Se8 25 Lxh6 Dd3 26 Dg5+
Kf7 27 Df4+ Kg6 28 Te1 Sf6 29 g5 Sd5
30 Txe6+ Kh7 31 g6+ Her vinner 31 Dh4
direkte, f.eks. 31 - Dxb1+ 32 Kh2 Tge8
33 g6+ Kg8 34 Lg5 Sf6 35 Txf6. 31 -
Dxg6 Samtlige hvite offiserer står i
slag! 32 Dh4

32 - Dxb1+?? Etter 32 - Dxe6 33 Lg5+
fulgt av Lxd8 får hvit bonde over, men
fortsatt masser av spill for svart.
33 Lcl# 1-0

Kommentarer: Thomas Heiberg.

6. RUNDE

Hoen - Heiberg	1-0
Sande - T.Kristiansen	1-0
Følling - Gulbrandsen	0-1 hp.
E.Kristiansen - Tiller	1-0
Heggheim - Ulrichsen	1-1
Hatlebakk - Trolldalen	1-0 hp.

Ulrichsen fyller ut sin 6. hengeparti-
konvolutt, men tar fornuftig nok remis
uten fortsatt spill - det får da være
måte på å slite seg ut, selv for en
sluttspillentusiast. Erling Kristian-
sen briljerer med et elegant løperof-
fer og overspiller Tiller i stor stil.
Også Hoen, Sande og Hatlebakk vinner
etter sterkt spill. Gulbrandsen klarer
rutinert å snu spillet etter en litt
ufordelaktig åpning mot Følling.

4. og 5. runde ble begge spilt mandag.
Selv om 6. runde var den eneste på
tirsdag, ble bare en del av de mange
hengepartiene ferdigspilt. Og onsdag
er det igjen dobbeltrunde, med gode
utsikter til enda flere hengepartier.

Hvit: E.Kristiansen

Svart: Tiller

NIMZO-INDISK

1 c4 Sf6 2 Sc3 e6 3 Sf3 Lb4 4 Dc2 c5 5
e3 0-0 6 a3 La5 7 d4 b6 8 Ld3 Lb7 9

SANDAKER SENTER

VOGTS
GATE 67

GULLSMED

Bjørn Engebretsen A/S

VOGTS GT. 67

SANDAKER SENTER

OG TA EN TITT PÅ VÅRT STORE
UTVALG I DIAMANTER -
BÅDE ANHANG, ØREPYNT OG RINGER

GULL OG SØLVSMYKKER

TELEFON 22 00 43

O.A. ENG & CO Byggkopi

FOTOKOPIERING
HURTIGTRYKK
TEGNEREKVISITA
LYSKOPIERING

FERDIGGJØRING

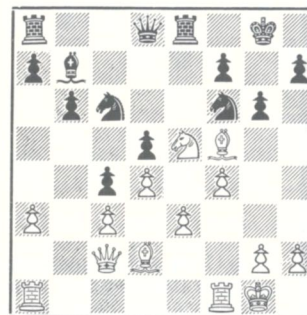
mens De venter, eller ring.

Våre radiodirigerte biler er stadig på farten.

Gabelsgt. 41. Oslo 2
Tlf. 55 15 01 - 56 26 40

Gml. Drammensvn. 47, 1320 Stabekk
Tlf. 53 92 05 - 53 48 33

Ld2 d5 10 cxd5 exd5 11 0-0 c4 12 Lf5
Te8 13 Se5 Sc6 14 f4 Lxc3 15 bxc3 g6?
En lettsindig svekkelse av de svarte
feltene rundt kongen. 15 - Sxe5 etter-
fulgt av Se4 synes å gi utlikning.

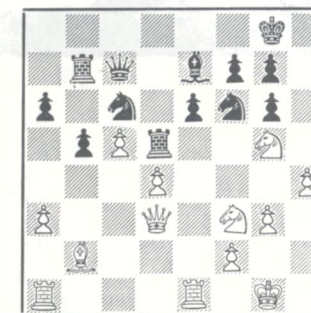
16 Le! Hvits "dårlige" løper er nå
drepende sterk! 16 - gxf5 17 Lh4 Te6
18 Dxf5 Dd6 19 Tf3 Se7 20 Dg5+ Kf8 21
Dh6+ Ke8 22 Dg7 Sd7 23 Sxf7 Dc6 24 Se5
Sxe5 25 fxe5 Kd7 26 Tf7 Te8 27 Taf1
Da4 28 T7f6 Tg8 29 Df7 Dc6 30 Txe6
Dxe6 31 Lxe7 Dxf7 32 Txf7 Ke6 33 Txf7
og etter tidskontrollen 1-0

Hvit: Hoen
Svart: Heiberg

DRONNINGINDISK I FORHÅND

1 Sf3 Sf6 2 b3 d5 3 Lb2 c5 4 e3 Sc6 5
d4 Lg4 6 a3 cxd4 7 exd4 e6 8 Ld3 Le7 9
0-0 0-0 10 Sbd2 Lh5 11 De2 Othellomes-
teren Heiberg har valgt en oversiktlig
og aktiv oppstilling. Han har fått ut
sin hvitgående løper, som står godt
plassert. Fordelen som hvit normalt får
etter åpningstrekkene er her ikke syn-
lig. Det skyldes naturligvis svarts
riktige måte å behandle varianten på.
11 - a6 12 De3 Lg6 I betraktning kom
også 12 - b5, ettersom det hadde hind-
ret et fremstøt i c-linjen. Heiberg
mente vel at hvit hadde fått den beste
stillingen etter 13 Se5. 13 Lxg6 hxg6
14 c4! Et livsnødvendig trekk for å
komme videre. Svart truet jo det ubeha-
gelige b7-b5 som etter mitt syn hadde
skrinlagt alle planer om gjennombrudd i
c-linjen. 14 - dxc4 15 bxc4 b5! Konse-
kvent og riktig spilt av Heiberg. Han
får nå kontroll over det viktige feltet
d5 - uansett hva jeg måtte finne på. 16
c5 Å bytte eller la stillingen stå vil
bare gjøre vondt verre. Tross alt er
bonden på c5 en fribonde. 16 - Dc7 17
Tfe1 Sd5 18 Dd3 Tfb8 Et tydelig signal
om at svart har tenkt å bryte gjennom i

a- eller b-linjen. Mine muligheter må
derfor ligge på kongefløyen. 19 Se4 Tb7
20 g3 Td8 Mens jeg satt og ventet på et
fremstøt som riktignok tok noe tid, av-
blåste svart den ventede fremmarsj som
han innledet for noen trekk siden. Han
regnet vel med at mulighetene likevel
var bedre i d-linjen. 21 h4 Sf6? Taps-
trekket - og det uten at han egentlig
var klar over hvor alvorlig hans still-
ing var. Trekket truet bondefremstøt i
e-linjen siden hvits dronning står på
d3, men hadde Heiberg sett litt dypere
i stillingen, måtte han ha spilt 21 -
Td7 fulgt av Sd8, for å ta imot et
eventuelt offer på e6 eller f7. 22
Seg5! Denne overraskende fortsettelsen
hadde ikke Heiberg sett. Nå kan ikke
svart hindre et offer på f7 som river
opp hans kongestilling umiddelbart.
22 - Td5

23 Sxf7!! Etter dette springerofferet
har svart lite å stille opp med. 23 -
Kxf7 24 Sg5+ Txg5 Om kongen går til
g8, taper han hurtig etter Sxe6 og
Dxg6. 25 hxg5 Sd5 26 Df3+ Kg8 27 Txe6
Dd7 Tvangstrekk, springeren har ingen
felter. 28 Td6! Vinner tilbake to lette
offiserer for tårnet og får samtidig en
sentral plass for dronningen. 28 - Lxd6
29 Dxd5+ Kf8 30 cxd6 Tb8 31 Tc1 Tc8 32
Tc3 Sd8 33 Tf3+ Sf7 34 Lc3 Td8 35 Lb4
Te8 36 Kg2 1-0
Det truet i et gitt øyeblikk La5 og
dobbeltavslag på f7, hvoretter svart må
ofre tårnet på bonden. Eller avbytte av
tårnet i c-linjen fulgt av d7 og De6,
som vinner fort.
Kommentarer: R.Hoen.

PS.

Svart (Othellospilleren) påpeker at
17 - Sd5 innleder en feilaktig plan.
Bedre er 17 - Tfd8! med spill i d-lin-
ja og gode utsikter.

Idyll og avfotografering på premieutdelingen i Risør. Norgesmester Hoen har mot-tatt sine mange premier og virker liksom president Arnold Eikrem (til h.) godt fornøyd.

7. RUNDE

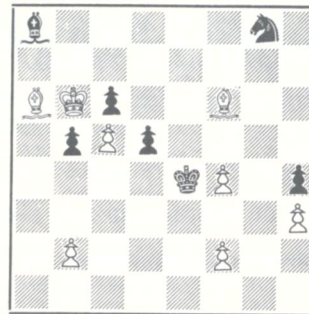
T.Kristiansen - Hatlebakk	0 - 1
Gulbrandsen - Sande	0 - 1 hp.
Heiberg - Følling	1 - 0
Ulrichsen - Hoen	0 - 1
Trollaldalen - E.Kristiansen	0 - 1

Ulrichsen spiller så dårlig at han ikke engang rekker å få hengeparti. Følling kombinerer feil mot Heiberg og kommer ut med offiser for lite. Trollaldalen bukker kvalitet i jevn stilling. I rundens eneste hengeparti (!) har Gulbrandsen klar fordel mot Sande, men det skal først spilles neste formiddag...

Om partiet Gulbrandsen - Sande kan sies mye av det samme som er sagt om hin berømte parti mellom Petrosjan og Bronstein, der førstnevnte bukket dronningen og sannsynligvis forspilte sjansen til VM-match. Om dette partiet er det også sagt at "it has become famous from the completely wrong reason". Som Petrosjans parti er også dette et briljant gjennomført posisjonsparti, og det kan utmerket godt gjengis i sin helhet.

Hvit: Gulbrandsen
Svart: Sande
GRÖNFELD-INDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 d5 4 Sf3 Lg7 5 Db3 c6 6 Lf4 0-0 7 e3 Da5 8 Sd2 Db6 "Bibelen" (D93/14) angir 8 - Se4 9 Sdxex4 dxe4 10 Le2 e5 osv. med en liten fordel til hvit. Teksttrekket ser ut som tempotap, men idéen er at springeren ikke står noe særlig godt på d2 etter avbytte på b6. 9 Le2 Dxb3 10 Sxb3 b6 11 Tc1 e6 12 0-0 Lb7 13 a4 Sbd7 14 a5 Tac8 15 axb6 axb6 16 Tal Ta8 17 cxd5 Sxd5 18 Sxd5 exd5 19 Lg4 Gulbrandsen fortalte (etter avbruddet) at han var meget godt fornøyd med dette trekket. Han får etter f7-f5 eventuelt muligheten til å bryte med g4. 19 - f5 20 Le2 Txa1? Altfor lettsindig spilt, og sannsynligvis avgjørende feil. Etter 20 - Tfc8! 21 g4 Kf7 står hvit litt bedre, men det er tvilsomt om det rekker til gevinst. 21 Txa1 Ta8 22 Txa8 Lxa8 23 La6! Gir svart en "krøkkeløper" på a8. 23 - Kf7(?) Riktig eller ikke, 23 - c5!? måtte vært forsøkt. Nå mister svart enhver mulighet for motspill. 24 Lc8 Ke8 25 Lc7 b5 26 Kf1 Lf8 27 La5 Ld6 28 h3 Sf6 29 Ke2 Sg8 30 Sc5 Lxc5 31 dxc5 Se7 32 La6 Kd7 33 Kd3 g5 34 Lc3 Godt nok, men på 34 Kd4 Sg6 35 g3 kommer svart hurtig i trekkvang. 34 - Ke6 35 Ld4 h5 36 Kc3 g4 37 Kb4 h4 38 Ka5 f4 39 exf4 Naturligvis ikke 39 hxg4?? f3! 39 - gxh3 40 gxh3 Kf5 41 Kb6 Ke4 42 Lf6 Sg8 Dessverre går ikke 42 - d4 pga. 43 Lxe7 d3 44 Lc8 d2 45 Lg4.

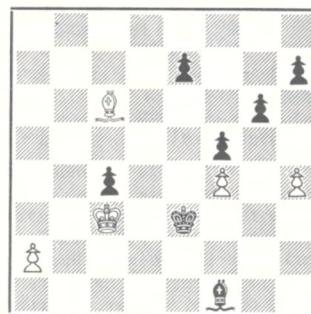

43 Lc8??? På 43 Lg5! er både springeren og løperen patt, og det er på tide å shake hands etter 43 - d4 44 Lc8. Dessverre for Gulbrand blir det følgende løper-mot-springer-sluttspill for dårlig selv til å redde et halvt poeng! 43 - Sxf6 44 Ka7 d4 45 Le6 d3 46 Kxa8 Kd4 47 Kb7 Kxc5 48 Lb3 d2 49 Lc2 Sg4 50 f5 Sxf2 51 Kc7 Sxh3 52 f6 Sg5 53 f7 Sxf7 0 - 1

8. RUNDE

Hoen - Tiller	1 - 1
Følling - Ulrichsen	1 - 0
Sande - Heiberg	1 - 1
T.Kristiansen - Gulbrandsen	0 - 1
Heggheim - Trollaldalen	0 - 1 hp.
Hatlebakk - E.Kristiansen	1 - 0

Ingen spesielt severdige partier. Det eneste måtte være avslutningen Heggheim - Trollaldalen. Etter svarts 41. trekk var stillingen denne:

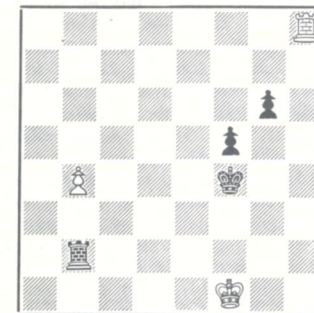

42 a4 Svart leder med to bønder, men hvordan i all verden skal han få stoppet hvits a-bonde? 42 - Ld3! 43 a5 Le4 44 Lxe4 fxe4 45 a6 Kf2 46 a7 e3 47 a8d e2 48 Da2 og ½ - ½ 48 - Kf1 49 Dxc4 Kf2!, og det finnes ingen måte å erobre svarts frekke bon-

de på e2! Merk at uten den hvite bonden på f4 ville det være lett vinst!

Situasjonen er nå at Gulbrandsen, med gevinst i hengepartiet mot Sande, vil gå ensom opp i ledelsen med 6½ poeng, halvpoenget foran Hoen. Men den samme Gulbrandsen har tidligere vist at han ikke er noe A-menneske. (I NM på Hamar 1969, da han også kjempet i teten, spilte han bort et fordelaktig hengeparti mot de Lange tidlig en formiddag...) Søvndrukken møter han opp til hengepartiet over en halv time for seint, setter seg ned for å innkassere en enkel gevinst, og etter få trekk oppstår diagramstillingen øverst på denne sida.

Samme formiddag spilles hengepartiet Tiller - Trollaldalen. Legevitenkskapen vet pr. i dag ikke om slike "bukker" er smittsomme. Men et indisium fikk man i hvertfall:

62 - Txb4??? 63 Th4+ 1 - 0

9. RUNDE

Gulbrandsen - Hatlebakk	1 - 0
Heiberg - T.Kristiansen	½ - ½
Ulrichsen - Sande	1 - 0
Tiller - Følling	0 - 1
Trollaldalen - Hoen	0 - 1
E.Kristiansen - Heggheim	1 - 0

Hengepartisyken er dermed definitivt overvunnet. Hoen beholder ledelsen med en rask seier, mens Gulbrandsen imponerende nok er kommet seg etter formiddagens formidable baksmell! Etter 8 runder uten tap blir Sande endelig satt på plass av Ulrichsen, som denne gangen prøver enda et nytt, originalt partiopplegg, med større suksess enn de forrige og triumferende kan innta Sandes tilsynelatende sikre kongestilling. Også den andre av formiddagens

"lykkefugler", Tiller, går det ille. Han blir nedspilt av Følling nesten uten å være i nærheten av brettet.

Hvit: Gulbrandsen

Svart: Hatlebakk

DRONNINGGAMBIT

1 d4 d5 2 c4 e6 3 Sc3 Sf6 4 Lg5 Le7 5 e3 0-0 6 Tc1 h6 7 Lf4 For å komme ut av de mer kjente varianter etter 7Lh4. 7 - b6 8 Sf3 Lb7 9 Ld3 c5 10 0-0 Sc6 11 dxc5 Lxc5 12 a3 Ld6 Svart påtar seg her ved en isolert bonde uten å få aktivt offisersspill som kompensasjon. Solid var 12 - dxc4 13 Lxc4 Dxd1 14 Tfxd1 Tfd8 15 Sb5 med minimal fordel til hvit. 13 cxd5 exd5 Jeg betrakter 13 - Sxd5 14 Sxd5 exd5 som gunstigere for svart enn partifortsettelsen. 14 Lxd6 Dxd6 15 Sb5 De7 16 Sfd4 Sxd4 17 Sxd4 a6 Et tvilsomt trekk. Bonde b6 svekkes og hvis svart senere må spille b5, er den svarte stillingen ytterligere forverret. Svart har en vanskelig stilling, noe følgende variant indikerer: 17 - Tfc8 18 Da4 Txc1 19 Txc1 Tc8 20 Txc8 Lxc8 21 Sc6 De8 22 Dc2 a5 23 Se7+ Dxe7 24 Dxc8+ Df8 25 Dc7. 18 Db3 b5 19 Sf5 Dd7 20 Dc3 Kh8 21 Dd4 på 21 Sxh6 følger 21 - d4. 21 - Dd8 22 Df4 Lc8 Hatlebakk mente selv at det følgende springeroffer var tapt for svart, men satte sin lit til at hvit gikk feil i komplikasjonene. Etter min mening er dette en feil svært mange begår, at de prøver å redde en posisjonelt dårlig stilling ved taktiske forviklinger. 22 - Sh5 er antagelig svarts beste trekk for å parere springerofferet på h6. Senere skal løperen til e6. Og den hvite gevinst er sikkert ikke uten problemer.

23 Sxh6 gxh6 24 Dxh6+ Kg3 25 Dg5+ Kh8 26 Dh6+ Kg3 27 f4 Offerets ide. Svart

er uten forsvar mot Tf3. 27 - Se4 på 27 - Lg4 kan hvit meget enkelt spille h3. Det finnes sikkert også flere gevinstveier. 28 Tf3 Den enkleste gevinst var 28 Lxe4 dxe4 29 f5 med trussel f6 og Tf4. Teksttrekket vinner og så forsert. 28 - Lg4 på 28 - Df6 vinner 29 Tg3+. 29 Tg3 f5 30 Tc6 Alle hvite offiserer deltar aktivt i angrepet! 30 - Tf6 31 Txf6 Dxf6 32 Dxf6 Sxf6 33 Lxf5 1-0

Komm: Arne Vinje Gulbrandsen.

10. RUNDE

Hoen - E.Kristiansen 1-0
Følling - Troilldalen 0-1 hp.
Sande - Tiller 1-1 hp.
T.Kristiansen - Ulrichsen 1-1 hp.
Gulbrandsen - Heiberg 1-1 hp.
Hatlebakk - Heggheim 1-0

På papiret skulle Gulbrandsen ha en lettere motstander enn Hoen denne runden. Realiteten blir den stikk motsatte. E.Kristiansen bukker bonde allerede etter 11 trekk, og gir like godt opp med det samme, da han finner at han har 0 kompensasjon. Gulbrandsen oppnår ikke mer enn en ganske minimal sluttspillfordel og kommer ikke gjenom, tross iherdige forsøk. Dermed øker Hoen ledelsen til et helt poeng foran siste runde og har omtrent mesterskapet i lomma.

11. RUNDE

Heggheim - Hoen 1-1 hp.
Ulrichsen - Gulbrandsen 0-1
Troilldalen - Sande 1-1 hp.
Heiberg - Hatlebakk 1-0
Tiller - T.Kristiansen 1-1 hp.
E.Kristiansen - Følling 1-1 hp.

Desideret først ferdige i denne runden er Troilldalen og Sande - den ene for å rekke fram til Sarons Dal snarest mulig, den andre for å sikre en 3.plass i turneringen. Heggheim og Hoen spiller like til fjernsynet har vært og gjort sitt opptak, og tar deretter en rask remis. Gulbrandsen er allerede sikker toer, men vil gjerne pynte på resultatet. Heiberg, som på slutten er kommet stadig sterkere, avslutter med å nedspille Hatlebakk i sin posisjonelle stil. Deretter skynder Tiller seg å ta remis mot T.Kristiansen i uklar stilling, for å sikre 4.plassen.

Avgjort i innspurten

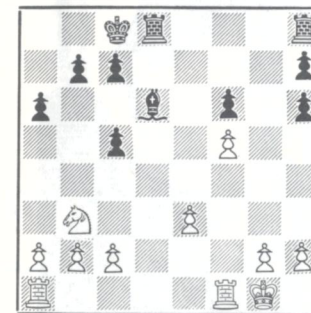
ved ØB

MESTER KANDIDAT

1 Ole Chr Moen, OSS	+10	=3	=12	-5	+15	+13	=4	+8	=7	6	33,5
2 Runar Mathisen, ASKO	+9	-13	=7	+6	-14	=11	+12	+5	+3	6	33,0
3 Thor Geir Harestad, ASKO	+14	=1	=6	=7	+8	+12	=5	=4	-2	5½	36,5
4 Trond Nilsen, Hamar	=15	=5	+9	=13	+7	=8	=1	=3	=10	5½	34,5
5 Arthur Kjelstrup-Olsen, ASKO	=8	=4	+16	+1	+12	=7	=3	-2	-6	5	37,0
6 Helge Gundersen, Bergens	+17	-12	=3	-2	=13	+15	=14	=7	+5	5	33,0
7 Øystein Hjertenes, Florø	=13	+16	=2	=3	-4	=5	=8	=6	=1	4½	37,5
8 Aleks Semakoff, OSS	=5	+11	+13	=12	-3	=4	=7	-1	=15	4½	35,0
9 Kjetil Grandal, OSS	-2	+10	-4	-15	=11	+18	+17	-14	+16	4½	32,0
10 Øystein Brekke, ASKO	-1	-9	-14	+18	+17	=16	+13	=12	=4	4½	31,5
11 Arild Johansen, Horten	=16	-8	=15	=17	=9	=2	=18	=13	+14	4½	30,5
12 Vidar Taksrud, Tempo	+18	+6	=1	=8	-5	-3	-2	=10	=17	4	36,5
13 Yngvar Barda, Stjernen	=7	+2	-8	=4	=6	-1	-10	=11	+18	4	36,0
14 Tor Arne Hauge, ASKO	-3	=18	+10	-16	+2	-17	=6	+9	-11	4	33,5
15 P H Dischington-Hanssen, Nordst	=4	=17	=11	+9	-1	-6	=16	=18	=8	4	33,5
16 Reidar Jenssen, Tromsø	=11	-7	-5	+14	=18	=10	=15	=17	-9	3½	31,0
17 Arne Danielsen, Frnatt	-6	=15	=18	=11	-10	+14	-9	=16	=12	3½	29,0
18 Stein Sollid, OSS	-12	=14	=17	-10	=16	-9	=11	=15	-13	2½	29,5

Et typisk jevnt og åpent race, hvor ingen viste helt patent form. De som kom best igang, holdt ikke helt til mål. Og omvendt. Ole Christian Moen lå imidlertid hele tida godt plassert i hovedfeltet, og da Thor Geir Harestad og Arthur Kjelstrup-Olsen stivnet på siste oppløpsside, benyttet han anledningen til å smette fram og bryte målsnøret. Tett fulgt og godt assistert av en rakettspurvende Runar Mathisen.

Sh6 Ideen er tidligere kjent, men ikke meget anvendt. En spesiell berettigelse får trekket her i og med at Lcl har brukt to trekk på veien til h6. 10 Lxh6 gxh6 11 De3 De7 12 Sb3 c5 13 Sh4 0-0-0 14 Sf5 Her mente Barda at han burde spilt 14 Dxh6. Springeren på h4 er en god forsvarsbrikke. 14 - Lxf5 15 exf5 Dxe3 16 fxe3

Visepresidenten til topps

At Moen er tilbake i eliten etter en "down-periode", kommer ikke særlig overraskende. NSF's visepresident var bl.a. høyest ratet av de 18 kandidatene. For NSB har han valgt å kommentere sitt parti fra 6. runde:

Hvit: Yngvar Barda, Stjernen

Svart: Ole Chr. Moen, OSS

SPANSK

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 Lxc6 Yngvar Barda vil alltid være blant favorittene i en kandidatklasse. Det er muligens på bakgrunn av de dårlige spilleforholdene at han velger den rolige avbyttevarianten. Dette var ikke "hans" turnering. 4 - dxc6 5 0-0 Ld6 Dette er i ferd med å bli et motetrekk. 6 d4 exd4 7 Dxd4 f6 8 Le3 Le6 9 Sbd2

Denne stillingen er vanskelig vurdert. Svarts dårlige bønder åpner linjer for de svarte tårn. Den følgende tårnmanøveren går ut på å forhindre at bøndene i h-linjen blir angrepet. Det er faktisk mulig at svart allerede i denne stillingen har klar fordel. 16 - Thg8 17 Tf3 Tg5 18 Taf1 En annen mulighet er 18 Th3. 18 - Th5 19 h3 Th4

20 Tf2 Ta4 21 Sc1 Fristende er heller ikke 21 a3 c4 22 Sd4 c3. Selv om hvit da får springeren i spill, klarer han ikke å løse sitt hovedproblem - at tårnene ikke kan aktiviseres uten tap av materiell. Nå blir imidlertid resten av partiet enveiskjøring. 21 - h5 22 b3 Te4 23 Te2 c4 24 bxc4 Txc4 25 Sd3 Te8 26 Tf1 Lg3 27 Tf3 h4 28 Kf1 Ta4 29 c3 Ta5 30 e4 Tb5 31 Sb2 Td8 32 c4 Tb4 33 Tb3 Txc4 34 Txg3 Tc1+ 35 Kf2 hxg3 36 Kxg3 b5 37 Te3 Tc2 38 Tb3 Tdd2 0 - 1

Kommentarer: Ole Chr. Moen.

Av sine egne....

Jevnheten var som sagt stor, og før siste runde hadde fem spillere en sjanse til å rykke opp. Parsammensetningen, med antall poeng etter 8 runder i parentes:

Mathisen (5) - Harestad (5½)
Hjertenes (4) - Moen (5½)
Kjelstrup-Olsen (5) - Gundersen (4)
Brekke (4) - Nilsen (5)

Partiet på førstepord var naturligvis viktig. Harestad, som høyst sannsynlig kunne klare seg med remis, spilte for anledningen tvilsomt i åpningen. Da dessuten motspillet var utmerket, gikk det galt

Hamars solide Trond Nilsen unnagikk tap også i kandidat.

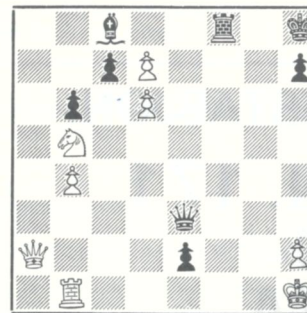
Hvit: Runar Mathisen, ASKO
Svart: Thor Geir Harestad, ASKO
KONGEINDISK
1 Sf3 Sf6 2 c4 g6 3 b3 Lg7 4 Lb2 0-0 5 g3 d6 6 d4 Lg4 7 Lg2 Dc8 8 0-0 Lh3 9 Sc3 Lxg2 10 Kxg2 Sh5 11 Dd2 f5 12 d5 Lf6 13 Sd4 Sg7 14 f4 c6 15 e4 e5 16 dxe6 Sxe6 17 Sxe6 Dxe6 18 Tfe1 Sa6 19 Te2 Sc5 20 Tael Tad8 21 b4 Sa6 22 exf5 Dxf5 23 Se4 Lxb2 24 Dxb2 h6 25 Sf2 Tf7 26 h3 h5 27 Se4 Sc7 28 Sg5 Df6 29 Sxf7 Dxb2 30 Txb2 Kxf7 31 Tbe2 Td7 32 Kf3 d5 33 Td2 d4 34 Te4 Se6 35 g4 b6 36 c5 Kf6 37 Te5 hxg4 38 hxg4 bxc5 39 bxc5 a5 40 Ke4 Th7 41 g5+ Kf7 42 Tb2 Th3 43 Tb7+ Kf8 44 Tb3 Th2 45 Txe6 Te2+ 46 Kxd4 1 - 0

Mathisen (20) listet seg opp på en liten hvit "Monrad-bølge", men iogmed 100% mot de tre premievinnerne han møtte, var det ikke ufortjent at han rykker opp.

Også Arthur Kjelstrup-Olsen misset i avgjørende øyeblikk. Selv om han spilte for passivt på remis mot Mathisen i 8. runde og tapte, hadde han sjansen med seier i siste parti. Men rytmen var nok ødelagt. Vinstforsøket ble for friskt. Tidligere i turneringen hadde Kjelstrup-Olsen imidlertid spilt bra sjakk, som f.eks. da han fikk glæden av å beseire klassevinneren:

Hvit: Arthur Kjelstrup-Olsen, ASKO
Svart: Ole Chr. Moen, OSS
KONGEINDISK
1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 f4 0-0 6 Sf3 Sbd7(?) Årsaken til Moens senere bekymringer. Mot hvits firbondespill er 6 - c5 den riktige reaksjonen (7 d5 e6 eller 7 dxc5 Da5). 7 Le2 e5 8 fxe5 dxe5 9 d5 Hvits fordel er allerede iøyenfallende. Hans bondemajoritet på dronningfløyen er langt farligere enn svarts tilsvarende på kongefløyen. 9 - Se8 Her burde Moen kanskje heller forsøkt 9 - c5 med blokkade-ideen Sf6-e8-d6. 10 0-0 a5 Også her forelå muligheten 10 - c5. Etter teksttrekket blir feltet b5 svekket hvis svart spiller c-bonden to skritt fram. 11 Le3 b6 12 a3! Hvits strategiske plan b2-b4 fulgt av c4-c5 lar seg heretter ikke stanse. 12 - De7 13 Tbl Sd6 14 b4 axb4 15 axb4 f5 16 exf5 e4 Det naturlige 16 - gxf5 kan besvares med 17 c5! bxc5 18 bxc5 Sf7 19 d6!

cxd6 20 Sd5 og det er umulig å se at svart kan hindre tap av materiell. Nå får hvit istedet det viktige feltet d4. 17 Sd4 Sxf5 18 Sxf5 gxf5 19 Sb5 Le5 20 Dd2 Dh4(?) Innledningen til en taktisk vending som mislykkes. Seigere forsvar var mulig etter 20 - Ld6 selv om hvits posisjonelle overtak også da bør rekke til seier. 21 Lf4 Ta2 22 Dxa2 Lxf4 23 Txf4! Dxf4 24 c5 De3+ 25 Kh1 f4? Motangrepet fører ikke fram. Å foretrekke var avbytte på c5, for å la hvit bevise at fribonden som oppstår på c7 etter d6+ og dxc7 er nok til å avgjøre partiet. 26 d6+ Kh8 27 c6 Nå går materiell og partiet tapt for svart. 27 - f3 28 gxf3 exf3 29 cxd7 fxe2 Skal svarts fribonde redde det halve poenget? Med sitt neste trekk viser Kjelstrup-Olsen at svaret er nei.

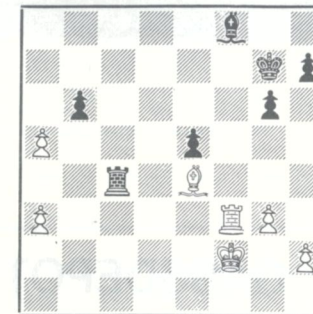
30 Da1+! Oppgitt pga. Kg8 31 Tgl+ Kf7 32 Dg7+ Ke6 33 De7+. 1 - 0
Kommentarer: Svein Johannessen.

Studieartet vending

Arild Johansen gjorde en respektabel kandidatdebut med 50%. Men var ikke hans solide spill en smule tannløst? Etter 8 runder hadde han faktisk sju remis og ett tap, og siste parti

Hvit: Arild Johansen, Horten
Svart: Tor Arne Hauge, ASKO

virket også remisaktig - lenge. Men i diagramstillingen har svart forspist seg på en bonde med 40 - Tc7xc4??

"Vinstforsøket" straffes med en studieartet vending: 41 Txf8!! Og nå finnes det ingen redning for svart. F.eks. 41 - Txe4 42 axb6 Ta4 43 b7 eller 41 - Kxf8 42 axb6 Tc8 43 b7 Tb8 44 a4 Ke7 45 a5 Kd7 46 a6 Kc7 47 a7 Txb7 48 a8D. Fribonden må altså likvideres: 41 - bx8a5 men etter 42 Tf7+ Kh6 43 Ld5 beholdt hvit meroffisieren og vant lett. 1 - 0

Mu for lat? Nei, han ble kandidat

ved hwh

MESTER

1	Arnold Mundal ASKO	+33	+25	-2	=3	=8	+16	+7	+6	+4	7	40,5
2	Terje Torgheim Kongsberg og V	+29	+22	+1	=5	+16	=3	+12	=4	=6	7	40,0
3	Svein Tore Fesche Larvik	+32	+34	=13	=1	+5	=2	=6	+12	=9	6½	40,5
4	Gaute Lindgard Ski	-7	+28	+25	=11	+15	+5	+14	=2	-1	6	39,0
5	Alf Øverås Kongsberg og V	+9	+13	+18	=2	-3	-4	=11	=8	+17	5½	40,5
6	Thor Johansen Asker	=26	+21	=15	+19	+17	=14	=3	-1	=2	5½	38,5
7	Jahn Hanssen Moss	+4	-18	-11	+32	+27	+10	-1	+14	=13	5½	37,5
8	Karl H Lund Kongsberg og V	=14	+24	-12	+20	=1	=15	=9	=5	+11	5½	37,0
9	Thore Østrem Nordstrand	-5	+20	+22	=10	-14	+21	=8	+18	=3	5½	36,5
10	Johan Andreassen Stjernen	=30	+26	=17	=9	=11	-7	+25	=19	+15	5½	33,0

propan

GASSDEPOT-FYLLESTASJON:

SANDVIKSVN. 171
(KJØRBO)
SANDVIKA

Selectron

AKSJESELSKAP

11 Johannes Høie Tromsø	=12 =19 +7 =4 =10 +18 =5 =15 -8 5	37,5
12 Øystein Johnsen Stabekk	=11 +23 +8 -16 +19 +17 -2 -3 =14 5	37,5
13 Reidar Weierød Horten	+20 -5 =3 -15 =28 +34 =19 +27 =7 5	34,5
14 Willy L Olsen Oslo Schakselskap	=8 -17 +23 +26 +9 =6 -4 -7 =12 4½	37,5
15 Arne Heien Horten	-22 +29 =6 +13 -4 =8 +16 =11 -10 4½	37,0
16 Trygve Plukkerud Lillehammer	=21 +30 +34 +12 -2 -1 -15 -17 +31 4½	35,5
17 Hans P Opdahl Surnadal	=24 +14 =10 =18 -6 -12 =27 +16 -5 4½	35,0
18 Timo Nurmi ASKO	+28 +7 -5 -17 +34 -11 +20 -9 =19 4½	35,0
19 Kjetil Vollan Bodø	=23 =11 +32 -6 -12 +26 =13 =10 =18 4½	34,5
20 Helge Theting Jarl	-13 -9 +29 -8 +23 +32 -18 =21 +25 4½	31,5
21 Ragnar Edvardsen Konnerud	=16 -6 =33 =22 +25 -9 =26 =20 +27 4½	31,0
22 Rolf Kvassheim Ski	+15 -2 -9 =21 -26 =31 -29 +30 +33 4	31,0
23 Gudmund Farstad Vardø	=19 -12 -14 =29 -20 =33 +34 +28 =24 4	29,0
24 Kyrre Melchior Stavanger	=17 -8 =30 -34 -wo +29 +31 +26 =23 4	26,5
25 Kjell M Haug Våler	+27 -1 -4 =31 -21 +30 -10 +29 =20 3½	34,0
26 Odd Stangeland Sandnes	=6 -10 +27 -14 +22 -19 =21 -24 =29 3½	32,5
27 Richard Bjerke Stabekk	-25 +33 -26 +30 -7 +28 =17 -13 -21 3½	30,0
28 Ole Smeby Arbeidernes	-18 -4 =31 +33 =13 -27 =30 -23 +32 3½	29,0
29 Helge Simonsen Tempo	-2 -15 -20 =23 =33 =24 +22 -25 =26 3	31,5
30 Terje Melkeraaen Stavanger	=10 -16 =24 -27 =31 -25 =28 -22 +34 3	28,5
31 Thor Støre Oslo Schakselskap	-34 -32 =28 =25 =30 =22 -24 +33 -16 3	25,0
32 Johan Johansen Caissa	-3 +31 -19 -7 +wo -20 -33 =34 -28 2½	31,5
33 Per A Bergersen Stabekk	-1 -27 =21 -28 =29 =23 +32 -31 -22 2½	29,5
34 Per Tveiten Asker	+31 -3 -16 +24 -18 -13 -23 =32 -30 2½	27,5

I 2. runde i denne klassen utspant seg følgende drama:

Hvit: NN

Svart: Hr X

DROMNINGBONDESPILL

1 d4 Sf6 2 Sc3 d5 3 Lg5 Se4 4 Sxe4 dxe4
5 e3 c6 6 Lc4?? Da5+ 7 Dd2 Dxc5

Jaha, dette kan vel skje den beste? Meget mulig, men det vanvittige kommer først nå: Hvit ga ikke opp, men spilte trøstig videre og VANT partiet etter 41 trekk!!

Klassen var i det hele tatt ikke preget av de mest moderne åpningssystemer. Deltagerne holdt seg stort sett til private påfunn som f.eks. denne merkelige gambit: 1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Le2 Lc5 4 0-0 d6 5 b4!??? Hvit tapte, - heldigvis.

En som ikke bukket i åpningen, men spilte sitt eget, kjente system, var Arnold Mundal. Han kommenterer selv det følgende parti:

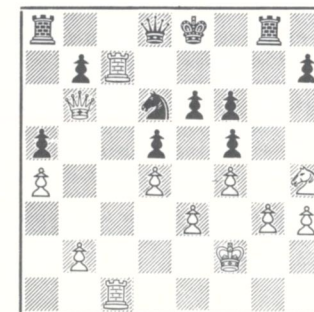
Hvit: Arnold Mundal, ASKO

Svart: Jahn Hanssen, Moss

MUNDAL-SYSTEMET (?)

1 d4 d5 2 Sf3 Sf6 3 Lg5 c6 4 Sbd2 Lf5
Trekk nr. 3 og 4 av svart har eg god score mot. 5 c3 e6 6 Db3 Db6 7 Lxf6 gxf6 8 Sh4 Lg6 9 f4 Sd7 10 g3 Førebur e5. 10 - f5 11 Dc2 Le7 12 Shf3 Ld6 13

e3 f6 14 Ld3 Hindrar e5. 14 - Lh5 15 Sh4 Punktet f5 under oppsikt resten av partiet. 15 - Tg8 16 a4 Før opning av stillinga med c4 vil eg gjerne ha punkt b5. 16 - a5 17 Kf2 Dd8 18 Tacl De7 19 h3 Sf8(?) 20 c4! Dg7 21 Thg1 Sd7 22 cxd5 cxd5 23 Lb5 Kd8 24 Sb3 Le8 25 Dc3 Sb6 26 Sc5 De7 27 Db3 Lxb5 28 Dxb5 Lxc5 29 Txc5 Sc8 30 Tgcl Her fortalde eg mine bakspealarar at eg hadde lett vinst, for på 30 - Dg7 kjem 31 Sxf5! og på 30 - Dd7 vinn eg sluttspillet lett. Men overraskande på meg kjem 30 - Sd6! 31 Db6+ Ke8 32 Tc7 Dd8

Her er 33 Db3 godt, for truselen mot h7 og b7 gjer at varianten 33 - Se4+ 34 Kel Txc3 35 Txh7 Tg1+ 36 Ke2 Txel 37 Dxb7! er direkte tapt for svart, og passivt spel taper også. Men eg rekna

De nye kandidater. Torgheim (t.v.) og Mundal, som vant kvalitetslotteriet.

overflatisk på 33 Txb7 Sxb7 34 Dxb7 Db8! Planlagt var no 35 Dxb7 Dxb2+ 36 Kf3 Dxc1 37 Dxc8+ og 38 Dxa8, men det går dårlig pga. 38 - Df1#. Altså ut og ro: 35 Dc6+ Kd8? 35 - Ke7 med truselen Tc8 er truleg vinst for svart, men klokka er også ein viktig faktor i sjakk! 36 Tc5! Te8 37 Sxf5! Giftig pga matt. 37 - Ta7 38 Sd6 Tf8 39 Sb5 Puh! Endeleg er den kvite kongen trygg. 39 - Te7 40 Da6 Tg8 41 Tc6 Tema damefangst. 41 - T8g7 42 Dxa5+ Ke8 Eller 42 - Kd7? 43 Tc7+. 43 Sd6+ Kd7 44 Tb6 Dxd6 45 Txd6 Kxd6 46 Db6+! Kd7 og a-bonden går, mens kongen sperrar tårnlinjene: 47 a5 Ke8 48 a6 Tg8 49 Db8+ Kf7 50 a7 T7e8 51 Db7+ Kg6 52 b4 Tg7 53 a8D 1-0

Kommentarer: A.Mundal.

Mundal er forøvrig en noe ujevn spiller, som tidligere har kjempet i teten i denne klassen, men bukket under på grunn av sin noe slentrende og overflatiske innstilling. Hans spill er preget av a) Åpningstrekkene d4, Sf3, Lg5 osv. mot nesten ethvert svar b) Lite tidsforbruk og - som han selv sier: "Vekslande sjansar er kanskje typisk for oss med over 1 time i reserve på klokka".

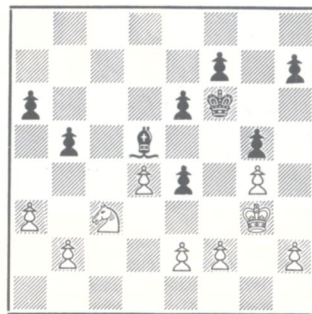
Litt sluttspill

Vi skal se et par instruktive sluttspill, og gir igjen ordet til Arnold Mundal:

I NM-finalen for lag hadde eg gode sluttspillstillingar til minst 1,5 poeng!? mot Heiberg og Tiller. Resultat: 0 poeng??? I Risør gjekk det betre:

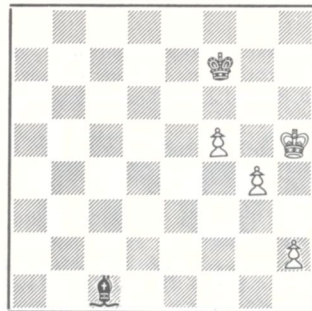
Hvit: Mundal

Svart: Thor Johansen, Asker

Svart i trekket nr. 29 i svak tidsnau i litt dårlegare stilling: 29 - Ke7? Taper forsert. 30 h4 h6 31 hxg5 hxg5 32 f3! exf3 33 Sxd5+ exd5 34 Kxf3 Ke6 35 e4 f6? Betre er 35 - a5. 36 b4 Kd6 37-40 fire kongetrekk for å klare tida. Kvits tidsforbruk 1,27 på 41 trekk. 41 exd5 Kxd5 42 Ke3 Kd6 43 Ke4 Ke6 44 d5+ 1-0

NM's store publikumsyndling var den blinde Svein Tore Fesche. Han tapte ikke ett eneste parti og spilte hele tiden både solid og oppfinnsomt. Bakspillerne sto spesielt tett pakket rundt bordet under Fesches oppgjør med Øystein Johnsen. I en meget komplisert stilling gjennomførte Fesche et kraftig angrep, og kom ut i løpersluttspill med to bønder over. Johnsen etablerte imidlertid en fribonde, og Fesche ga løperen for denne. Etter at Johnsen som svart hadde gjort sitt 60. trekk, oppsto denne interessante stilling:

Hvit: Fesche
Svart: Johnsen

Fesche hadde kalkulert seg frem til denne stilling, og mente han hadde gevinst ifølge Cheron's bok om sluttspillteori. Keres skriver om denne type sluttspill: "Løper mot tre bønder gir gode remisutsikter dersom ikke bøndene er for langt fremskredne. Det er også en forutsetning at den svakere part har en aktiv konge." Av eksemplene Keres gir kan man - såvidt undertegnede forstår - trekke den slutning at diagramstillingen virkelig er vunnet for Fesche. Grunnen er at svart neppe kan hindre de hvite bønder i å stille seg opp på femteraden. Om bøndene er samlet eller spredd, på midten eller mot randen, er ifølge teoretikerne ikke avgjørende. Remis er bare mulig om løperen kan blokkere dem. Partiet fortsatte: 61 g5 Lf4 62 h4 Lg3 63 Kg4 Le5 64 h5 ønskestillingen for hvit. Om vi forskyver samtlige brikker en rad tilbake på hvits banehalvdel, er stillingen remis. 64 - Kg7 65 h6+ Kh7 66 Kh5 Lc3-67 g6+ Kh8 68 Kg5 Ld2+ 69 Kf6 Lxh6 70 Kf7 Lf8 71 f6 Lg7 72 fxg7# 1-0

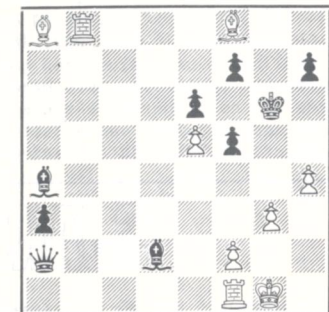
For første og eneste gang applauderte publikum under NM i Risør!

Svein Tore Fesche er blind, men så mer enn de fleste. At han var publikumsyndling, var han ikke bare fornøyd med. Det ble mye sammenstimling rundt bordet.

Hvit: Gaute Lindgard, Ski
Svart: Ole Smeby, Arbeidernes

RETI
1 Sf3 d5 2 c4 e6 3 g3 Sf6 4 Lg2 Le7 5 0-0 0-0 6 b3 Sbd7 7 Lb2 Sb6? En dårlig plass for springeren. Bedre var 7 - b6 eller 7 - c5. 8 d3 a5 9 Sbd2 a4 10 Dc2 a3?! En bonde som lett kan bli svak. 10 - Ld7 opprettholder spenningen. 11 Lc3 Ld7 12 e4 c5 13 e5 Sg4 14 h3 Sh6 15 d4 cxd4 16 Sxd4 Dc7 17 Tacl dxc4 18 Le4 g6 19 Sxc4 Sxc4 20 bxc4 Sf5 21 Db3 La4? Bedre var 21 - Sxd4 22 Lxd4 Lc6 med bare en liten fordel til hvit. 22 Dxb7 Dc5 23 Sxf5 gxf5 24 Dxa8!? Enda bedre var sannsynligvis det rolige 24 Lg2! Både 24 - Tf8 25 Ld4! og 24 - Lg5 25 Lb4! er pinlig for svart. 24 - Txa8 25 Lxa8 Lg5 26 Tb1 Dxc4 27 Tb8+ Kg7 28 Lb4 Dxa2 Svarts motsjanse, men hvit får først vann på mølla. 29 h4 Ld2 30 Lf8+ Kg6

31 h5+! Slusene åpnes mot svarts utsatte monark. 31 - Kxh5 32 Kg6 33 Le7 Truer 34 Tg8+ Kh6 35 Lf8+ Kh5 36 Lf3#. 33 - h5 34 Lf3 Dc4 35 Lxh5+! Kh7 36 Lf6 Lc6+ På 36 - Le8 (med ideen 37 Txe8 Dc6+) som angitt av Jens Olav Fenne i Dagbladet, vinner nok enklest 37 Th1 Lh6 38 Lxf7, f.eks. 38 - Lxf7 39 Th8+ Kg6 40 Txxh6#. På 38 - Dc6+ kan følge 39 Kg1 Dcl+ 40 Kh2 Dc7 41 Txe8 Dxf7 42 Te7. 37 Kh2 1-0 Felleskomm. i NSB.

Hvis fjerdepremievinneren spilte slik, hvor god var da annemann Terje Torgheim? Tja, vi presset Kongsbergspilleren ganske hardt for å få et parti el. l., men nei. "Ingen av mine spill er verdt offentliggjørelse", sa han, og det må respekteres. Stort sett vant Torgheim sine 7 poeng på godt posisjonsspill. Han bor i Cøteborg og har LASK-rating på ca. 2100. Tidligere

(1972) har han vært med i tetkampen i NM's mesterklasse, så resultatet var alt annet enn overraskende.

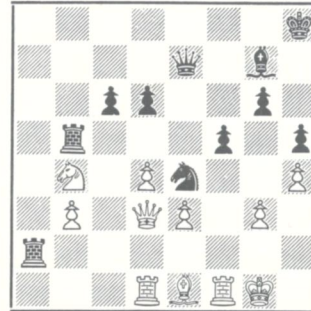
Helt til slutt et parti fra de upremierte rekker:

Hvit: Odd Stangeland, Sandnes
Svart: Kyrre Melchior, Stavanger

KONGEINDISK

1 Sf3 Sf6 2 g3 d6 3 d4 g6 4 Lg2 Lg7 5 0-0 0-0 6 Sbd2 Sc6 7 Sb3? Med sin springermanøver hopper hvit ut av all anerkjent åpningsteori. Akkurat DET behøver ikke å være galt, men hva i huleste gjør egentlig hesten på b3? Svart har utlignet - og vel så det. 7 - e5 8 e3 De7 9 c4 Med springeren på c3 ville vi nå hatt en variant i kongeindisk. Ikke nok med at Sb3 står utenfor manesjen, den har også brukt to trekk på å komme dit. 9 - e4 10 Se1 Lg4! 11 f3 exf3 12 Lxf3 Lxf3 13 Dxf3 Tae8 14 Ld2 Se4 15 Sc2 a5! 16 a4 Og ikke 16 Lxa5? Sxa5 17 Sxa5 sd2. 16 - f5 17 Tad1 Sg5 Svart følger den gamle fotballregel: Spill over hele banen. Nå burde vel hvit innrømmet sin posisjonelle underlegenhet ved å "sitte på stillingen". 18 Dd5+ Kh8 19 Sxa5 Sxa5

20 Lxa5 På 20 Dxa5 kan følge 20 - De4. 20 - c6! 21 Dg2 Ta8 22 Lc3 Txa4 23 h4? Ny svekkelse. 23 - Se4 24 Le1 h5 Tårnet går tapt etter 24 - Txc4? 25 b3. 25 De2 Tb8 26 Dd3 b5 27 cxb5 Txb5 28 b3 Ta2 29 Sb4

Etter erohring av 2.raden våkner taktikeren Melchior til live. De kommende offervarianter er langt fra trivielle. 29 - Txb4! 30 Lxb4 Sxg3 31 Tf2 Dxh4! 32 Txa2 Dh1+ 33 Kf2 Se4+ 34 Ke2 Dg2+ 35 Ke1 Dxa2 36 Ld2 Lf6 37 d5 c5 38 Db1(?) Lh4+! 0 - 1
Et parti som i år sterkt bidro til å opprettholde mestergruppens renommé.

SJAKKUTSALGET

"Sjakkutsalget" ble på Kongressen i Risør overdratt til Arnold J. Eikrem, som i fremtiden skal drive dette for egen regning og risiko. Den avtale som er inngått skulle innebære:

1) At man er sikret en langt bedre service enn hva tilfellet har vært tidligere, da man går inn for å holde et langt større lager og sortiment både av materiell og literatur enn før.

2) At Norges Sjakkforbund skulle tilføres - gjennom en fast prosentsats av omsetningen - et betydelig større kontantbeløp enn hittil.

"Sjakkutsalget" meddeler at man har i lager et meget godt utvalg av brikker, brett og klokke, foruten turneringsskjema, Monrad-kort og diplomer. Dessuten vil all literatur kunne leveres mye raskere enn tidligere. Man vil utvide sitt sortiment bl.a. med turneringstabeller og annen rekvisita, og lagerhold av de mest solgte bøker som "Informator", "Enzyklopaedia" m.m. Staben er utvidet og effektiviteten vil være på topp. Ved å handle i "Sjakkutsalget" støtter du opp om NORSK SJAKKLIV. NB! Vi fører den NYE sjakkmaskinen "BORIS" (anslått rating opp til 1500-1600).

Med vennlig hilsen
Esther, Kaj Snorre og
Arnold J. Eikrem

"Sjakkutsalget", P.O.Box 795, 7001 Trondhjem, telefon 075/26 154.

Et fredens mesterskap

ved SGM/KJH

JUNIOR A

1 Pål-Ole Liabøtrø, Tønsberg	=4 +6 +15 +12 =2 +5 =3 +19 =8	7	41,5
2 Johan Berg, Namsos	+37 +14 =12 +28 =1 =4 +5 =8 =3	6½	41,0
3 Lars Eckhardt, Nordstrand	+16 +20 =28 =11 +22 +19 =1 =4 =2	6½	38,5
4 Svein Gustav Myreng, Stjernen	=1 +36 =17 +32 +13 =2 =8 =3 =6	6	41,5
5 Jøran Jansson, Asker	+24 -28 +33 +40 +11 -1 -2 +12 +16	6	37,0
6 Thor K Schølseth, Kirkenes	=11 -1 =42 =9 +43 +40 +28 +15 =4	6	35,5
7 Frank Hovde, Steinkjer	=42 +9 =11 =19 -18 =12 +26 +20 +17	6	34,5
8 Petter Stigar, Stjernen	=21 +35 =20 =10 +14 =13 =4 =2 =1	5½	39,5
9 Dag Henning Larsen, Stjernen	=10 -7 =16 =6 +34 +14 =25 =22 +19	5½	36,5
10 Øyvind Jensen, Moss	=9 +32 =13 =8 =28 =11 =12 =18 +21	5½	25,5
11 Jon O Fivelstad, Volda	=6 +31 =7 =3 =5 =10 =15 +30 +22	5	39,5
12 Bjørn A Valde, Bergen	+44 +34 =2 =1 =23 =7 =10 =5 +29	5	39,5
13 Arve Kopperdal, Hinna	=35 +18 =10 +25 =4 =8 =16 =21 =14	5	36,5
14 Erik Høivold, Horten	+19 =2 =29 +17 =8 =9 +24 +28 =13	5	36,5
15 Kurt Hetland, Sandnes	+43 +33 =1 =23 =19 +24 +11 =6 =18	5	36,5
16 Jostein Aanderaa, Trondhjem	=3 =17 =9 =wo =30 +44 =13 +23 =5	5	36,5
17 Dag Lauvås, Langesund	=20 =16 =4 =14 +26 +33 +32 +25 =7	5	35,5
18 Per O Andersen, Arendal	=23 =13 +39 +34 =7 =22 =19 =10 =15	5	35,0
19 Henning Egede-Nissen, Stjernen	=14 +37 +21 =7 =15 =3 +18 =1 =9	4½	40,0
20 Ivar Uggerud, Kongsvinger	+17 =3 =8 =36 +29 =23 =22 =7 =25	4½	36,5
21 David Elboth, OSS	=8 =29 =19 +33 =24 +27 =23 =13 =10	4½	34,0
22 Erik Høidahl, Sarpsborg	=38 +42 =40 +29 =3 =18 =20 =9 =11	4½	34,0
23 Arnt N Esbensen, Vadsø	=18 +38 =25 =15 =12 =20 =21 =16 =27	4½	33,5
24 Bjarne Eriksen, Florø	=5 =27 +44 =26 =21 =15 =14 +41 +32	4½	33,0
25 Kjell Arne Nyheim, Stjernen	=32 +39 =23 =13 =35 +30 =9 =17 =20	4½	32,0
26 Erlend Vefring, Florø	=33 +43 +36 =24 =17 =28 =7 =32 +39	4½	30,0
27 Roar Elseth, Hamar	=28 =24 =30 +38 =40 =21 =35 +36 =23	4½	28,5
28 Roald Lauvnes, Stavanger	+27 +5 =3 =2 =10 =26 =6 =14 =30	4	40,0
29 Svein Rishovd, ASKO	=31 =21 =14 =22 =20 =37 +38 +35 =12	4	31,0
30 Geir Meum Olsen, Moss	=34 =44 =27 +41 =16 =25 +40 =11 =28	4	29,5
31 Thor Roverud, Caissa	=29 =11 =32 =43 =39 =38 +42 =34 +40	4	26,0
32 Øyvind Rognerudengen, Fr.stad	=25 =10 +31 =4 +37 =35 =17 =26 =24	3½	34,0
33 Øystein Grasmo, Strømmen	+26 =15 =5 =21 =41 =17 =39 +42 +44	3½	31,5
34 Tor Egil Førland, ASKO	+30 =12 =35 =18 =9 =43 =37 =31 =38	3½	30,5
35 Tor K Larsen, Stavanger	=13 =8 =34 =44 =25 =32 =27 =29 =41	3½	30,5
36 Erik Austreng, Asker	=40 =4 =26 =20 =38 =41 +44 =27 =37	3½	29,5
37 Jan S Berglund, Hammerfest	=2 =19 =43 +39 =32 =29 =34 =40 =36	3½	29,0
38 Jose H Polo, Bergen	=22 =23 =41 =27 =36 =31 =29 +44 =34	3½	28,5
39 Leif Bjørnes, Kristiansand	=41 =25 =18 =37 =31 =42 +33 +43 =26	3½	28,0
40 Steinar Torjusen, Ganddal	=36 +41 =22 =5 =27 =6 =30 =37 =31	3	32,5
41 Bjørn Hakavik, Kongsberg	=39 =40 =38 =30 =33 =36 =43 =24 =35	3	26,0
42 Eskil Slungård, Stjernen	=7 =22 =6 =wo =44 =39 =31 =33 +43	2½	32,5
43 Sigmund Olafsen, OSS	=15 =26 =37 +31 =6 =34 =41 =39 =42	2½	30,0
44 Kåre Storhaug, Hinna	=12 =30 =24 =35 +42 =16 =36 =38 =33	2	29,0

Mens Jr.A i Bergen minnet mest om et sykkelritt hvortil av deltagerne tidlig rykket løs fra hovedfeltet og sikret seg en dugelig ledelse frem mot mål, var kampen om årets junior mesterskap en langt jevnere forestilling. Faktisk så jevn at hele fem mann hadde sjans på delt eller udelt førsteplass foran

siste runde. Sett på bakgrunn av dette ble nok sisterunden et antikklimaks av de sjeldne: Temmelig tidlig tok man remiser i partiene Stigar-Liabøtrø, Eckhardt-Berg og Schølseth-Myreng, altså på de tre første bordene. Kanskje kan dette ses som et speilbilde av tetkampen som helhet; den bar

faktisk preg av en nesten forbløffende fredsøhet; de fire øverste delte alle sine poenger (om enn ikke uten sverdslag), og seks spillere endte ubeseiret! Vel, siste rundes remis kan også forstås ved hjelp av en kikk på brettene. Temmelig tidlig var det klart at Liabøtrø fikk overtaket mot Stigar, og da tittelen syntes plassert, spredte tilbudene seg som ringer i vann.

Vinneren ble altså den i toppen som spilte færrest remis, men likevel var det kanskje dem han brukte flest trekk på. Eller sagt på en annen måte: Bortsett fra en tapt stilling i første runde, hadde Liabøtrø få problemer og spilte lite sjakk - gjennomsnittlig trekkantall drøyt 22! Og da kan heller ikke remisene være av Anderssonsk format...

Hvit: Johan Berg, Namsos

Svart: Pål-Ole Liabøtrø, Tønsberg

NIMZO-INDISK

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 Lb4 4 e3 0-0 5 Ld3 d5 6 Sf3 c5 7 a3!? (7 0-0) Lxc3+ 8 bxc3 dxc4 9 Lxc4 Dc7(!) Hvit har gjort et forsøk på å komme ut av teorien med 7 a3!?, og etter svarts niende trekk er vi kommet inn i en liten "bivariant" hvor Tajmanov bare angir 10 Le2 b6 11 0-0 La6 med godt spill for svart. Hvit spiller imidlertid: 10 Dc2?! Dårlig er 10 De2? b5! f.eks. 11 Lxb5 cxd4 med soleklar fordel til svart. 10 - Sbd7! Med ideen 11 e4? cxd4 12 cxd4 Sxe4. 11 Lb2?! Bedre er antagelig 11 0-0 e5 12 dxe5 Sxe5 13 Sxe5 Dxe5 med fullverdig spill for svart. Teksttrekket fører oss ut av teorien for godt. 11 - b6(!) Dårlig er 11 - e5? 12 Sxe5 Sxe5 13 dxe5 Dxe5 14 0-0-0! (Ld3!) med klar fordel til hvit. 12 De2 Ikke 12 e4? cxd4 13 cxd4 La6! 14 Ld3 Db7! med kjempespill til svart. 12 - Lb7 13 Ld3 Tac8! Det siste trekket er lumskt, hvis 14 c4? så b5! med kjempespill. Etter 14 e4!? e5!: 1. 15 dxe5?! c4! er komplikasjonene trolig til svarts fordel. 11. 15 d5 c4 16 Lc2 Se8! med ideen Sd6 osv. står svart best. 14 0-0 c4 15 Lc2 e5 16 e4 Tfe8(?) Her spiller jeg fra meg for-delen. Hadde gjort en horribel feilbedømming av stillingen, etter 16 - exd4! 17 cxd4 c3 18 Lcl Tfe8! 19 e5 Sf8 står svart best. Johan hadde planlagt 17 Sxd4, men etter 17 - Tfe8! 18 f3 Sd5 19 g3 Sc5 har svart florerende figur-spill. 17 d5 Sc5 18 a4 La6 19 La3 Sd3

20 Sh4! g6 21 Df3 Hvit står nok her litt bedre, men Johan tilbød remis, da han hadde bare 18 minutter igjen av betenkningstiden.

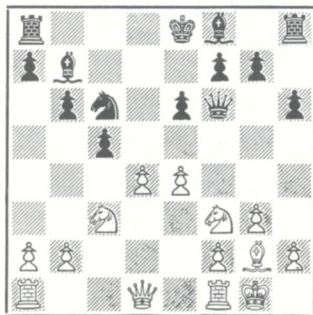
Kommentarer: Pål-Ole Liabøtrø.

Kort - men smertefritt...?

Med redaktørens (plassbesparende) hat mot lange tårnsluttspill skulle imidlertid denne partilengden være midt i blinken, og vi bringer straks et par eksempler. Først ordet til vinneren.

Med unntak av ett var alle mine gevinstpartier såkalte "syltepartier". Har valgt å kommentere et av disse slik at det skal stå som et skrekens eksempel. Kort sagt: Ikke nøl med å bringe kongen i sikkerhet!

Hvit: Pål-Ole Liabøtrø, Tønsberg
Svart: Henning Egede-Nissen, Stjernen
KATALANSK
1 Sf3 Sf6 2 g3 d5 3 Lg2 c5 4 0-0 Sc6 5 d4 e6 6 c4 b6? Bedre 6 - dxc4 osv. 7 cxd5! Sxd5 Svart står dårlig også etter 7 - exd5 8 Lg5! fulgt av Sc3. 8 e4! Sf6? Bedre 8 - Sc7. 9 Lg5 h6? Faktisk den avgjørende feilen. Dårlig for svart er imidlertid også 9 - Le7 10 d5! exd5 11 Lxf6! Lxf6 12 exd5 Se7 13 Sc3 med kjempespill. 10 Lxf6 Dxf6 11 Sc3! Lb7

12 d5! Nå er stillingen allerede tapt for svart, f.eks. 12 - Sd4 13 e5! Sxf3+ 14 Lxf3 Dxe5 (hva ellers?) 15 dxe6 med matt eller offiserstap. På 12 - 0-0-0 blir det nesten samme variant som i partiet. 12 - exd5 13 exd5 0-0-0 14 dxc6! Egentlig er det vakkert når man ofrer dronningen, men her er det elementært: 14 - Txd1 15 cxb7+ Kxb7 16 Txd1 er selvfølgelig en vunnet stilling for hvit. Svart kan ikke unngå å miste ma-

En kanskje overraskende god plassering av Tor Kristian Schølseth, Kirkenes.

teriell eller å bli satt matt. Svart bukker istedet: 14 - Lxc6?? 15 Sd2 1-0

Og dernest et parti som viser at en spesialforberedelse ikke alltid er nok:

Hvit: Joran Jansson
Svart: Pål-Ole Liabøtrø

ASKER-INDISK

1 d4 Sf6 2 Dd3 c5 3 dxc5 Sa6 4 Le3 e6 5 Sc3 Sxc5 6 Lxc5 Lxc5 7 e4 Db6 8 Sh3 Sg4 9 Dg3 Lxf2+ 10 Sxf2 11 Sa4 Sxh1 12 Sxb6 Sxg3 13 Sxa8 Sxe4 0-1

Tilbake i tiden

Nåja, der gikk vi visst ut av kronologien, for Jansson tapte i 6. runde, Egede-Nissen (årets "favoritt med svarte dager") to runder senere. Det spiller likevel ingen rolle; her følger et parti som ble spilt i runde 2, men like gjerne kunne ha passert i '72. Fischer glemmes aldri, ei heller hans sicilianere.

Hvit: Lars Eckhardt
Svart: Ivar Uggerud

SICILIANSK (Sozin)

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 Sc3 a6 4 d4 cxd4 5 Sxd4 Sf6 6 Lc4 e6 7 Lb3 Le7 8 0-0 0-0 9 f4 Sc6 10 Le3 Sxd4 11 Lxd4 b5 12 a3

Her er også 12 e5 mulig. 12 - dxe5 13 fxe5 Sd5 14 Se4 Lb7 15 Sd6 er uklart. 12 - Lb7 13 De2 i VM-matchen i Reykjavik i '72 spilte Fischer her 13 Dd3 mot Spasskij, men etter 13 - a5 hadde svart fordel. 13 - Sd7?? Det riktige hadde vært 13 - a5. Etter teksttrekket får hvit kontrollen over d5. 14 Tad1 Tc8 15 f5 e5 16 Le3 Sb6 17 Lxb6 Dxb6+ 18 Kh1 Hvit har nå oppnådd full kontroll over d5, pluss at løperen på b3 er meget sterk. 18 - b4 19 axb4 Dxb4 20 Td3 Hvits stilling er nå nærmest vunnet, da svart ikke har motspill. 20 - a5 21 Th3 a4 22 Dh5 h6 23 f6 Lxf6 24 Txf6 Truer bl.a. Txb6. 24 - Lxe4 25 Lxf7+ 1-0
Pga. 25 - Kh8 26 Txb6+

5. runde kan faktisk bli enda lenger tilbake i tiden: en slags kryssning mellom Nimzowitsch og ... Tarrasch!?

Hvit: Arve Kopperdal
Svart: Svein Gustav Myreng

NIMZOWITSCH/LARSEN

1 Sf3 Sf6 2 b3 d5 3 Lb2 Lg4 4 e3 Sbd7 5 d4 stilforvirring. Lb2 kontrollerte allerede de svarte sentralfeltene. Bonde d4 sperrer løperen inne og hemmer hvit mer enn svart. 5 - e6 6 Le2 Ld6 7 h3 Lh5 8 0-0 h6!? Etter f.eks. 8 - 0-0 er nok den svarte stillingen allerede å foretrekke. Den mer spekulative ideen bak teksttrekket er psykologisk ment: Kopperdal ser ut til å trives best med ro på brettet. 9 c4 c6 10 Sc3 g5 11 g3? En helt unødvendig svekkelse av kongestillingen. Regelen om at fløyspill bemøtes med motspill i sentrum, gjelder også her. Riktig var 11 Sd2 med ideen 11 - Lxe2 12 Dxe2 Tg8 13 e4 med fordel, men svart spiller bedre 11 - Lg6 og stillingen er uklar. 11 - Tg8. Ikke 11 - g4 pga. 12 Sh2. 12 Kh2? Lxf3 13 Lxf3 g4! 14 hxg4 Sxg4+! 15 Lxg4 På 15 Kg2 kan følge 15 - Sxe3+ 16 fxe3 Dh4! 17 Th1 Txb3+ 18 Kf1 Df6 19 Kf2 0-0-0 med sterkt angrep, f.eks. 20 Tf1 Td8 21 Ke2 Tg2+. Derintil ikke 15 - Lxg3 16 Lxg4 Ld6 17 Kh3 Sf6 (med ideen Sh7) trolig med bedre sjanser for hvit, eller 15 - Sh2 som møtes med 16 Th1 Dh4 17 Txb2 med fordel. 15 - Dh4+ 16 Kg2 På 16 Lh3 vinner offer på g3. 16 - Txb4 17 Th1 Dg5 18 Th3 0-0-0 Svart har et mektig angrep, og hvit er ganske uten motspill. 19 cxd5? Åpner bare en ny linje for svart. 19 - exd5 20 Df3 Sf6 21 Tah1 h5 22 Lc1 Dg6! 23 Se2 Td8 24 Kf1(?) Feil i vanskelig

Nye lynsjakkregler

I overenstemmelse med vedtak i Norges Sjakkforbunds sentralstyre innføres FIDE's lynsjakkreglement med virkning fra 1. november d.å. Alle lynsjakkturneringer innen NSF skal etter denne dato avvikles etter det nye reglement, og det gamle utgår fra samme dato.

FIDE's REGLER FOR LYNsjakk

SPILLETS VARIGHET

1. Hver spiller har fem minutter til disposisjon. I løpet av denne tid må spillet være sluttført, dvs. spillerne må ha utført alle sine trekk.

KLOKKEN

2. Alle klokker som benyttes må være utstyrt med en spesiell innretning, den såkalte "klaff", som markerer når tiden er oppbrukt.

3. Før spillet settes igang er spillerne forpliktet til å sjekke at brikkene er korrekt stilt opp og at klokken er riktig stilt. Dersom spillerne unnlater å kontrollere dette, kan de ikke senere påberope seg feilene, dersom feilen oppdages etter at svarts 1. trekk er utført.

4. Spillerne må betjene klokken med samme hånd som utfører trekkene. Kun ved rokadé er det tillatt å bruke begge hender.

5. Turneringslederen bestemmer, før turneringen starter, hvordan klokken skal plasseres. Den spiller som har svart kan velge på hvilken side av bordet han vil sitte.

6. Det er strengt forbudt å holde en hånd eller finger på klokken under spilllets gang.

7. Ingen av spillerne må løfte på klokken under partiet.

VUNNET SPILL

8. Et parti er vunnet av den spiller:

- Som har satt sin motstanders konge matt.
- Hvis motstander erklærer at han gir opp.
- Hvis motstander utfører et ulovlig trekk, noe som inkluderer å la kongen bli stående i sjakk eller å flytte kongen inn i en sjakk, men bare hvis

den spiller som forlanger seieren gjør dette før han selv berører noen brikke (se pkt. 18). Dog er det tillatt å slå motstanderens konge.

d) Hvis motstander har tapt på tid.

9. En spiller må selv kreve seieren i partiet ved øyeblikkelig å stoppe begge klokken og varsle turneringslederen. For å kunne kreve vinst under henvisning til 8 d, må hans egen klaff ikke ha falt før klokken er stoppet. Har begge klaffer falt, er partiet remis.

REMIS

10. Et parti er remis:

- Hvis en av kongene står patt.
- Hvis spillerne enes om dette under spilllets gang. Det er forbudt å avtale remis før partiet starter, eller etter at partiet er avsluttet.
- Hvis en spillers klaff faller etter at motstanderens klaff allerede er falt og vinst ikke er forlangt.
- Hvis en spiller kan demonstrere og bevise evig sjakk eller en tvungen trekkgjentagelse under henvisning til FIDE's regler § 18 pkt. 2.
- Hvis ingen av spillerne har tilstrekkelig materiell til å matte motstanderen (Konge mot konge, konge og løper mot konge, konge og springer mot konge, konge og løper mot konge og likefarget løper).
- Hvis en spiller ikke har tilstrekkelig materiell til å matte sin motstander selv om dennes klaff har falt.

11. Spilleren med de hvite brikker skal informere turneringsledelsen om partiets utfall ved remis.

FORSKJELLIG

12. Hvis en spiller ved et uhell venter brikker, må han stille dem opp igjen på egen tid. Hvis nødvendig har motstanderen anledning til å sette igang "synderens" klokke uten å trekke, for å forsikre seg om at denne setter brikkene på plass igjen på egen tid.

13. Lynsjakk skal spilles etter FIDE's regler for sjakkspill med fortolkninger med mindre annet er bestemt i dette reglement. Spesielt gjøres oppmerksom på § 8 (om rørt brikke) gjelder med full styrke i lynsjakk. Dersom en spiller flytter en brikke etter først å ha berørt en annen, kan motstanderen om nødvendig sette igang hans klokke, uten å ha utført noe

trekk, og gjøre han oppmerksom på at han må gjøre sitt siste trekk ifølge § 8.

14. Ved en eventuell tvist kan en spiller stoppe klokken mens turneringslederen blir satt inn i situasjonen. Alle disse reglene blir tolket av turneringslederen og hans avgjørelse er endelig og inappellabel.

15. Ingen utenforstående, dvs. tilskuer eller andre deltakere, kan blande seg inn i et pågående parti på noen som helst måte. Dersom en tilskuer skulle forstyrre, f.eks. ved å gjøre oppmerksom på at en av spillerne har tapt på tid eller at en av spillerne har gjort et ulovlig trekk, kan turneringslederen annullere partiet og beramme et nytt. Den som har forbrutt seg kan utvises fra spillelokalet. Heller ikke turneringslederen har anledning til å blande seg inn i partiet for å meddele om tidstap eller ulovlig

KOMMENTARER FRA

NSF's REGLEMENTSUTVALG (RU)

De viktigste endringene i forhold til det gamle reglement er som følger:

1. Dersom en spiller glemmer å stille klokken(e) før partiet starter og dette ikke oppdages før svart har utført sitt første trekk, må han/de spille med den tid klokken viser, såfremt tiden ikke overskrider 5 minutter. Viser klokken at det ikke er noen tid igjen er partiet tapt på tid, såfremt motpartens klaff fremdeles henger oppe.

2. Dersom en spiller glemmer å sjekke at utgangsstillingen før partiet er korrekt, må han altså fortsette spillet med den gale oppstillingen, med mindre feilen oppdages før svart har utført sitt første trekk. Oppdager således hvit i det han skal utføre sitt andre trekk at f.eks. kongen og dronningen har byttet plass, må han fullføre partiet med kongen på dl og dronningen på el.

3. Dersom en spiller lar sin konge bli stående i sjakk kan han ikke rette på dette dersom han har sluppet brikkene han utførte sitt siste trekk med. I realiteten betyr dette at han da har tapt partiet såfremt motstanderen opp-

trekk. Dette er helt og holdent spillernes eget ansvar å holde rede på.

16. Med unntak av tvisttilfeller og når begge spillere ber om det, skal turneringslederen ikke berøre klokken.

17. Et trekk er utført så snart spillerens hånd har sluppet brikkene, dette er i overensstemmelse med § 7 i FIDE's regler.

18. Ulovlig trekk som ikke oppdages, kan ikke bli rettet senere. En spiller kan heller ikke pga. et ulovlig trekk som oppdages senere, forlange seieren i henhold til pkt. 8c i dette reglement.

19. Før turneringen starter bør arrangøren dele ut et eksemplar av dette reglement til hver deltaker, eller, hvis dette er vanskelig, sørge for at et tilstrekkelig antall kopier blir slått opp i spillelokalet minst en halv time før turneringen begynner.

dager "fadesen". Dette er en vesentlig endring fra det gamle norske lynsjakkreglement, hvor man har lov til å rørigere en ulovlig feil såfremt den oppdages før man har slått på klokken. Nå må altså "feilen" oppdages før man har sluppet brikkene.

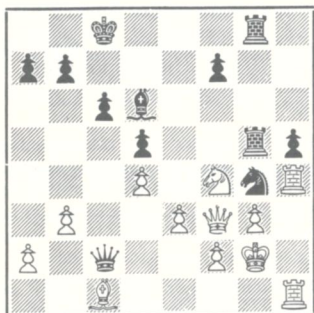
4. Et parti er remis hvis den ene spiller ikke har materiell nok til å matte motstanderen og dennes klaff faller. Dette vil altså si at en spiller som ikke har muligheter til å matte motstanderen heller ikke kan vinne partiet på tid. Dersom hvit har f.eks. konge og dronning igjen og svart bare kongen, kan ikke hvit tape på tid, han vil minimum få remis.

NSF's TOLKNING TIL pkt. 3 (RU 1978).

Spørsmål: "Dersom jeg som svart etter tre trekk oppdager at jeg har stilt opp kongen på d8 og dronningen på e8, har jeg da anledning til å rokere, ved å flytte kongen to felt enten til høyre eller til venstre, dvs. slik at kongen "havner" på f8 istedet for på g8 eller på b8 istedet for c8"??

Svar: Ut fra den generelle definisjonen av rokadetrekktet i FIDE's regler § 6.1, kan vi ikke se at noe skulle være i veien for å rokere som skissert i spørsmålet.

stilling. 24 - Tg5 25 Th4 Sg4 26 Sf4 Dc2! 27 Kg2 På 27 se2 viser et annet av poengene ved omgrupperingene i 24. og 25. trekk seg. 27 - Tf5 vinner.

27 - Sxf2! 28 Dxf2 Tgx3+ 29 Kf1 Dxc1+ (?) Enklere var 29 - Dd1+. 30 Ke2 Dc2+ 31 Kf1 Dd1+ 32 De1 Tgl+?? Enklere var 32 - Tf3#. 0-1

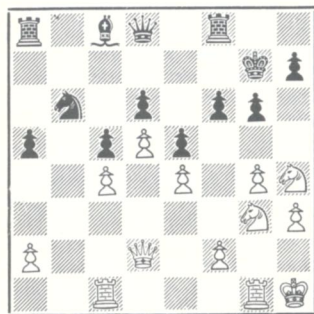
Død i skjønhet

Til skjønhetpremien (blir den noen-gang utdelt?) var det ikke innlevret noen partier fra de øverste bordene, selv om den beste sjakken stort sett ble spilt der. For å rette opp dette en smule, har vi drysset noen få godbiter rundt om i denne reportasjen. I den følgende slipper hvit straff for sin åpningsbehandling - svart slipper ikke straff for sitt midtspill.

Hvit: Lars Eckhardt
Svart: Henning Egede-Nissen

SPANSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 Sf6 5 0-0 b5 6 Lb3 Le7 7 Te1 d6 8 h3(?) Bedre er 8 c3. 8 - 0-0(?) Her hadde 8 - Sa5 vært bedre, for å bytte av den sterke hvitfeltsløperen. 9 c3 Sa5 10 d4!? Vanligere og sannsynligvis også bedre er å beholde løperen med Lc2. 10 - Sxb3 11 Dxb3 Interessant hadde 11 axb3 vært. 11 - Lb7 11 - exd4 12 cxd4 d5 1? e5 Se4 ville gitt svart godt spill. 12 Sbd2 Sd7(?) Mer aktivt hadde 12 - exd4 13 cxd4 c5 vært. Svart står da litt bedre. 13 d5 c5(?) Etter 13 - c6 ville svart fortsatt stå noe bedre. 14 c4 Db6 Bedre hadde 14 - Tb8 vært. 15 Dc2 Dc7 16 b3 Lc8 17 Sf1 Te8? Her er både 17 - bxc4 fulgt av a5 og 17 - Lf6 18 Sg3 g6 19 Lh6 Lg7 bedre. 18 g4! g6 19 Lh6 Lf8 20 Dd2 Lg7 21 Sg3 f6 22 Kh1 Sb6 23 Tacl bxc4 24 bxc4 a5 25 Lxg7

Kxg7 26 Tg1 Tf8? Et uforståelig trekk. 27 Sh4! Den svarte stillingen er nå meget vanskelig. 27 - Dd8

28 Sh5+! Kg8 Etter 28 - gxh5 kan følge 29 gxh5+ Kf7 30 Dh6 Ke8 31 Dxb7 med klar fordel til hvit. På 28 - Kh8 følger 29 Sxg6+ og på 28 - Kf7 følger 29 Dh6. 29 Dh6 Ta7 30 g5! Dd7 31 Tc3! gxh5 1-0
Pga. avdekkeren 31 gxf6+.

Rask sluttspill

"Det er meget sjelden man kommer over et parti kommentert av taperen" - Tigran Petrosjan. Sjansen til å presentere en slik raritet lar vi selvsagt ikke gå fra oss.

Hvit: David Elboth
Svart: Øyvin Jensen
SICILIANSK
1 e4 c5 2 c3 Sf6 3 e5 Sd5 4 d4 cxd4 5 cxd4 e6 6 f4 Lb4+ 7 Kf2! Sc6 8 Sf3 Db6 9 Kg3! Sde7 10 a3 Sf5+ 11 Kh3 Le7 12 d5 exd5 13 Dxd5 h5 14 Lc4 0-0 15 De4?? d5 0-1

Kortere tid (på klokka) kan man kanskje bare si at partiet mellom Jansson og Aanderaa fra siste runde tok. Under mottoet "Hvem trenger offisielt Lyn-NM?" gikk de fra sin remisstilling og spilte en lynmatch om poenget.

Kongressen vedtok å innføre offisielt NM i lynsjakk fra neste år. Årets lynturnering søndag 16/7 var derimot uoffisiell som før. Vinner ble Bjørn Tiller, OSS foran Jarl H. Ulrichsen, ASKO og Ole Chr. Moen, OSS. I klasse 1/2 ble det hjemmeseier til Frode Antonsen, Risør, og i junior vant ... Jøran Jansson, Asker!!!

Vill vest

ved PS

JUNIOR B

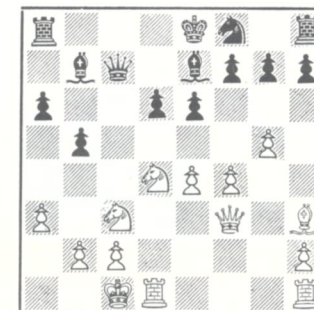
1 Oddvar Stokkeland, Ganddal	+48 +9 +3 +5 =2 =8 +4 +10 =6 7½	42,0
2 Per O Solheim, Florø	+38 =31 +36 +22 =1 +3 =8 +5 =4 7	40,0
3 Tore Brekke, Bergen	+15 +19 -1 +4 +10 -2 +18 =7 =9 6	41,5
4 Lars E Øi, Bergen	+24 +35 =22 -3 +33 +13 -1 +8 =2 6	39,0
5 Bjørn E Teistøl, OSS	+51 +43 +29 -1 -8 +31 +17 -2 +16 6	37,5
6 Ole Johan Ski, Asker	=28 +46 =34 =16 =22 +29 =7 +18 =1 6	35,5
7 Øyvind Brunvoll, Molde	+44 =16 =23 =17 =34 +32 =6 =3 +25 6	35,5
8 Peder Morset, Asker	+wo -22 +35 +23 +5 =1 =2 -4 =11 5½	40,5
9 Jan Terje Aasgaard, Asker	+12 -1 =20 +24 =31 -18 +19 +33 =3 5½	37,0
10 Stein Hauge, Kristiansand	+17 =23 =16 +32 -3 +34 +27 -1 =12 5½	36,5
11 Dan Bendixen, Moss	=30 +28 =33 =31 =16 =12 =13 +23 =8 5½	35,0
12 Kjell Sjøbrend, Elverum	-9 =47 +26 +48 =25 =11 =21 +27 =10 5½	35,0
13 Yngvar Dyvi, OSS	-wo =38 +49 +36 +45 -4 =11 =14 +24 5½	34,0
14 Svein E Nilsen, Kristiansand	=46 -33 +37 -18 +35 +41 =16 =13 +26 5½	32,0
15 Nils O Eliassen, Kongsvinger	-3 -17 =44 +37 =28 =43 +47 +22 +32 5½	32,0
16 Jan Erik Braathen, Oss	+45 =7 =10 =6 =11 =25 =14 +21 -5 5	39,5
17 Jon Rørvik, Tempo	-10 +15 +40 =7 =27 +20 -5 =25 =19 5	37,5
18 Kim H Gundersen, Kongsberg	-39 +42 =27 +14 +21 +9 -3 -6 =20 5	37,5
19 Per Ødegaard, Asker	+41 -3 -32 +50 =23 +48 -9 +34 =17 5	33,5
20 Knut Moen, Risør	=33 +37 =9 =34 =29 -17 =26 +28 =18 5	33,0
21 Stig Guribye, Horten	-35 +51 =24 +43 -18 +45 =12 -16 +33 5	31,5

22 B.Aas Trondhjems 4½ (39) 23 A.Espetveit Ganddal 4½ (36,5) 24 Ø.Aadnevik Kristiansand 4½ (35) 25 B.M.Simonsen Narvik 4½ (35) 26 L.Gylterud Kongsvinger 4½ (33,5) 27 K.Nylund Hinna 4½ (32,5) 28 O.J.Kristiansen Horten 4½ (31) 29 K.Bjerkeng Evje 4½ (30,5) 30 S.Orvall Trondhjems 4½ (30,5) 31 J.H.Alnæs Elverum 4½ (30) 32 O.K.Svendsen Stjernen 4½ (30) 33 K.Kirkebø Risør 4 (37) 34 K.Lerfald Verdal 4 (36,5) 35 K.Randaberg Stavanger 4 (34) 36 E.Ådnøy Stavanger 4 (34) 37 K.Hafskjær Molde 4 (32,5) 38 T.B.Veggeberg Hinna 4 (32) 39 A.O.Berglund Hammerfest 4 (31) 40 A.Grøneng Florø 4 (30,5) 41 A.R.Fjeld Fredrikstad 4 (29,5) 42 Ø.Wold Gjøvik 4 (25,5) 43 O.L.Larsen Risør 3½ (33,5) 44 S.A.Lillesand Verdal 3½ (32,5) 45 J.Stavik Molde 3½ (32,5) 46 I.Kosberg Molde 3½ (32,5) 47 H.Opsahl Hinna 3½ (31,5) 48 G.Torjusen Risør 3 49 R.Falldalen Elverum 2½ 50 I.Standal Volda 1½ (29) 51 B.H.Olsson Molde 1½ (28)

Jr.B gikk denne gang til Vestlandet idet Oddvar Stokkeland (Ganddal) og Per Otto Solheim (Florø) havnet et stykke foran resten av feltet. Stokkeland og Solheim skilte seg tidlig ut, etter 4 runder lå de i teten med henholdsvis 4 og 3½. I 5. runde spilte gigantene en forholdsvis fredelig remis, hvoretter Stokkeland holdt sitt halve poengs forsprang turneringen ut. Imidlertid var det hard kamp om de neste plassene:

Hvit: Tore Brekke, Bergen
Svart: Per Otto Solheim, Florø
SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Lg5 e6 7 f4 Le7 8 Df3 Dc7 9 0-0-0 Sbd7 10 g4 b5 11 Lxf6 Sxf6 Ikke 11 - Lxf6 12 Lxb5! 12 g5 Sd7 13 a3 Ung-

dommen kan mye teori... 13 - Lb7(?) ... men ikke nok! Den løperen skulle stått på c8 for å passe på Be6. Riktig var 13 - Tb8. 14 Lh3! Sf8? Et fryktelig trekk. Bedre var 0-0-0 eller Sc5.

15 f5! e5 16 Sdx5 axb5 17 f6 Lc6 Beste forsvar (17 - Ld8?? 18 Sxb5+-). 18 fxe7 Dxe7 19 Dd3 b4 20 Sd5 Lxd5 21 Dxd5 Dxc5+ 22 Kb1 Dd8 svarts kongefløy er et sørgelig syn. 23 Db5+ Ke7 24 Db7+! Med mellomsjakken vinner hvit et tempo. 24 - Ke8 Ikke 24 - sd7 25 Txd6! 25 Dxb4 Sg6 26 Dxd6(?) 26 Txd6! 26 - Dxd6 27 Txd6 Sf4 28 Ld7+ Ke7 29 Thd1 Thd8 30 c4? Absolutt nødvendig var 30 T6d2, hvoretter partiet ville vært vunnet. Nå går en officer tapt. 30 - Ta7 31 c5 Txd7 32 b4 Txd6 33 cxd6+ Txd6 34 Tc1 Ta6 35 Kb2 Sd3+ Akk ja. 0-1

En gjenganger

Hvit: Peder Morset, Asker
Svart: Bjørn E. Teistøl, OSS
UNGARSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Le7 4 d4 exd4 5 c3 dxc3 6 Dd5 1-0!
Dette partiet er spilt flere ganger før, bl.a. mellom Midjord (Færøyene)

og Schorf (Monaco) i Nice 1974. Det skal også ha vært spilt i eliteklassen i det åpne danske juniormesterskaps, så sterkere spillere enn Teistøl har altså oversett at svart kan leve videre etter 6 - Sh6. F.eks. 7 Lxh6 0-0 8 Lcl Sb4 9 Ddl c2 osv.

Hvit: Oddvar Stokkeland, Ganddal
Svart: Tore Brekke, Bergen
PIRC
1 e4 d6 2 h3 Sf6 3 Sc3 c5 4 Lc4 Sc6 5 f4 a6 6 d3 b5 7 Lb3 Lb7 8 a3 g6 9 Sf3 Dc7 10 Sg5 e6 11 0-0 h6 12 Sf3 Lg7 13 De1 0-0-0 14 Df2 Sd7 15 Le3 Thf8 16 Tbl Db6 17 Se2 e5 18 Sc3 Sd4 19 Sd5 Lxd5 20 Lxd5 exf4 21 Lxf4 g5 22 Le3 f5 23 c3 Sxf3+ 24 Dxf3 fxe4 25 Dxe4 Tde8 26 Txf8 Txf8 27 Tf1 Txf1+ 28 Kxf1 Sf6 29 Le6+ Kb8 30 Dg6 Dc7 31 Lf7 Lh8 32 d4 De7 33 Lf2 De4 Herfra er partiskjemaene uleselige. Imidlertid vinner hvit lett etter 34 Dxh6, da svarts sjakker snart tar slutt. 1-0

28 Raymond Boger, "1911"	-22	+21	-19	-23	+26	=27	+30	-20	-17	3½	28,0
29 Frøyed Fredriksen, Caissa	-15	-24	-21	=32	+31	=30	+23	-18	=26	3½	27,0
30 Hans Petter Tannæs, Asker	+31	=25	-10	-9	-20	=29	-28	-23	+wo	3	29,0
31 Håkon Tannæs, Asker	-30	-19	=32	-27	-29	-26	-22	+wo	-23	1½	25,5
32 Leif M. Jacobsen, Kristiansand	-25	-23	=31	=29	-22	-18	-26	-wo	-wo	1	24,5

To ting skal nevnes fra årets lilleputtklasse: Jan Haugland og Rogaland. Førstnevnte fordi han ledet fra start til mål og seiret uten ett eneste tap, sistnevnte fordi fylket var totalt suverene - så suverene at det er fare for å forveksle toppen av resultatlisten i årets NM med et kretsmesterskap for Rogaland! De fire beste kom i år fra landets ledende skolesjakkfylke - klarere bevis finnes vel ikke for at arbeidet bærer frukter. Denne geografiske slagsida er ikke bare en fjær i hatten for Rogaland, den burde i minst like stor grad være et varsko for landets øvrige kretser: jobb eller bli akterutseilt.

Vi kan gå over til å si noe pent om årets lilleputtmester Jan Haugland, og det skal ikke falle oss vanskelig. Møtt alle sine farligste konkurrenter, ingen tap - først sju strake seire over bl.a. nr. to og tre, deretter to remiser på slutten. Bedre kan det vanskelig gjøres. Mesterens partier viser ingen store fakter, men så er han også fri for brølerne: Solid nedkjemping av motstanderne. I 7. runde møtte han andremann Einar Brekken, som på dette tidspunkt hadde avgitt ett poeng. Man kan med andre ord kalle dette "partiet som avgjorde lilleputtklassen":

Hvit: Einar Brekken, Ganddal
Svart: Jan Haugland, Sandnes
SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Le2 Sbd7!? En lite spilt variant. Vanligere er 6 - e6 eller 6 - e5. 7 a4?! Her er også spilt 7 f4!? Sc5?! 8 Lf3! (løperen sperrer nå ikke for f-bonden) Db6?! 9 Sb3! med klar fordel for hvit (Gipslis-Quinteros 1974), men bedre er nok 7 - e5! med uklart spill. Spillbart er også 7 Le3!? 7 0-0 og 7 Lg5?! Med 7 a4 hindrer hvit b5, og da Sb8 er utviklet til d7, er svakheten av b4 mindre vesentlig (Sb8-c6-b4). 7 - Sc5 Det mest energiske, men naturligvis finnes det andre trekk. 8 Lf3 8 f3 gir ikke svart større vansker, da det etter 7 a4 neppe kommer på tale å rokere langt. Etter f.eks. 8 - g6 står svart bra. 8 - e5!?

9 Sde2 9 Sb3! er nok bedre, men svart står også da bra etter 9 - Ld7 eller 9 - Le6. 9 - Lg4? En stygg posisjonell feil. Her dreier det seg jo om feltet d5; derfor var 9 - h6!? (hindrer Lg5) og 9 - Le6 gode trekk. Men best er nok 9 - d5! hvoretter svart står godt (10 exd5?? e4! og vinner). 10 Lxg4! Sxg4 11 Sg3 Sf6 11 - Dh4? er kun godt hvis hvit svarer 12 0-0 Dxh2#. 12 0-0 Le7 13 Sf5! 0-0 14 Df3(?) Her er 14 Lg5! langt sterkere, med truslene 15 Sxe7 Dxe7 16 Sd5! og 15 Df3. Svart har A) 14 - Scd7, men både 15 Sxd6, 15 Df3 og 15 Sxe7 fulgt av Sd5 gir hvit klar fordel. B) 14 - Sd5!? hvoretter både 15 Sxe7+ Sxe7 16 Sd5 f6 17 Le3! (17 - Sxe4? 18 Sxe7+ Dxe7 19 Dd5+) og 15 Lxe7 fulgt av slag på d6 gir fordel til hvit. Stillingen var som man skjønner klart fordelaktig for hvit etter 9 - Lg4? 14 - Se6 15 Sd5?! Et dårlig posisjonelt trekk som "plombe-

Lilleputtmesteren Jan Haugland.

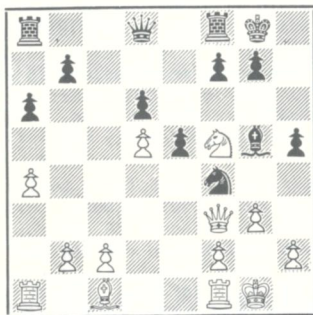
Jan fra Rogaland lilleputtmester

ved Tef

LILLEPUTT

1 Jan Haugland, Sandnes	+19	+11	+3	+15	+14	+10	+2	=5	=4	8	39,5
2 Einar Brekken, Ganddal	+26	+6	-15	+7	+4	+3	-1	+10	+5	7	42,0
3 Geir Ove Wærsland, Hinna	+13	=14	-1	+19	+9	-2	+8	=6	+10	6	41,5
4 Karle Stangeland, Sandnes	=7	+16	=12	=6	-2	+20	+11	+14	=1	6	40,5
5 Knut Erik Johansen, Moss	-6	=8	+26	+22	+19	+14	+7	=1	-2	6	40,0
6 Tevje Ulsebøl, Tempo	+5	-2	+18	=4	+11	+7	-10	=3	=8	5½	41,0
7 Gisle Skjold, Hinna	=4	+20	+25	-2	+12	-6	-5	+15	+16	5½	38,5
8 Georg Krohg, Vadsø	-14	=5	+17	+24	+25	=15	-3	+16	=6	5½	35,5
9 Vidar Johansen, Caissa	+27	=10	-14	+30	-3	-11	+25	+21	+12	5½	34,5
10 Guttorm Sindre, Florø	+24	=9	+30	=14	+15	-1	+6	-2	-3	5	41,0
11 Berge Christiansen, Asker	+21	-1	+22	=12	-6	+9	-4	+24	=14	5	38,5
12 Terje Høidahl, Rakkestad	=18	+17	=4	=11	-7	=16	+20	+13	-9	5	35,5
13 Arnstein Sandvik, Sandnes	-3	-18	+27	=21	=17	+22	+19	-12	+20	5	32,0
14 Gustav Gudbrandsen, Evje	+8	=3	+9	=10	-1	-5	+24	-4	=11	4½	42,0
15 Bjørn Brunvoll, Molde	+29	+22	+2	-1	-10	=8	-16	-7	+24	4½	39,5
16 Dag Gundersen, Rakkestad	=17	-4	+23	=20	+18	=12	+15	-8	-7	4½	35,5
17 Øyvind Johansen, Rakkestad	=16	-12	-8	+26	=13	=21	=27	+19	+28	4½	31,5
18 Terje Midtbø, Sandnes	=12	+13	-6	-25	-16	+32	-21	+29	+27	4½	31,0
19 Christoffer Mikalsen, Sandnes	-1	+31	+28	-3	-5	+23	-13	=17	=21	4	37,5
20 Inge Moen, Risør	+23	-7	=24	=16	+30	-4	-12	+28	-13	4	33,5
21 Dag H. Jensen, "1911"	-11	-28	+29	=13	=27	=17	+18	-9	=19	4	32,0
22 Hans J. Johansen, Halden	+28	-15	-11	-5	+32	-13	+31	=27	=25	4	31,0
23 Pål Svendsen, Stjernen	-20	+32	-16	+28	-24	-19	-29	+30	+31	4	26,0
24 Trond Hammervold, Halden	-10	+29	=20	-8	+23	+25	-14	-11	-15	3½	32,5
25 Øyvind Tannæs, Asker	+32	=30	-7	+18	-8	-24	-9	=26	=22	3½	32,0
26 Roar Skålin, Tempo	-2	=27	-5	-17	-28	+31	+32	=25	=29	3½	31,5
27 Njål Frode Lie, Notodden	-9	=26	-13	+31	=21	=28	=17	=22	-18	3½	31,0

rer" svakheten d6. 15 - Sxd5! 16 exd5 Lg5?! En meget morsom idé, men 16 - Sd4! var bedre. F.eks. 17 Sxd4 exd4 18 b3 Tc8! (Svarts d4-bonde fastlegger en hvit svakhet c2) 19 Dd3 Tc3! 20 Dxd4 Lf6 21 Dd2 Txc2 med likt spill (=). 17 Dg4?! 17 dxe6! fxe6 (Lxc1?? 18 e7!) 18 Db3! Txf5 19 Dxe6+ Tf7 20 Lxg5 Dxg5 21 Tad1! vinner bonde med fordel, også 21 Dxd6 kan spilles. 17 - Sf4 18 g3?! Hvit overser svarts energiske svars-rie. Etter 18 h4! Lf6 19 g3 Sg6! (19 - Sxd5 20 Lh6!) 20 h5 Se7 21 Sxg7 Lxg7 22 h6 har hvit klar fordel. 18 - h5! 19 Df3?! Bedre er 19 Dd1.

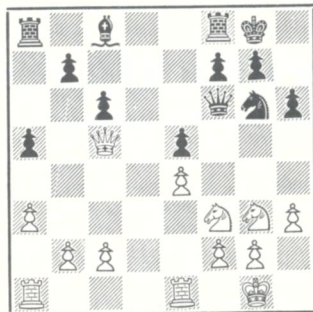
19 - e4! 20 Dxe4? Bedre er 20 Dd1, f. eks. 20 - Sh3+ 21 Kg2 Dd7! 22 Dxb5 Dxf5 23 Dxb3 Dxd5 24 Dh5! e3+ 25 Df3! Dc5! med en liten fordel til hvit. 20 - Te8! 21 Df3 Se2+ 22 Kg2 Lxc1 23 Taxc1 Sxc1 24 Txc1 Df6! 25 Dd3 Te5! Svart har nå klar fordel. 26 Se3 De?? 27 Sf5? Dd7! 28 Se3 b5 28 - Dxa4? 29 Sc4! Tg5! 30 Sb6?? (Sxd6!) Df4! og vinner. 29 a5? Hvit bør bytte vekk flest mulig bønder. 29 - f5! 30 f4? Denne bondens oppgave er å støtte Se3. Nå går det fort nedover! 30 - Te4 31 b3 Tae8 32 Kf3! Alt annet taper også. 32 - Txe3+ 33 Dxe3 Txe3+ 34 Kxe3 Dc7 35 c4 bxc4 36 bxc4 Dxa5 0 - 1
Kommentarer: Knut J. Helmers.

For dem som ønsker "mere blod", lar vi årets tredjemann få briljere litt i sitt parti fra 4. runde:

Hvit: Christoffer Mikalsen, Sandnes
Svart: Geir Ove Wærland, Hinna

ITALIENSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Lc5 4 Sc3 d6 5 h3 Hindrer Lg4, men kan også i visse situasjoner være en svekkelse av kongefløyen. 5 - Sa5 I betraktning kom

5 - Sf6 6 d3, og først nå Sa5. Nå har hvit muligheten til å spille 6 Le2!?, og springeren må før eller siden tilbake til c6. 6 d3 Sxc4 7 dxc4 h6 8 Dd5(?) Tempotap da svart i alle fall bør spille c7-c6 for å kontrollere d5. 8 - c6 9 Dd3 Sf6 10 0-0 0-0 11 a3 a5 12 Le3 Lxe3 13 Dxe3 Sh5 Ideen er riktig - springeren skal til f4, og f-linjen skal eventuelt åpnes med f7-f5. men svart burde vel ha forberedt det med 13 - De7! pga. hvits neste trekk. 14 c5! Et ubehagelig angrep mot svarts bondesentrum. På 14 - dxc5 følger 15 Sxe5!, og hvits bondemajoritet på kongefløyen veier tyngre enn svarts på dronningfløyen. 14 - Sf4 15 Tfe! Det er vanskelig å forstå hvorfor hvit ikke spiller 15 Tfd1!, som vinner bonde. 15 - Df6 16 Se2 Både i dette og neste trekk burde hvit ha slått på d6, men han har visst glemt å spille bonden til c5! 16 - Sg6 17 Sg3? dxc5! Selvsagt, når hvit ikke vil slå først. Dessuten vinner nå svart en bonde. 18 Dxc5

18 - Lxh3! 19 Sh5 Har svart oversett noe? 19 - De6 20 gxh3 Dxb3 21 Sg3 Sf4! Alt under kontroll! Pga. matruselen må hvit gi offiseren tilbake, og svart har bonde og fortsatt angrep. 22 Sh4 Dxb3 23 Dxe5 Tfe8 24 Dc7 Tac8 25 Dd6 Tcd8 26 Dc7 g5! Avgjørende! Mot truselen Dh3 finnes det nå intet forsvar. Hvis 27 Se2 eller 27 Sf5, så Dg4+. 27 Te3 Dh3 28 Dxf4 Her kunne hvit trygt ha gitt opp. 28 - gxf4 29 Tf3 Dg4 30 Kg2 Kh7 31 Th1 fxc3 32 Txc3 Dxe4+ 33 Kg1 Td1+ 34 Kh2 Txh1# 0 - 1
Kommentarer: Øystein Sande.

Det blir NM stoff også i nr.6. Klasse 1 og 2 gjenstår - foruten litt "rundtomkring-snakke".

debatt

Tanker etter kongressen

Med to dyktige møteledere startet den 57. kongress i Risør 8. juli 1978, ca kl. 15.00 som bestemt. At den ikke ble avsluttet før godt over midnatt (ca 00.45), skyldes vel sentralstyrets opplegg. Når et møte varer så lenge, er det flere som går før det er slutt, noe vi fikk et godt bevis på i Risør. Ved møtets begynnelse var det godkjente fullmakter til 70 representanter. Ved behandlingen av siste post, Landsturneringen 1979, var det bare 39 stemmeberettigede igjen. Molde ble tildelt Landsturneringen 1979 med 25 stemmer mot 14 for Larvik. Med full representasjon kunne Larvik, teoretisk, fått 45 stemmer. Larvik hadde et oppriktig ønske om å få arrangere Landsturneringen 1979 på grunn av at klubben kan feire sitt 60 års jubileum dette år. Hadde det ikke vært for jubileet, hadde kanskje Larvik trukket sin søknad tilbake, for uten dette må jeg innrømme at Molde absolutt burde få Landsturneringen.

Det jeg mener er viktig i denne sak, er at vi må få en annen rutine på kongressen. Når to eller flere klubber søker om å få tildelt Landsturneringen, må:

1. Avstemningen tas på et meget tidligere tidspunkt.
2. Kongressen starte på formiddagen.
3. Kongressen deles over to dager.

Håper at det kan gjøres en forandring på dette til neste gang.

Til slutt vil jeg ønske Molde en god oppslutning om Landsturneringen 1979, og håper at Larvik kan stille med flere deltagere.

Petter Lauritz Andersen
Formann Larvik Schakkklub

Misforståelser i pressen

Hr. redaktør!

Ingen kan sikkert vite hva folk tar seg til. Det kan for eksempel hende at enkelte tar seg tid til å lese den mindre seriøse del av oslopressen.

Dersom man herunder har snublet over sjakkspalten i en av disse en lørdag i sommerferien, trenger man kanskje et korrektur.

1) Den norske Elo-komiteen (også kalt regnemakerne) har aldri tidligere motatt lønn for sitt arbeid. 5-kroningen har i sin helhet kommet sjakken til gode. Forbundsstyret vil fra 1. august tillate 10% av avgiften utbetalt til komiteen.

2) Navnet "Norsktoppen" over listen for landets høyest ratede spillere er plassert der av NSB's redaksjon.

3) Ingen av tilskuerne på Gausdal etter påske hadde ødelagt sitt rating-grunnlag for kandidatklassen ved å delta.

Avslutningsvis et parti fra Risør:

Store-Bergersen

NIMZOWITSCHE

1 e4 Sc6 2 d4 d5 3 exd5 Dxd5 4 Sf3 Lg4 5 Sc3 Lxf3 6 Sxd5 Lxd1 7 Sxc7+ Kd7 8 Sxa8 Lxc2 9 d5 Sb4 10 Le3 b6 11 Tc1 e5 12 dxe6p+ fxe6 13 a3 Sf6 14 Lb5+ Kd8 15 0-0 Le4 16 Sxb6 Sc2 17 Tfd1+ Kc7 18 Sa4 Ld6 19 Ld3 Td8 20 Txc2+ Kb8 21 Td2 1-0

En drøy halvtimes lett arbeid av Store, som alltid er like blid hva enten han taper eller vinner.

Efter partiet uttalte han ekte glede over å ha fått pyntet på sitt Elo-tall. Slik er det å være Elo-frelst.

Per A. Bergersen

SJAKKENS VENNER

Medlemskap for 1978/79 koster kr.50, eller mer. Livsvarig medlemskap kr.500.

Vi har i det siste fått tre nye livsvarige medlemmer: Pål Moe, Jonas Moe og Norsk Film A/S. Norsk Film A/S?

Ja, de fikk låne Forbundets SØLVSJAKKSPILL til Anja Breiens film "Arven", og kvitterte med livsvarig medlemskap i SJAKKENS VENNER.

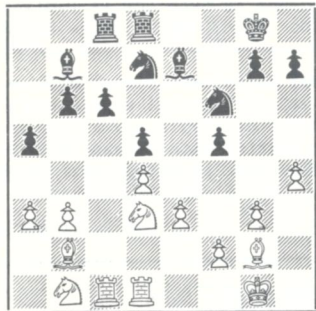
Bankgiro: 8601.20.60647

Vi venter på DIN støtte!

De beste partiene i nord-norsk

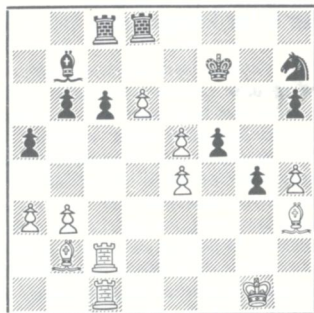
Hvit: Stein Jensen, Harstad
Svart: Reidar Jenssen, Tromsø

HOLLANDSK
1 c4 f5 2 b3 Hvit unngår dermed Lenigradsystemet. 2 - Sf6 3 Lb2 e6 4 g3 Le7 5 Lg2 0-0 6 Sf3 d6 7 d4 De8 8 Sc3 a5 9 0-0 Dh5 10 a3 d5? En stor posisjonell feil, da feltet e5 blir overlatt til hvit. 11 Se5 c6 12 e3! Med dronningbytte er svart ikke i stand til å skaffe seg motspill på kongefløyen, og hvit tar initiativet for resten av partiet. 12 - Dxd1 13 Tfxd1 Sbd7 14 Sd3 Legg merke til hvor svak svart er på de svarte feltene pga. sitt 10. trekk. 14 - b6 15 cxd5(!) Svakhetene på svarts dronningfløy blir mer synlige. 15 - exd5 16 Tac1 Lb7 17 Sb1! Springerer skal til f3, og kontrollen over de svarte felter styrkes ytterligere. 17 - Tac8 18 h4 Tfd8

19 Sf4! Tvinger svart til passivitet, f.eks. 19 - c5 20 dxc5 Sxc5 (20 - Txc5 21 Se6 Txc1 22 Txc1 Tc8 23 Txc8+ Lxc8 24 Sf4 Lb7 25 Sc3 og svart taper en bonde) 21 Lxf6 Lxf6 22 Sxd5, og hvit bør vinne. 19 - Ld6 20 Sd2 Lxf4 Dermed forsvant den sterke springeren på bekostning av løperparet. 21 gxh4 Kf7?! Åpne svart stillingen med 21 - c5 kommer løperparet til sin rett. I stedet prøver svart med en framrykking på kongefløyen. 22 Sf3 h6 23 Se5+ Sxe5 24 fxe5 Sh7 25 Lh3! Dermed ble det liv i den løperen, og svarts framrykking hindres. 25 - g6 26 Tc2(?) Tc7 27 Tdcl Hindrer at svart forenkler stillingen ved å spille løperen til e6 for så å fortsette med g5. 27 - Ke6(?) 28 f3! g5? Nå faller svarts stilling i ru-

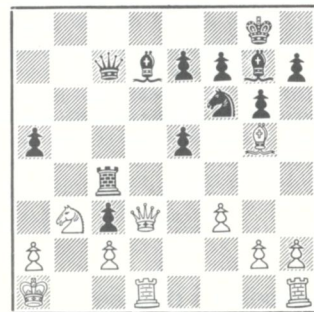
iner, men stillingen var nok svært vanskelig og fornuftige trekk en mangelvare. 29 e4 dxe4 30 fxe4 g4 31 d5+! Et avgjørende gjennombrudd. 31 - Kf7 32 d6 Tcc8

33 exf5! Hvits fribønder blir for sterke, og løperen på b2 kommer endelig til sin rett. 33 - gxh3 34 e6+ Kg8 35 d7 Ta8 36 Kh2(!) c5 37 Tg1+ Lg2 38 Tcxg2+(!) hxg2 39 Txxg2 Kf8 40 Tg7! Hvit truer ubønnhørlig matt med bonde-trekket e7. 1-0
Kommentarer: Stein Jensen.

Hvit: Terje W. Larsen, Tromsø
Svart: Gunnar Johnsen, Tromsø

SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 g6 5 Sc3 Lg7 6 Le3 Sf6 7 Lc4 0-0 8 Lb3 d6 9 f3 Ld7 10 Dd2 Tc8 11 0-0-0 Se5 12 De2 Txc3!? 13 bxc3 Da5 14 Kb2 Tc8 15 Ld2 b5 16 Ka1? Sc4 17 Lxc4 Txc4 18 Sb3 Dc7 19 Dd3 b4 20 Kb1 bxc3 21 Le3 a5 22 e5 dxe5 23 Lg5

23 - Td4! 24 Da6 Tb4 25 Ka1 a4 26 Da5 Dxa5 27 Sxa5 Td4 28 The1(?) Sd5 29 Txd4? exd4 30 Lxe7 d3 31 Lc5 d2 32 Td1 Lb5 0-1
Tegnsetting etter Frans Larsen og Gunnar Johnsen.

GLASS

Glassmester
C. A. HANSENS EFTF.
Grunnet 1902

SANDVIKSVEIEN 175 - SANDVIKA
TLF: 54 81 29

**ALT I GLASS - BLYGLASS - SPEIL
REPARASJONER - INNRAMMING**

SERVICEBIL

*Et hestehode
foran*

**Asker Tapet &
Gulvbelegg a.s**

TELEFON 78 86 10 1370 ASKER

Det åpne danske juniormesterskapet

ved Petter Stigar

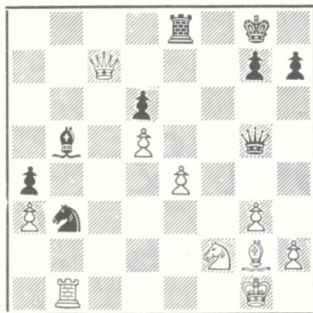
Norges representanter i denne turneringen var Michael Wiedenkeller og undertegnede. Om utfallet er det å si at en tradisjon er brutt, da det for første gang på mange år ikke befant seg noen nordmann på premielisten. Danmarksleder for annen gang på rad ble Erik Pedersen, som delte førsteplassen med engelskmannen David Cummings. De fikk begge 7 poeng. Av dem som ikke nådde opp, kan nevnes Jens Ove Fries Nielsen (nr.8 i Jr.VM!) som kun fikk 5½ poeng og Wiedenkeller som var blant de høyest ratede, men som slett ikke fikk full uttelling og endte på 4½ poeng. Selv oppnådde jeg også 50%, hvilket jeg ikke er helt misfornøyd med. Ellers vil jeg rette en takk til turneringsleder Ole Balslev for et utmerket arrangement.

Norske lyspunkter fra 3. runde:

Hvit: Yrjö Raivio, Finland
Svart: Michael Wiedenkeller

HOLLANDSK

1 d4 e6 2 c4 f5 3 Sf3 Sf6 4 g3 Le7 5 Lg2 0-0 6 0-0 d6 7 Sc3 a5 8 Dc2 Sc6 9 a3 e5 10 d5 Sb8 11 e4 Sxe4 12 Sxe4 fxe4 13 Sd2 e3 14 fxe3 Txf1+ 15 Sxf1 Sa6 16 e4 Lg5 17 Tbl Lxc1 18 Txc1 Ld7 19 b3 Sc5 20 Sd2 Dg5 21 Dc3 b5 22 cxb5 Lxb5 23 Sf3 Dh6 24 Sxe5 Te8 25 Sg4 Dg5 26 Sf2 Sxb3 27 Tbl a4 28 Dxc7

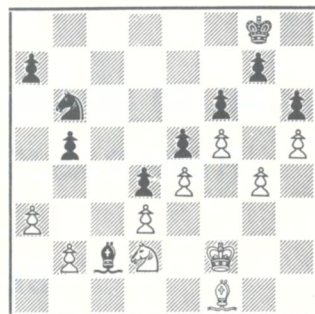
28 - De3! 29 Lh3 Sd2 30 Tal Tf8 31 Lf5 Sxe4 32 Lxe4 Txf2 0-1

Hvit: Allan Christensen, Danmark

Svart: Petter Stigar

FRANSK

1 e4 e6 2 d3 d5 3 Sd2 c5 4 g3 Ld6 5 Lg2 Se7 6 De2 Sbc6 7 c3 0-0 8 Sgf3 Dc7 9 0-0 Ld7 10 Tel f6 11 Sf1 b5 12 Ld2 d4 13 Tac1 e5 14 cxd4 cxd4 15 h3(?) Db7 16 S3h2 Sg6! 17 h4 Lb4! 18 a3 Lxd2 19 Sxd2 Le6 20 h5 Se7 21 f4 h6 22 f5(?) Lf7 23 g4 Sa5 24 Shf3 Sb3 25 Sxb3 Lxb3 26 Df2 Dd7 27 Dd2 Tfc8 28 Txc8+ Txc8 29 Tc1 Txc1+ 30 Dxc1 Dc8! 31 Dxc8+ Sxc8 32 Kf2 Sb6 33 Sd2 Lc2 34 Lf1

34 - Sa4 35 b3 Sb2 36 b4 Kf7 37 Le2 Lxd3 38 Lxd3 Sxd3+ 39 Ke2 Sb2 40 Sb3 Sc4 0-1

RESULTAT:

1-2 Erik Pedersen og David Cummings (England) 7 3-5 Thomas Ernst (Sverige), Mads Reinert og Morten Andersen 6 ... 13-20 Michael Wiedenkeller og Petter Stigar 4½

Neste nummer

tar bl.a. for seg storturneringene i Norge i august. I Skien vant stormester Sigurjonsson (Island) 1.premien på 10.000 kroner. På Gausdal var det overraskende Grünfeld, Israel som seiret i et sterkt felt. Vår egen Terje Wibe ble nr.2 og spilte flere fine partier. Neste nummer bringer også Leif Øgaards referat fra Vesterhavsturneringen i Danmark, vunnet av Bent Larsen. Og sannsynligvis Bjørn Tillers rapport fra Junior-VM. I forbindelse med OL i Argentina har Haakon Opsahl en artikkel om forrige gang Argentina var arrangør - i 1939.

Postsjakkspalten dukker opp igjen. Alt i alt skulle det være mye bra sjakk å se fram til.

Problemisten

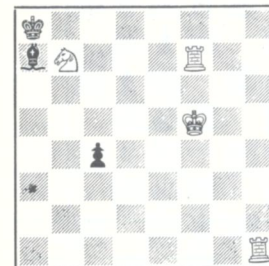
Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Arsturneringer for 2- og 3-trekkere. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

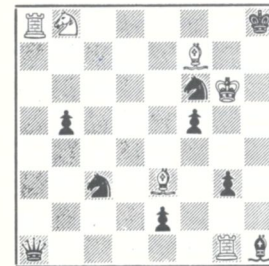
3013 Alf Myrhaug

1. hedr. omt. Norsk Vanføre-tidsskrift 1953 (min.gr.)

Matt i 3 trekk

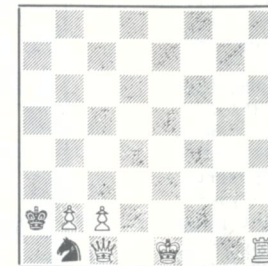
3016 E.A.Petrow, Sovjet

Matt i 2 trekk

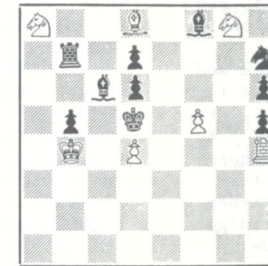
3014 Nils G.G.van Dijk

"Østlendingen" 1959

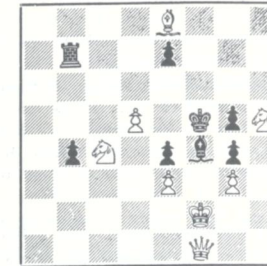
Matt i 2 trekk

3017 Herbert Ahues, BRD

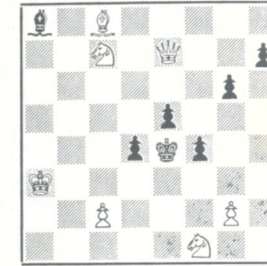
Matt i 2 trekk

3015 David Hjelle, Volda

Matt i 2 trekk

3018 N.Tsjeshavsky, Sovjet

Matt i 2 trekk

REDAKTØRSKIFTE

Alf Myrhaug som i mange år redigerte Problemisten i Postsjakk, ønsket avløsning. Jeg benytter anledningen til en varm takk for den fine måten han trofast holdt interessen oppe blant problemsjakkvenner og håper å kunne fylle plassen når han nå trekker seg tilbake. Problemrubrikken vil også takke Postsjakk for godt samarbeide i den tiden den fikk være der.

ENDRING-2#-DOMMEN1976

Fra vår tidligere redaktør (og dommer) kommer meldingen om at 1.premien (Nr. 2912) utgår grunnet skjemmende dobbeltmatter på c3 og e3. Videre utgår 3.premien (Nr. 2928) grunnet biløsningen 1 Dxe5+ Dxe5 2 Sc4#. Premien tilfaller heretter nr. 2879 av Bjarne Blikeng. De andre beholder sine plas-

ser. Heia Norge! Beklager, Danmark og Sverige.

DAGENS OPPGAVER

Først to oppgaver av avgående resp. tiltredende redaktør. Begge er miniatyrer, dvs. oppgaver med maks 7 brikker. 3-trekkeren løses slik:

1 Sc5, truer 2 Tf8+ Lb8 3 Tal#
1 - Lb8 2 Tal+ La7 3 Tf8#
1 - Lxc5 2 Th8+ Lf8 3 Txf8#

Nr. 3014 kan øyensynlig løses med 1 0-0, men da svarts konge må ha kommet til a2 via d2, er den eneste løsningen: 1 Kf2!

De øvrige fire 2-trekkene deltar i 1978-turneringen. Om du har laget en oppgave (2- eller 3-trekkere) du synes om, så send den til problemredaktøren. Det samme gjelder løsningene til opp-

Forts. neste side

Sjakk uten mat(t)

ved Petter Haugli

I tidsrommet 14-30/6 deltok jeg i en turnering i Jelenia Gora, Polen for spillere under 25 år (Webb var 29!). De utenlandske spillernes største problem var maten, som var bortimot uspiselig. Det var nok flere enn jeg som spilte på tom mage.

Forhåndsfavoritten IM Simon Webb, England spilte for mange remiser (bl.a. en hurtig mot meg) til å nå til topps. Stefanov, Romania hadde 8 av 10, men sloknet med 1/2 av 3. Den som imponerte meg mest var Thomas Pähtz, Øst-Tyskland som hadde 1 av 4 og sluttet på 9 1/2 av 13! Tomaszewski (polsk juniormester for spillere under 18 år og turneringens yngste deltager) spilte meget sikkert, og det virket som om han aldri var ute å kjøre i noe parti. Jeg tror han må være en av Europas beste under 18 år.

Personlig er jeg middels fornøyd med resultat og spill. Jeg åpnet med 1 1/2 av 7, men fikk selvtilliten tilbake etter å ha slått Carsten Høi, Danmark i 8. runde i hans favorittåpning kongeindisk. Ettersom Høi her spilte forholdsviss dårlig, velger jeg isteden å vise det mer spennende og severdige partiet mot Stefanov i 6. runde:

Hvit: Haugli

Svart: Parik Stefanov, Romania

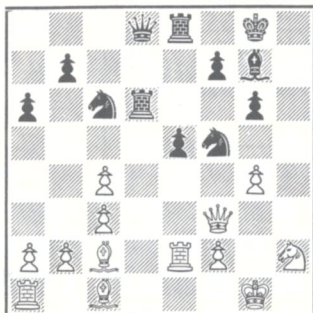
SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 Ld3!?! Kopecs trekk. Ideen er å forvirre motstanderen. 3 - g6 4 c3 Lg7 5 0-0 Sc6 6 Lc2 e5! 7 d3 Sge7 8 Sbd2?! Bedre var 8 Le3 med idéen d4, eventuelt h3 først. 8 - 0-0 9 Tel d5?! Svart bør heller spille 9 - h6 med ideen f5. 10 exd5 Sxd5 11 Sc4 Dc7 12 La4 Sde7 13 De2 Lg4 14 h3 Lxf3 15 Dxf3 a6 16 Se3 Tad8 17 Sg4 Sf5 18 Lc2?! Jeg er visst for glad i løperpartet. 18 Lxc6 var antagelig bedre. 18 -

Forts. PROBLEMISTEN

gavene 3015-3018! Det gis poeng for løsninger, etter et system jeg senere skal komme tilbake til. Jeg skal også etterhvert ta opp emner som temaer, konstruksjon, ideer og hva som er godt/dårlig i en oppgave. I det hele tatt, hva som gjør problemsjakk interessant.

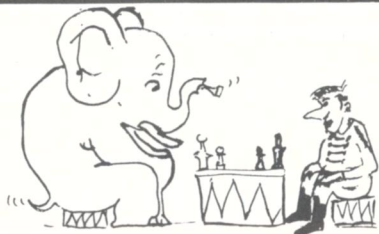
Tfe8 19 Lg5 Td6 20 g3?! 20 d4 var mer logisk etter 18 Lc2. 20 - h6 21 Lc1 Da5 Truer Sd4! 22 Te2 h5 23 Sh2 Ikke 23 Se3?? Sd4. 23 - Dd8 24 g4 hxg4 25 hxg4 c4!?! 26 dxc4 26 gxf5 cxd3 27 Lxd3 Txd3 fulgt av e4 med utmerket spill for svart.

26 - Td1+! 27 Sf1 27 Lxd1?? Dxd1+ 28 Sf1 Sd4! 27 - Sh4 På 27 - Sd4 28 cxd4 Sxd4 29 De3 Lh6 kan hvit f.eks. spille 30 Lxd1. 28 Dg3 e4 29 Lxe4 Ikke 29 Txe4?? Txe4 30 Lxe4 Txf1+ 31 Kxf1 Dd1#. 29 - Se5 Her hadde begge ca 7 minutter igjen på 11 trekk. 30 Lg5? 30 Td2. 30 - Txf1+ 31 Txf1 Dg5 32 Lxb7?? De fleste blir for griske i tidsnøden. Hvits beste trekk er 32 Ld5! med uklart spill. 32 - De7! 33 Le4 Sef3+ 34 Kh1 Le5 35 Lxf3 Sxf3 36 Txe5 Sxe5 37 Tel Kg7 38 f3 Dd6 39 Df2 Th8+ 40 Kg1 Sd3 0 - 1

RESULTAT:

1 R.Tomaszewski, Polen 10 1/2/13 2 T. Pähtz, Øst-Tyskland 9 1/2 3-4 K.Panzyk, Polen og P.Stefanov, Romania 8 1/2 5 IM S.Webb, England 8 6-7 C.Høi, Danmark og W.Swic, Polen 7 8-9 A.Schneider, Ungarn og P.Haugli, Norge 6 10 Z.Warwascynski, Polen 5 1/2 11 S.Jodkowski, Polen 5 12 S.Adzic, Jugoslavia 4 13 R.Kochan, Polen 3 14 S.Dziedziewski, Polen 2 1/2

kommunikasjon

Agder

Risør Sjakklubb trakk det lengste strået i årets KM for lag - et mesterskap som gikk over hele vårhalvåret. I junior var Kristiansand suverene. Senior: 1 Risør I 17 1/2 2 Kristiansand I 17 3 Evje 15 1/2 4 Arendal 11 1/2 5 Kristiansand II 6 1/2 6 Grimstad 6 7 Risør II 6 Junior: 1 Kristiansand 16 2 Risør II, Evje og Arendal 10 1/2 5 Risør I 10 6 Grimstad 2 1/2

Etter at han har vunnet Risørmesterskapet for femte gang, må Einar Lauritsen sies å være Risørs ukronede sjakkonge.

Kl.A: 1 Einar Lauritzen 9 1/2 2 Frode Antonsen 8 3 Bjørn Nielsen 7 1/2 4 Jan Erik Lund 7 Kl.B: 1 Georg Torjusen 8 1/2 2 Torvil Støle jr 8 3 Uwe Arntzen 7 1/2

Resultater fra årets klubbmesterskap i Arendal Sjakkelskab:

Kl.A: 1 Per Oskar Andersen 8 1/2 2 Erik Skindlo 7 1/2 3 Ole Bjørn Rekdal 7 1/2 Kl.B: 1 Tore Løvseth 8 2 Ingar Gundersen 8

Buskerud

Klubbmesterskapet i Drammensklubben "Tempo" er avviklet med større deltagelse enn på lenge - 12 seniorer og 15 juniorer. Det var spenning til siste runde i begge klasser, men det hele endte med favorittseire.

Junior: 1 Jon F. Rørvik 8 1/2/9 2 Runar Engård 8 3 Stein E. Johannessen 6 1/2 4 Pål Hagelund 6 Senior: 1 Helge Simonsen 8/11 2 Arne K. Nøland 8 3 Geir Farnar 7 1/2 4 Karl Andersen 6 1/2

SK Tempo har arrangert en turnering for å minnes klubbens store leder gjennom mange år, Thoralf Pettersen. Turneringen ble i år arrangert med deltakere fra Buskerud Sjakkrets. Fra neste år er Thoralf Pettersens minneturnering tenkt å være åpen.

Junior: 1 Jon F. Rørvik 6/6 2 Tevje Ulsebøl 4 1/2 3 Bjørn Hakavik, Kongsberg og Våpenfabrikken 3 1/2 Senior: 1 Ragnar Edvardsen, Konnerud 5 2 Sten Bjertnes, K og V 5 3 Helge Simonsen 4 1/2 Beste spillere i klasse 1 og 2 ble henholdsvis Sten Bjertnes og Arne Rørvik.

Ragnar Edvardsen vant klubbmesterskapet i Konnerud SK og tok dermed sitt tredje napp i vandrepokalen, som han vant til odel og eie. 20 deltakere. Senior: 1 R.Edvardsen 8 2 Rolf Nyborg 6 3 Rolf Bjerkhaug 6 4 Asbjørn Tolpinrud 5 1/2 Junior: 1 Erik Pedersen 5 2 Bjørn Guillot 4

Leif Bekkeli ble en overlegen vinner av vårturneringen i Drammens SK. Like utlinærmelig var Arild Westhagen i klasse 1.

Mester: L.Bekkeli 7/7 2 Einar Hamre 4 1/2 3 Arne Johansen 4 4 Ragnar Edvardsen 3 1/2 Kl.I: 1 A.Westhagen 6/6 2 Martin Haver Jensen 4

Hønefoss Schakklubb har avholdt sitt klubbmesterskap med 19 deltagere. 1 Morten Røine 7 2 Arnbjørn Dyrdal 7 3 Jon Friis 6 4 Arve Frydenlund 6 5 Tore Edvardsen 6 6 Helge Haavik Nilsen 5 1/2

Det var jubileum på Ble Fjellstue 3. og 4. juni. For 10. gang arrangerte Kongsberg og Våpenfabrikken SK det populære "Blemesterskapet" og 28 spillere fra 7 forskjellige klubber deltok. Jubileet ble markert med festtaller, telefonisk hilsen fra Presidenten og gaveverrekkelse til de som har deltatt hver gang: Arne Sortland, Karl H. Lund og Henning W. Hermansen. Forøvrig gikk det hele stort sett etter tradisjonelt mønster. En liten justering måtte dog gjøres i programmet, da det ikke lyktes arrangøren å utsette kampen Brasil-Sverige i fotball-VM.

Man spiller 45-minutters partier på Ble. Klaffen og offisersbukker er ofte avgjørende for utfallet. Noen går i

åpningsfeller også, vi var f.eks. vitne til følgende: 1 d4 d5 2 c4 dxc4 3 e3 b5 4 a4 c6 5 axb5 cxb5 6 Df3! og hvit står til gevinst, i alle fall ifølge Heiestad i boken "1. d2-d4". På den andre siden av spillsalen, ved de øverste bordene, utviklet det seg mer normalt. Bekkeli gikk sin vane tro ut med 4 strake på lørdag, men måtte strekke våpen søndag morgen mot Taksrud. Sistnevnte tapte ikke og smøg seg til sist foran på kvalitet. Resten av feltet holdt seg på behørig avstand. Resultatene for de fremste: 1 Vidar Taksrud, Tempo 6(27) 2 Leif Bekkeli, Drammen 6(25) 3 Ragnar Edvardsen, Konnerud 4½(28,5) 4 Arne Sortland, Bergen 4½(25,5) 5 Bjørn Lerstad, Drammen 4½(22) 6 Kristian Larsen, Konnerud 4(26) 7 Einar Hamre, Drammen 4(26) 8 Karl Andersen, Tempo 4(25,5).

Følgende åndsprodukt ble fremspilt i femte runde.

Hvit: Arnbjørn Dyrdal, Hønefoss
Svart: Ragnar Edvardsen, Konnerud
SKANDINAVISK

1 e4 d5 2 exd5 Dxd5 3 Sc3 Da5 4 d4 Sf6 5 Sf3 Lg4 6 h3 Lh5 7 g4 Lg6 8 Se5 Sbd7 9 Sc4 Da6 10 d5 e6 11 Lf4 b5 12 Sxb5 Dxb5 13 Sd6+ Lxd6 14 Lxb5 Lxf4 15 dxe6 fxe6 16 h4 Td8 17 g5 Sd5 18 c4 S5b6 19 Dg4 0-0 20 h5 Se5 21 Dh3 Lf5 22 Db3 Ld3 23 Th3 Ld2+ 24 Kd1 Txf2 25 c5 Sbc4 26 Lxc4 Lxc4 27 Da3 Lb4+ 28 Kc1 Lxa3 29 bxa3 T8d2 0-1
Moral: Med list og lempe kommer tre kryp lenger enn ei kjempe.

Hønefoss Schakkklubb markerte seg kraftig i Ringerike kommunes kulturuke 12-18. juni. Det var PR-stand hver dag med besøk av alle skolene i distriktet og anledning til å prøve seg mot klubbens spillere. Sjakkblader og annet PR-materiell ble delt ut gratis. Reklame ble det også gjennom lokalpressen i Buskerud og intervju i lokalradioen med arrangementsgeneral Jon Friis. Lørdag var det stort arrangement på torget: IM Leif Øgaard spilte simultan mot 18 spillere (og avga bare remis mot Idar Dyrdal), Per Ofstad i samarbeid med firmaet Control-Data demonstrerte det sjakkspillende dataprogrammet "Chess 3.6". Maskinen spilte bl.a. mot Aftenpostens utsending, IM Svein Johannessen, og måtte naturlig nok strekke våpen. Hele tiltaket ser ut til å ha gitt byens sjakkliv god

oppsving. F.eks. blir det i høst satt i gang sjakkkurs i regi av Aftenskolen.

Finnmark

Under Hammerfestdagene i juni fikk byens organisasjoner anledning til å presentere seg, og Hammerfest Sjakkklubb lot ikke anledningen gå fra seg. Det var simultanoppvisning i friluft (ved Kjell Johannessen), blinnsjakk (Jan S. Berglund), lynsjakk, turneringssjakk og gatesjakk! Fra den lokale filial av DnC har man nemlig fått et sjakkspill i storformat plassert i byen (bildet). Flott sjakkreklame, og i høst blir spillet flyttet inn i foajeen i Hammerfest kino. Det har også blitt flere oppslag i byens avis:

Sjakk døgnet rundt!

Gudmund Farstad tok fullt hus i Vardø's klubbmesterskap for 1978 (mesterklassen), mens Per O. Bårdsen vant kl.1 og Terje Dahl kl.2.

Klubbmesterskapet i Hammerfest SK:
Mester: 1 Jan S. Berglund 6/7 2 Børge Svanholm 5½ 3 Knut H. Fagerhaug 5 Kl. 1: 1 Håkon Godtlibsen 5½ 2 Alf O. Berglund 5½

Hedmark og Oppland

Kretsen avviklet sitt ting 27/5. Noe av det mest sentrale var navneendringen til Hedmark og Oppland Sjakkrets, bl.a. av hensyn til bevilgninger fra begge fylker. Forøvrig ble det vedtatt nye regler for KM for lag, som hittil har vært avviklet som hurtigsjakk, men som nå skal spilles med 40 trekk på 1½ time, deretter 16 i halvtimen. Dermed kan turneringen også rates. Lillehammers store ildsjel i mange år, Kaare

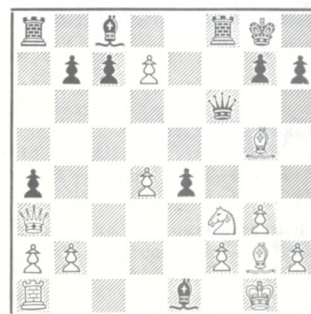
Olsen, ble hedret som nytt æresmedlem i kretsen, og det var selvsagt ikke ufortjent. Etter kretstinget ble tradisjonelt KM i lynsjakk arrangert, og her vant Michael Wiedenkiller, Elverum foran Daan de Lange, Hamar og fjorårs-mesteren Cato Nabseth, Elverum.

Hamar og Elverum avviklet sin årlige lagkamp i Hamar Sjakksekselskaps lokaler i mai. Hjemmelaget vant denne gang såpass knepent som 6-4.
D.de Lange (H) - M.Wiedenkiller (E) 0-1
T.Nilsen-P.Agdestein ½-½ O.Rennemo-C.Nabseth 1-0 O.S.Ormåsen-C.H.Amundsen 0-1
H.Kolden-S.E.Halse 0-1
A.Klingenberg-K.Vålerhaugen 1-0
T.Hoff-C.E.Amundsen 1-0
R.Elseth-K.Sjøbrend 1-0
J.Gundersen-J.H.Adnes ½-½
E.Backe-E.Lie 1-0

Vi bringer et parti fra kampen, med kommentarer fra Kjell Vålerhaugens fine sjakkpalte i "Østlendingen".

Hvit: Daan de Lange, Hamar
Svart: Michael Wiedenkiller, Elverum
HOLLANDSK

1 d4 e6 2 Sf3 f5 3 g3 Sf6 4 Lg2 Le7 5 0-0 0-0 6 c4 d6 7 Sc3 a5 8 Te1 Se4 9 Dc2 Sxc3 10 Dxc3 Sd7 11 e4? Michael ventet på dette trekket! Hvits dronning og tårn står på samme diagonal, og med svart løper på b4 vinner svart kvaliteten. Før hvit spiller e4 vil d5 av svart bli besvart med c4-c5, men etter e4 vil d6-d5 føre til bondevinst i det minste. 11 - d5! 12 cxd5 Lb4 13 Db3 Lxe1 14 dxe6 a4 15 Da3 Df6 16 exd7 fxe4 17 Lg5

En fantastisk stilling. Hvit truer med å slå ikke mindre enn 4 av svarts brikker, tilsynelatende gode trekk. Den største truselen er Dxf8+ og siden d8d, men først er det svarts tur. 17 - Lxf2+ 18 Kxf2 Om hvit unnlater å ta

løperen, får svart materiell likevekt og god stilling etter f.eks. 18 Kh1 Dd6 19 Dxd6 cxd6 20 dxc8D Txc8 21 Sd2 d5. 18 - Dxd4+ 19 Ke1 exf3 20 Dxf8+ Kxf8 21 d8d+ Dxd8 22 Lxd8 fxg2 23 Kf2 Lh3 24 Lxc7 Etter stormen stilner det av, men svart har etablert en farlig fribonde. 24 - Kg8 25 Lb6 Tf8+ 26 Ke2 Tf1 27 Te1 Le6 28 a3 Lc4+ 29 Kd2 Th1 30 Lg1 de Lange: Ha, ha, Wiedenkiller, nå er tårnet ditt innestengt! 30 - Lf1 Wiedenkiller: Ha, ha, de Lange, nå er løperen din innestengt! 31 Lc5 Txb2 32 Te8+ Kf7 33 Tf8+ Kg6 34 Ke1 Th1 35 Tf4 Lb5+ 0-1

I Østlendingens sjakkspalte blusset det så opp en debatt som nesten kunne måle seg med Dagbladets. de Lange påpekte at kommentarene etter hvits 18. trekk ikke holder, hvit spiller bedre 20 d8d. Stillingen som da oppkommer, blir bedømt til død remis av Wiedenkiller, men enkelte vil nok prøve å utnytte merbonden etter 20 - Txd8 21 Lxd8 exf3 22 Lxf3 Lxd4.

Kongsvinger Sjakkklubbs 50 års jubileumsturnering fikk to spillere på delt førsteplass:

1-2 Ivar Uggerud og Klaus Smedtorp 6 3 Kjell Aamodt 5 4 Jan Sidselrud 4 Kl.1: 1 Thor Foseid 6½ 2 Ragnar Smedstad 6½ 3 Marius Eriksen 6½ Junior: 1 Erik Skyrud 5½ 2 Lars Gylterud 4½

Den populære Kongsvingerturneringen samlet i år 57 spillere, hvorav åtte fra Sverige.

Mester: 1 Ulf Svanquist, Årjäng 4½ 2 Arne Lunde, Lillehammer 4½ 3 Steinar Posaasen, Våler 4 4 Ivar Uggerud, Kongsvinger 4 5 Sven-Ove Ark, Årjäng 4 6 Olaf Gjerdrum, Våler 3 Kl.1: 1 Per-Olov Karlsson, Årjäng 4½ 2 Einar Berntsen, Strømmen 4½ 3 Erling Jarsve, Strømmen 4 Kl.2: 1 Håkan Nordblad, Årjäng 5 2 Egon Hennelund, Sørum 4½ 3 Per Bryhn, Våler 4 Junior: 1 John Ragnar Dahlen, Våler 5½ 2 Per M. Svingen, Løten 5 3 Thormod Leistad, Våler 4

Klubbmesterskapet i Kongsvinger førte også til delt seier mellom Ivar Uggerud og Klaus Smedtorp, med Kjell Aamodt, Jan Sidselrud og Leif Mørkhagen på de neste plassene.

Før sommerferien holdt Hamar SS sitt årsmøte og valgte nytt styre. Tilbake som formann er Jan Kåre Støve og som sekretær Henry Østeraas. Et "gammelt og godt" radarpar i byens sjakkliv.

Juniorene tar mange poeng i Gjøvik Sjakkklubs turneringer. Resultater fra klubbmesterskapet:

Kl.A: 1 Ole Jørn Gyldenås 8½/10 2 Rune Stenvold 7½ 3 Roald Kleppe 6½ Kl.B: 1 Harald Hansen 7½/10 2 Sigurd Døssland 7½ 3 Øyvind Wold 6½
Vårturneringen (hurtigsjakk) over 10 runder Monrad vant Kjetil Bergersen med 8 poeng foran Stenvold 7½ og Vegard Steen 7. 20 deltagere.

Resultater fra vårturneringen i Eidsvoll Sjakkklubb: Mesterkl: 1 Steinar Posaasen 11¼/14 2 Odd Martin Kvile 11 3 Arne Mannerud 10½ 4 Bjørn Edvardsen 10 5 Johan C. Harmens 8½ Kl.1: 1 Kristian Langseth 8½/10 2 Vidar Doknes 7 3 Harry Berg 6
Kvile ble klubbmester, da Posaasen er hovedmedlem i Våler SK.

Hordaland

I høst er ting i ferd med å skje med det gamle problemet Hordaland Sjakkrets (eller mangel på sådan). Det er ungdomskonsulent Johnny Pettersen som står bak initiativet. I første omgang er Hordaland Barne- og Ungdomssjakkrets et faktum.

Helge Gundersen viste seg fra sin beste side i Bergens klubbmesterskap. Mester: 1 H.Gundersen 7½/9 2 Øystein Sande 7 3 Erling Iversland 6½ 4 Dag Orseth 6 Kl.1: 1 Per Manne 8½/9 Kl.2: 1 Tore Brekke Kl.3: 1 Arne Ringstad

Junioren Jose H. Polo vant handicapturneringen Skillingsbankcupen i B.S. foran en rekke av klubbens mest kjente navn. På klubbens årsmøte er styret gjenvalgt med formannen Svein Warberg i spissen.

Send oss lovene

Norges Sjakkforbunds lov- og organisasjonskomité, valgt på kongressen i Risør, arbeider med standardlover for klubber og kretser. Appellen går derfor i særlig grad til alle formenn og styremedlemmer i kretser og klubber. På forhånd takk.

Nordland

Det første Nordlandsmesterskapet for lag ble spilt i Bodø 15-16. april med 12 deltagende lag. Narvik sikret seg oppskriftsmessig tittelen med laget Kjell Ole Kristensen, Palmer Salomonson, Arthur Jarhelle og Anton Thorstensen.

1 Narvik 16 2 Bodø I 14½ 3 Brønnøysund 11½ 4 Bodø III 10½ 5 Mo I 10 6 Mo II 10 7 Fauske I 9½ 8 Bodø II 9½ 9 Bodø IV 8 10 Grane 7½ 11 Fauske II 6½ 12 Mosjøen 5½

Samtidig ble det første kretstinget for Nordland Sjakkregion avholdt, og Ivar Brede Lie ble ikke uventet valgt til formann.

Grane Sjakkklubb har avsluttet en vellykket sesong etter sin gjeninntreden i det organiserte sjakkliv. Klubbmesterskapet ga følgende resultater: Jr.B: 1 Åse Kristin Eivindsen 14 2 Ole Jacob Høyland 13 Jr.A: 1 Jan Erik Kolberg 4 Kl.B: 1 Tor Wærum 11/11! 2 Harald Ingemar Lie 8 3 Øystein Walberg 8 Kl.A: 1 Ivar Brede Lie 8/8 2 Jan Eivindsen 5½ 3 Åsmund Eivindsen 4½

Narvik Sjakkklubb samlet hele 49 spillere til vårens bymesterskap. Den nylig hjemvendte Dag Svedenborg - bror av norgesmester Paul - tok hånd om øverste klasse.

Mester: 1 D.Svedenborg 7/9 2 Gunnar Halvorsen 6 3 Kjell Ole Kristensen 6 4 Kjell Aanes 5½ Kl.1: 1 Roger Lund 6 2 Ernst Lockertsen 5½ 3 Stein Indregard 5 Kl.2: 1 Knut Sculstad 7 2 Roald Thorstensen 6½ 3 Egil Teger 6½ Kl.3: 1 Sverre Arntzen 8½ 2 Jon H. Nilsen 6½

Postsjakknorgesmester Henry Pettersen ble en suveren vinner av årets klubbmesterskap i Mosjøen SK.

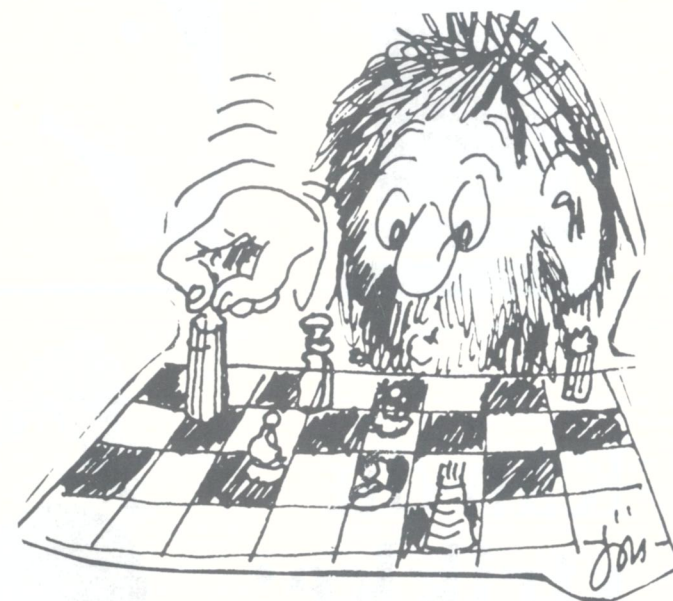
1 H.Pettersen 10½/11 2 Magnar Standaahl 8 3 Jens Bertelsen 8 4 Oskar Elstad 7½

Bodøs bymesterskap ble avsluttet i juni, med følgende topplasseringer: Kl.M+1: 1 Kjetil Vollan 10/11 2 Svein Thrana 9½ 3 Erik Vembre 8½ 4 Olaf Widnes 8 Kl.2: 1 Bernt Markussen 8

Vårturneringen i Fauske Sjakkklubb ble først avgjort gjennom stikkamp.

1 Børge Jacobsen 3 (1½-½) 2 Leif Jacobsen 3 Kl.1-2: 1 Ivar Henriksen 4½ 2 Harald Lundbakk 3½

TREKK TIL

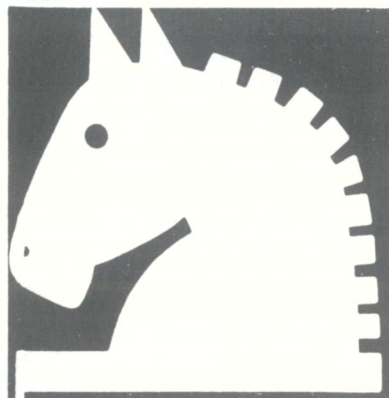
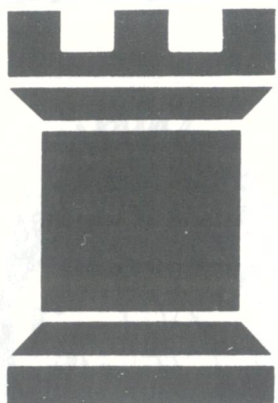
smarkopi

RAGNAR LUNDEVALL

HANSTEENSGT. 1 bak USA-AMBASSADEN

Tlf. 44 24 90 - 44 98 31

DET VINNER MAN PÅ

Kan du
strikke:

RETT OG VRANG AS

SPECIALFORRETNING I GARN

Velg alltid kvalitetsgarn

*Vårt medlemskap
en sikkerhet
for kundene!*

Helgerudgården, tlf. 54 18 68
Budstikkegården, tlf. 54 15 18
SANDVIKA

Nord-Trøndelag

18-årige Frank Hovde vant det individuelle kretsmeisterskapet, spilt i Verdal 8-9/4 over 7 runder Monrad, 45-minutterspartier. 30 startende.

Klasse 1: 1 Frank Hovde, Steinkjer 5½ 2 Odd Barroch, Meråker 5½ 3 Arne O Trana, Steinkjer 5½ 4 Kjell Selbekk, Meråker 5 5 Brynjar Høgsnes, Steinkjer 5 6 Trygve Iversen, Steinkjer 4½ Kl.2: 1 Roald Lehn, Verdal 4 2 Gunnar Vestvik, Verdal 3 Junior: 1 Arne Midjo, Steinkjer 4 2 Karl Lerfald, Verdal 3½

Liksom han vant Steinkjermesterskapet i høst, vant Trygve Iversen også klubbmeisterskapet i Steinkjer Sjakk-lag.

Kl.1: 1 T.Iversen 7½/9 2 Frank Hovde 7 3 Arne O. Trana 6 Kl.2: 1 Svein Småvik, Carl Petter Holtan og Paul A. Svendsen alle 6½/9

Stjørdal vant seniorklassen og Meråker vant junior da de to klubbene møttes til lagkamp 21. april. I senior har klubbene nå en aksje hver i vandrepoalen, i junior har Meråker to aksjer etter 4-0 i fjor og 8-0 i år! Årets seniorkamp endte 6-4 til Stjørdal. Ivar Berri og Jan Lund scoret to poeng for Stjørdal, Jon Husås det samme for Meråker. Meråkers juniorlag besto av Rune Teveldal, Ole Ivar Ringen, Tor Ingstad og Terje Tolnes.

Odd Barroch har vunnet Meråkermeisterskapet, men hadde hardere konkurranse enn på mange år.

Senior: 1 O.Barroch 8 2 Jon Mortensen 7½ 3 John Eriksson 7 Junior: 1 Ole Ivar Ringen 7 2 Rune Pedersen 6 3 Terje Tolnes 6 4 Tor Ingstad 6

Øystein Skar har vunnet A-klassen i Verdal. Skar er på vei mot gammel form etter noen års opphold fra turneringssjakk. I sin tid har han bl.a. spilt juniorlandskamp for Norge.

Kl.A: 1 Øystein Skar 5½ 2 Arvid Haugan 4½ Kl.B: 1 Odd Andersen 7½ 2 Roald Lehn 6½ Kl.C: 1 Bjarne Olsen 2 Ove Snekkermo

Levanger Sjakklubb har nå sommerferie etter at varturneringa er avsluttet: Klasse A: 1 Carl O. Johansen 17 2 Nedjelko Eric 16 3 Per Haug 13½ Klasse B: 1 Inge Høvring 7½ Junior: 1 Kåre Høglund 9½ 2 Morten Innhaug 6

Ivar Berri ble en knepen vinner av varturneringen i Stjørdal. Resultater: 1 Ivar Berri 5½ 2 Kåre Loftet 5 3 Ragnvald Krogh 5

Oslo og omegn

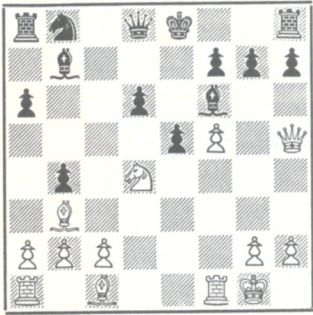
Det individuelle Oslomesterskapet har ikke lenger samme sentrale posisjon som tidligere, bl.a. grunnet større turneringstilbud generelt. I årets turnering var det ikke grunnlag for en egen eliteklasse, derimot en mesterklasse med 12 spillere. De andre klassene spilte 9 runder Monrad.

Mester: 1 Einar Hatlebakk, ASKO 9½/11 2 Arne V Gulbrandsen, OSS 7½ 3 Lars Kjølberg, Stjernen 6½ 4 Petter Haugli, ASKO 6 5 Arne Schjønsby, ASKO 6 6 Kjell Nilsen, OSS 5½ 7 Arnold Mundal, ASKO 5 8 Øystein Johnsen, Stabekk 5 9 Aleks Semakoff, OSS 5 10 Thor Johansen, Asker 4 11 Bjørn Heggheim, OSS 3½ 12 Jøran Jansson, Asker 2½ Klasse 1: 1 Øystein Olsen, OSS 6½ 2 Petter Stigar, Stjernen 6 3 Janos Szalai, ASKO 6 4 Meinert Frantzen, OSS 6 5 Jørgen Østensen, OSS 5½ 6 Jan Jacobsen, OSS 5½ 7 Thor Christenson, Nordstrand 5½ 8 Idar Dyrdal, ASKO 5 Klasse 2: 1 Geir Nesheim, ASKO 9! 2 Olaf Eriksfallet, Sørum 7½ 3 Bjørn T Rasmussen, Stabekk 6½ 4 Bernt Kirkebø, Stjernen 6 5 Øystein Grasco, Strømmen 6 7 Torgeir Vada, Stabekk 5½ 7 Ottar Akre, Asker 5½ 8 Ole K Tollersud, ASKO 5½ 9 Eddy Jordan, Asker 5½ 10 Svein Fredriksen, Strømmen 5½

Årets suverene Oslomester vant forøvrig også tittelen i 1968. Her følger et av årets partier - med hans egne kommentarer.

Hvit: Arne Schjønsby
Svart: Einar Hatlebakk
SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 a6 6 Lc4 e6 7 Lb3 b5 8 0-0 Le7 9 f4 Lb7 10 f5 e5 11 Sde2 b4?! Fører til komplisert spill. Bedre er 11 - Sbd7 som teorien angir. 12 Sd5 Sxe4 13 Sd4?! Hvit tilbyr en offiser, som ikke kan slås, men truer heller ikke noe spesielt. Solidere var 13 Le3 etterfulgt av 14 Sxb4 med bra spill for hvit. 13 - Sf6 14 Sxf6+ Lxf6 15 Dh5!?! Tilbyr offiser, og nå må svart motta offeret, da både 15 - 0-0 16 Sf3 og 15 - Dd7 16 Se6 er fordelaktig for hvit.

15 - Db6(!) 16 Dxf7+ Kd8 17 Kh1 exd4
18 Lg5 Den konsekvente fortsettelse av angrepet. Andre fortsettelse er relativt ufarlige. 18 - Dc6 19 Tf2 Lxg5 20 Dxg7 Te8 21 Dxc3 Kc7 22 f6 For offiseren har hvit utviklingsforsprang og bondeovervekt på kongefløyen, men det er dog ikke tilstrekkelig da svart har gode motsjanser i diagonalen b7-g2.
22 - Te5 23 Dd2 Sd7 24 f7 Te4 25 Tc1 Tf8 26 c3 bxc3 27 bxc3 d3 28 Dxd3 Sc5 29 Dg3 Sxb3 30 axb3 Dc5 31 Tf4 Etter tårnavbyttet har svart klar gevinststilling, men må være på vakt mot evig sjakk pga. sin åpne kongestilling. 31 - Txf4 32 Dxf4 Dd5 33 Dg4 Txf7 34 c4 Dd2 35 Tg1 Db2 Enklere var 35 - Df4. 36 c5(!) Tg7! 37 cxd6+ Kb6 38 d7 Txc4 39 d8D+ Ka7 0-1

Komm: Einar Hatlebakk.

Oslo og Omegn Sjakkrets avsluttet en lang sesong med lymesterskap og kretsting de siste dagene i mai. Lymester ble Bjørn Tiller, OSS foran Jarl H Ulrichsen, ASKO, klasse 1 som vanlig vunnet av Gunnar Larsen, OSS. På tinget i SK Stjernens lokaler 31/5 frasa kretsformann Tormod Fyri, OSS seg gjenvalg. Fyri har samtidig vært ungdomskonsulent og formann i skolesjakkutvalget, og han vil nå konsentrere seg om disse oppgavene. Erling Jarsve, Strømmen ble valgt til ny formann, men da det ikke lyktes å finne noen viseformann, vil det nyvalgte styret foreløpig bare fungere som forretningsministerium. Sekretær (ny) er Olav Øye, Nordstrand, kasserer Øyvind Viervoll, Stjernen, turneringsleder Fred Meinecke, OSS og materialforvalter Ludvik Edseth, Stjernen. Medlems-tallet innen kretsen viste en svakt stigende tendens. Et forslag om røykeforbud i kretsens turneringer ble vedtatt.

De yngste spillerne plasserte seg i teten i Nordstrands klubbmesterskap. Mester: 1 Lars Eckhardt 8/11 2 Jan Synnøstvedt 7 3 Bjørn Aage Christenson og Finn Marcussen 6½ Klasse I: 1 Olav Øye 11/11! Klasse 2: 1 Alf Sakariassen 9½/11.

Det utspant seg en usedvanlig hard kamp om klubbmestertittelen i Akademisk (ASKO) for 1978.
Kl.A: 1 Jarl H. Ulrichsen 6½/9 2 Tor Kristiansen 6 3 Sverre Heim 6 4 Runar Mathisen 6 5 Petter Haugli 4½ Kl.B: 1 Svein Rishovd 7½ 2 Per Nygård 7 3 Jon Reed 6 Kl.C: 1 Svein Baardsen 8/8 2 Atle Skretting 5 3 Per Skjerpe 4

Oslo Schakselskap holdt sitt årsmøte før sommerferien. Knut Bøckman ble gjenvalgt som formann, ellers ble det en del rokader i styret. Viseformann er John Kr. Johnsen, sekretær Leif Bjarne Iversen og kasserer/inspektør Ole Chr. Moen. En optimistisk årsberetning opplyser bl.a. at OSS igjen er Norges største klubb - 133 medlemmer i NSF, 138 i kretsen.

Veteranen John Knudsen, storspiller i 30-åra og veteranmester i '75, tok seg av vårturneringen i Sjakkamatene.
1 John Knudsen 5½/7 2 Øystein Larsen 5 3 Roald Schie 4½ 4 Hans Jansen 4

Stabekk SK har spilt klubbmesterskap over 9 runder Monrad.
1 Richard Bjerke 7½/9 2 Per A. Bergeren 6½ 3 Arne Underland 6½ 4 Øystein Johnsen 5½ 5 Petter Lund 5½ (samtidig vinner av kl.A) 6 Pål Frydenberg 5½

Handicaptturneringen Follo Open ble avspilt 3-4. juni og vunnet av en lyn- og hurtigsjakkspesialist.
1 Odd Ristesund, OSS 7½/9 2 Otto Ibenfeldt, Ski 3 Gunnar Stake Larsen, OSS

Siste nummer av "Stjerneverdenen" byr bl.a. på følgende resultater fra vårturneringen: Mester: 1 Odd Flater 6½/8 2 Ove Halvorsen 6 3 Kjell Juul 5½ Kl. A: 1 Kaare Paulsen 6½/8 2 Steinar Årrestad 5½ 3 Helge Lindrup 5½ Kl.B-C: 1 Bernt Kirkebø 7 2 Knut Johansen 6 3 Arvid Aa. Skaar 5½ 4 Bjørn Eriksen 5½

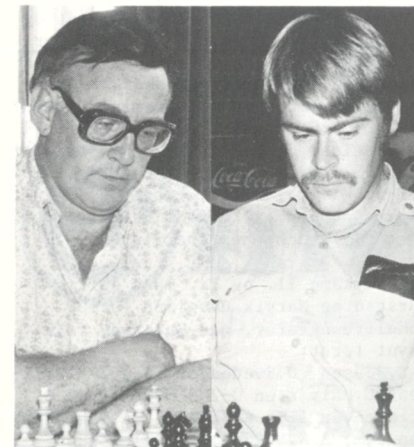
NSF/NSFU/NSB har sine kontorer i Brugata 15, Oslo. NB! Ikke å forveksle med vår postadresse. Telefonnummer: 02/20 29 33. Ekspertisens faste treffetider: mandag og onsdag kl.17-19.

Rogaland

Resultatene fra A-klassen i KM lag for Rogaland viser at tittelforsvareren Stavanger denne gang ble sist, selv om de ikke tapte noen kamp med mer enn 2½-3½. Beste førstebordspiller ble Magnus Monsen, Sandnes med 2 av 2. Resultater: 1 Hinna 2½ (11,5) 2 Sandnes 2 (10,5) 3 Ganddal 1 (6,0) 4 Stavanger ½ (8,0)

Vårturneringen i Stavanger SK samlet 44 spillere. De beste ble:
Mester: 1 Svein Michelsen 5½/6 2 Kåre Falkeid 4½ 3 Arild Lauvsnes 4 Klasse 1: 1 Philippe Houtot 7½ 2 Jon Arne Rørosgaard 6½ 3 Clement Endresen 6 Kl.2: 1 Terje Fosså 7 2 Hugo Osmundsen 6½ 3 Gunnar Aase 6½ Junior: 1-2 Kjetil Nylynd og Gisle Skjold 13 3 Geir Owe Wærsland 12½

Klubbmesterskapet i Sevland skoles Sjakkklubb er avviklet klassevis - bokstavelig talt.
1-3.kl: 1 Ingvar Fagerland 2 Geir Olsen 3 Jan Helge Fagerland 4-6.kl: 1 Morgan Haringstad 2 Kristian Størkeren 3 Ann Fagerland 7-9.kl: 1 Ove Haringstad 2 Jon Kenneth Mannes 3 Reidar Simonsen
Totalt var det 47 med i mesterskapet.

To solide sjakkledere i Rogaland. Kretsformann Magnus Monsen, Sandnes (til v.) og Omar Østerhus, Ganddal.

Sandnes er en skolesjakkby av format. Nylig forsvarte Høyland ungdomsskole sitt norgesmesterskap for skolelag. Som trening foran Nordisk mesterskap i Helsingfors 25-27. august er det arrangert en bykamp i skolesjakk over 12 bord mot Århus. De sterke danskene viste seg å vinne på sin større jevnhet, men på de øverste bordene ble det helt jevnt:
1 Kurt Hetland (S) - J.Christiansen (Å) ½-½/1-0 2 Egil Stokkeland-P.Bang 0-1/½-½ 3 Steinar Torjussen-B.Vestergård ½-½/½-½ 4 Jan Haugland-L.K.Hansen ½-½/0-1 5 Ole Martin Pedersen-C.Sørensen 1-0/½-½

Sogn og Fjordane

Florø SK har fortsatt en fin stamme av juniorspillere ved siden av sine mer etablerte stjerner. Klubbmesterskapet: Kl.I: 1 T.Nordal 8½ 2 Ø.Hjertenes 8 3 P.Kjørhaug 5 Kl.II: 1 J.H.Nygård 5 2 Arve Grøneng 4 Gutter/jenter: 1 S.Ø. Døsen 6 2 J.Helmers 5½

Sør-Trøndelag

Spillende turneringsleder Tibor Stern vant klubbmesterskapet i Trondhjems Schakkklub. Forøvrig merker en seg at unge Einar Jahn Blikeng vant kl.1 uten tap.
Mester: 1 Tibor Stern 8/9 2 Ole Smeby 6 3 Jostein Aanderaa 5½ 4 C.J.Bernhardt 5½ Kl.1: 1 E.J.Blikeng 8/9 2 J. Moe 7½ 3 T.Skarstein 6½ Kl.2: 1 M.Aanstad 6 2 E.Visnes 6 3 S.Orvall 4½

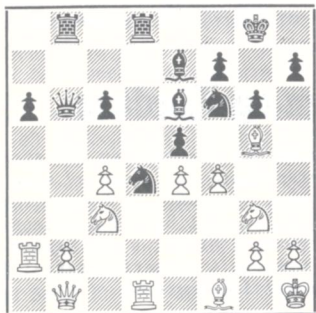
Arne Kvitrud gikk klart til topps i Arbeidernes Sjakkklubbs klubbmesterskap. Mester: 1 A.Kvitrud 8/9 2 K. Brokstad 6½ 3 T.Stern 6½ 4 G.Meyer 6 Kl.II: 1 O.Johansen 8½ 2 J.Eriksen 8 I klasse I gjenstår noen hengepartier, men gruppe A vinnes av nestoren Henri Henriksen, og i gruppe B tar K.Strand og C.Taonshanis de to første plassene. Et parti av klubbmesteren - med egne kommentarer:

Hvit: Ole Smeby
Svart: Arne Kvitrud

KONGEINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5 f3 0-0 6 Le3 Sbd7 7 Sge2 a6 Jeg har hatt litt dårlig erfaring med å blokke sentrum her, hvoretter hvit roke-

rer langt og angriper min kongestilling. Så jeg fant ut at jeg skulle prøve å spille på dronningfløyen med en gang. 8 Dd2 Tb8 9 Sg3 c6 10 a4 Da5 11 Ta2? Dermed var den lange rokaden vekkt og jeg kan foreta meg noe i sentrum. 11 - e5 12 Le2 Td8 13 dxe5? Etter denne feilen får jeg full kontroll over sentrum. 13 - dxe5 14 0-0 Sc5 15 Dc2 Se6 16 Db1 Db4 17 Td1 Sd4 18 Lf1 Le6 19 a5 b5 20 axb6 Dxb6 21 Kh1 Lf8 22 Lg5 Le7 23 f4? Dermed ser jeg plutselig muligheten for en kvelermatt!

23 - Sg4! 24 Lxe7 Sf2+ 25 Kg1 Se2+! 26 Sgxe2 Sh3++ 27 Kh1 Dgl+ 0-1

Melhus Sjakklubb kan se framtida lyst i møte, med 13 juniorer og en voksende senioravdeling. Resultater fra klubbmesterskapet:

Klasse jenter og gutter: 1 Børge Østeraas 12 (som også er 12 år!) 2 Kristian Knutsen 11 3 Rune Rapphaug 7½ Senior: 1 Øystein Langsnes 12½ 2 Geir Ulseth 11½ 3 Svein Jonsen 11½

Vi tar sjansen

på å love at det skal gå atskillig kortere tid til neste Kommunikasjonsspalte enn det gjorde denne gang. Alt i nr.7 (november) er vi tilbake, så send straks resultater og annet stoff fra DIN klubb!

Spesielt er vi interessert i utklipp fra lokale sjakkspalter og annet sjakkstoff i avisene. Oppgi dato, forfatter og hyppighet. Vi skal forsøke å få en oversikt over sjakkstoffet i norske aviser.

Telemark

1-2. april arrangerte Skiens Sjakklubb "Grenland Open" med stor deltagelse. Lørdag var det skolesjakkturnering og søndag den tradisjonelle hurtigsjakkturneringa:
Klasse A: 1 Morten Trolldalen, Skien 6
2 Einar Lauritzen, Risør 6 3 Kjell Mogstad, Porsgrunn 5 4 Frode Antonsen, Risør 5 5 Gunnar Lie, Porsgrunn 5
Klasse B: 1 Jørgen Smeland, Porsgrunn 4 2 John Eriksen, Porsgrunn 3½ 3 Asbjørn Langsrud, Konnerud 3

På årsmøtet i Langesund SK er Jacob Thormodsen gjenvalgt som formann, Ole Petter Eriksen som sekretær og Dag Lauvås som kasserer. Klubbmesterskapet 77/78 har gått over hele vinterseongen, med følgende resultat:
1 Thor Salen 2 Jens Rune Dørdal 3 Dag Sødtholt 4 Dag Lauvås 5 Henry Hansen
Thor Salen vant dermed vandrepokalen til odel og eie.

Troms

Det deltok 30 spillere i Tromsø SK's vårturnering. Mesterklassen ble en thriller av de sjeldne. Magne Bergvoll ledet før siste runde og møtte Wiggo H Eilertsen, mens favoritten Gunnar Johnsen spilte hengparti mot Frans Larsen. Johnsen var godt forberedt og førte brikkene fram til sikker seier. Eilertsen spilte glimrende og vant både partiet og whisky-flaska som Johnsen hadde satt opp som premie! Dermed:
Mester: 1 G.Johnsen 9/11 2 M.Bergvoll 8½ 3 Reidar Jenssen 8½ 4 Wiggo Eilertsen 7 5 Ivbjørn Nimki 5½ 6 Frans Larsen 5½ Kl.1: 1 Arild Erntsen 5½/7 2 Henry Johnsen 4½ Kl.2: 1 Reidar Finnsett 8/9 2 Johannes Thørring 7

I en bykamp 11. og 12. mars spilte Harstad og Narvik uavgjort 10-10. Enkeltresultater, med Harstads folk nevnt først:
1 S.Jensen - D.Svedenborg 2-0 2 H.Eriksen - G.Halvorsen 0-2 3 M.Groth - K.O. Kristensen 1½-½ 4 S.Nørve - A.Thorsten 1½-½ 5 J.B.Rambø - P.Salomonsen ½-1½ 6 R.Evensen - A.Jarhelle 1-1 7 S.Thune - T.Burchard 1-1 8 A.Esbensen - S.Indregard 1-1 9 O.Gunnarsen - B.M.Simonsen 1-1 10 R.Iversen - R.Thorstensen ½-1½

Vestfold

Sandefjordsklubben "Caissa" gikk seirende ut av kampen om KM for lag - med to uavgjorte og en vunnet match. Mange års mester Tønsberg måtte denne gang stille sist i køen.
1 Caissa 3 lagpoeng (10) 2 Horten 3 (9½) 3 Larvik 1 4 Tønsberg ½

Resultater fra vårens klubbmesterskap i Horten Sjakklubb:
Mester: 1-2 Arild Johansen og Erik Høivold 5/6 3 Arne Heien 4½ Kl.A: 1-2 O.J.Kristiansen og Einar Pettersen 3½ Kl.B: 1 Bjørn Bjørnsen 5 Kl.C: 1 Bjørn Veddegjerde 8

Vestfold Sjakkrets hadde årsmøte 23/4 og valgte bl.a. nytt styre. Formann er nå Toivo Jakovesi, Bakke gartneri, 3195 BORRE. Jakovesi er medlem i Horten Sjakklubb.

Østfold

Svein Bjørnland vant Østfoldmesterskapet i lynsjakk etter omkamp med krets-

formannen. Mesterskapet ble spilt i Halden søndag 23/4.
Mester: 1 S.Bjørnland, Fredrikstad 2 Jahn Hanssen, Moss 3 Paul Johansen, Moss Kl.A: 1 Erik Høidahl, Sarpsborg Kl.B: 1 Geir Afdal, Sarpsborg

Fredrikstad SS har spilt årets klubbmesterskap over 9 runder Monrad:
1 Bernt Nordby 8 2 Svein Bjørnland 7 3 Bjørn Larsen og Tom Zakariassen 6

"Mosseschakken" nr.3/78 forteller at Lars Onstad ble en sikker vinner av klubbmesterskapet i Moss.
Mester: 1 Lars Onstad 5½/7 2 Vidar Ingebretsen 5 3 Øyvinn Jensen 4 4 Jahn Hanssen 4 Kl.A: 1 Geir Meum Olsen 6/7 2 Kaj Bendixen 5 3 Ludvig Czilling 5 Kl.B: 1 Valter Rebo 6½ 2 Kay Troelsen 6 Junior: 1 Hans Inge Kongevold 7 2 Ketil Johansen 5½

Kretsen har hatt ting og lagt fram en fyldig årsberetning. Lagmesterskapene gikk slik: Kl.A: 1 Moss 17 2 Fredrikstad 14 3 Indre Østfold 12½ 4 Sarpsborg 11½ 5 Halden 5 Kl.B: 1 Sarpsborg 11½ 2 Moss 11 3 Fredrikstad 7 4 Indre Østfold 6½ Junior: 1 Moss

ELTON TREVARE

Billingstadsletta 83, 1360 Nesbru.

Tlf. 78 51 19 — 78 66 12.

ÅPNINGSTIDER: Mand. — fred. kl. 7 — 16. Lørdager stengt.

TREKK INNOM

Carina Damefrisør

Innehaver Jørgen Tveit

Rask og god servise.

Alt i damefrisering.

Ruudgården, Gl. Ringeriksv. 33, Bekkestua

Tlf. 53 53 66

moteriktig
hårpleie

LITTERATUR

BATSFORD

Wade, Speelman, Povah, Blackstock:
SICILIAN: LASKER-PELIKAN

Kjært barn har mange navn. Varianten 1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 e5!? benevnes etter såvel Lasker, Pelikan, Pilnik, Svesjnikov som byen Tsjeljabinsk. Så er den også i skuddet. Teorien utvikles her fra dag til dag, og uten boklige kunnskaper eller egenstudium kommer man ikke langt. På 228 sider gir denne boka den hittil klart grundigste behandling av temaet - og rykende fersk: Vi fant bl.a. et parti-eksempel fra Lone Pine 1978. Fra tidligere tider finnes i sin helhet Helmers-Harestad, NM 1976 - foruten smakebiter av Paul Svedenberg og Per Lindblom. NB: Skikkelig algebraisk notasjon.

ØB

David Levy:
Benkö Counter-Gambit £3.95
(1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 b5)

David Levys nye bok om Benkögambit vil nok bli svært etterspurt, sett på bakgrunn av åpningens popularitet og sjanseskapende natur.

Dette er et av de første forsøkene på å sette variant-puslespillet sammen til en bok. Den åpner med en kort historikk (forfatteren hevder bl.a. at gambiten oppsto i Sverige i 20-årene) og inneholder også et avsnitt om stiltingstyper og ideer bak åpningen. De mange mer eller mindre utspekulerte metoder man kan avslå gambiten på blir noe overfladisk behandlet. Algebraisk figurnotasjon.

DHS

A.J.Gillam
Discovering Chess Series
Book 1: Starting Chess £1.45

Denne boken er en behagelig måte å lære sjakkreglene på. Med et rikelig og leservennlig antall diagrammer blir spilllets enkelte bestanddeler forklart og eksemplene har mange gode, veiledende spørsmål. I tur og orden følger forklaring av brikkers gang, binding,

kongens rolle, sjakk, avdekkersjakk, garderte brikker, komme ut av sjakk, sjakk matt, patt, evig sjakk, remis, brikkers verdi, angripende og forsvarende brikker. Leseren forberedes til å kunne spille et parti sjakk.

Book 2: Simple Chess Tactics £1.45

Her gis en mengde eksempler på forskjellige måter å vinne materiell på. Hovedtema er å telle angripende og forsvarende slag, og ikke minst utallige utgaver av gafler.

Book 3: Simple Checkmates £1.45

Boken starter med entrekkere, og viser deretter et utall av ideer for praktiske totrekkere. Noen hver kunne ha utbytte av den kombinasjonstreningen det er å bla gjennom disse diagramstillingene.

Felles for disse tre bøkene er en jevn utvikling i innholdet. Nybegynneren slipper å irritere seg over vanskelige og uforståelige detaljer på et tidlig tidspunkt i boka.

Bøkene er på engelsk, men kan leses nærmest språkuavhengig. Diagrammene (ca. 400 i hver bok) og trekkene angitt i vår kjente notasjonsform gir et nesten fullstendig utbytte. Engelskteksten er heller ikke avskrekende for noen skoleelev. Likevel skulle en oversettelse av bøkene til undervisningsbruk være en ønskelig og grei oppgave.

TAH

Kevin J. O'Connell og
David N.L. Levy:
Anatoly Karpovs Games as World
Champion 1975-77. £4.50

Titelen fortel kva boka inneheld. Vi kan leggje til at det dreier seg om ca. 180 parti, og at mange av desse er grundig kommentert, dei fleste av Karpov, men også andre kommentatorar i stjerneklassen har fått prøvd seg. Som alle veit er Anatoly flink i sjakk, så eit grundig studium av boka skulle vere bryet verdt. Til slutt er det oversikt over opningar, sluttspeltyper og motstandarar. Algebraisk figurnotasjon.

jrk

Korchnoi, Wade, Blackstock:
Korchnoi's 400 Best Games £ 5.50

Den mest innholdsrike av årets mange Korchnoi-bøker. Samtlige 400 utvalgte partier er kommentert, 83 av Korchnoi

selv. Både partikommentarer og sammenbindende biografiske opplysninger er i stor grad kortfattede, men virker godt redigert. Krysstabeller, åpningsoversikt, navneregister og algebraisk notasjon. Ei bok vi trygt anbefaler.

ØB

pergamon

Raymond Keene:

The Chess Combination from Philidor to Karpov.

Selv om Ray Keene er en uhyggelig produktiv forfatter, ser det ikke ut til å gå utover kvaliteten: hans bøker er alltid lesverdige. Denne gang tar han for seg kombinasjonenes historie, diskuterer de forskjellige definisjoner av hva en kombinasjon er og belyser utviklingen på området - med tidsregning før og etter Fischer! Illustrert av en mengde hele partier - ikke partistillinger.

SGM

Samlerens lommehåndbøker

Svend Novrup:

KORCHNOI - skakkens springer

Samlerens lommehåndbøker, Kbh. 1978.

Novrup er sjakkredaktør i Politiken, en jobb han overtok etter Jens Enevoldsen. Alene dette bør garantere forfatterens skriveferdighet og bokens kvalitet. Det er blitt en levende biografi, en fin balansegang av sjakklige meritter og en ikke helt problemfri tilværelse ellers.

Korchnoi er ingen "sjakkmaskin". I Novrups bok følger vi ham fra vodka-preget natteliv via nervesanatorier til skipptak og sportslige suksesser. Et dramatisk liv som Novrup tegner godt.

Partier er der selvsagt også. Forfatteren har samlet kommentarer fra flere kapasiteter, så kvaliteten er også her høy. 64 siders spennende lesning i en rimelig bok.

hwh

Dansk Skakbibliofil Forening:

SKA. BOGSAMLEREN (medlemsskap d.kr.40)

Dansk Skakbibliofil forening er ikke bare dansk, men skandinavisk og internasjonal. Medlemsbladet Skakbogsamleren er meget lesverdig. Alle med sjakkinteresse utover det å flytte brikker, anbefales medlemsskap. (Kasserer: B.B.Jensen, Hirsevej 4, DK-2700 Brønshøj.)

ØB

NSF's RANKING pr. 1/9

1	Terje Wibe	Nordstrand
2	Knut J Helmers	Stjernen
3	Leif Øgaard	OSS
4	Ragnar Hoen	OSS
5	Svein Johannessen	NSF
6	Arne V Gulbrandsen	OSS
7	Eivind Poulsson	Volda
8	Øystein Sande	Bergens
9	Bjørn Tiller	OSS
10	Sverre Heim	ASKO
11	Erling Kristiansen	OSS
12	Einar Hatlebakk	ASKO
13	Morten Trollalden	Skien
14	Thomas Heiberg	Stjernen
15	Stein Jensen	Harstad
16	Magne Følling	Bergens
17	Ole Chr Moen	OSS
18	Jarl H Ulrichsen	ASKO
19	Daan de Lange	Hamar
20	Gunnar Johnsen	Tromsø
21	Svein Berg	Stjernen
22	Tor Kristiansen	ASKO
23	Dag Orseth	Bergens
24	Runar Mathisen	ASKO
25	Thor Geir Harestad	ASKO
26	Erling Iversland	Bergens
27	Pål-Ole Liabøtrø	Tønsberg
28	Michael Wiedenkeller	Elverum
29	Helge Gundersen	Bergens
30	Aleks Semakoff	OSS

NSF's RANKINGLISTE FOR JUNIORER

1	Bjørn Tiller	OSS
2	Morten Trollalden	Skien
3	Pål-Ole Liabøtrø	Tønsberg
4	Michael Wiedenkeller	Elverum
5	Petter Haugli	Moss
6	Johan Berg	Namsos
7	Lars Eckhardt	Nordstrand
8	Svein Gustav Myreng	Stjernen
9	Jøran Jansson	Asker
10	Arild Lauvsnes	Hinna
11	Tor K Schølseth	Kirkenes
12	Frank Hovde	Steinkjer
13	Petter Stigar	Stjernen
14	Henning Egede-Nissen	Stjernen
15	Erik Høidahl	Sarpsborg

Azmaiparasjvili vant, med sekundant

ved Arild Lauvsnes

Årets Schildeturnering, den 12. i rekken, ble avholdt i tiden 6-15/7 og samlet 20 deltagere fra 15 nasjoner. Schilde ligger ca. 15 km nord for Antwerpen, Belgia. I år skulle jeg være Norges representant i denne turneringen, som arrangeres annethvert år. Etter en rolig båttur over Nordsjøen og en overnatting i Amsterdam, kom jeg frem godt uthvilt og opplagt. Alle spillerne ble innkvartert hos familier, som var hyggelige og vennlige, og gjorde sitt til at spillerne skulle trives.

Favoritt måtte vel den russiske spilleren Azmaiparasjvili finne seg i å være, med høy rating og sekundant. Jugoslaven Nikolic startet forrykende med 5 av 5. Russeren tapte noe overraskende for Züger (Sveits) i 3. runde og sto med 4 av 5. I 6. runde møttes Azmaiparasjvili og Nikolic til kamp. Etter 60 trekk måtte Nikolic gi russeren hånda, og begge hadde 5 poeng etter 6 runder. Züger hadde 4½, mens jeg selv hadde greid å snike til meg 4 og lå på 4.plass. I runde 7 og 8 møtte jeg

jeg henholdsvis Nikolic og Züger og måtte ta til takke med to smultringer. Azmaiparasjvili og Nikolic vant begge sine tre siste partier uten nevneverdige problemer og sluttet med 8 av 9. Man måtte begynne å telle kvalitetspoeng, og det viste seg at russeren hadde et halvt poeng mer.

Turneringen foregikk i flotte lokaler, med bordflagg og fin atmosfære, dyktig ledet av turneringsleder van Herck. Man kan si at alt arrangørene hadde fått i stand var av ypperste merke. Foruten sjakk var det tid til sightseeing, båttur og fotballkamp mellom spillerne. Avslutningsseremonien var et kapittel for seg selv, med premier en sjelden ser maken til. Arrangørene med president van Craenenbroeck i spissen skal ha ros for en fullkommen turnering, som ble avsluttet med et night-party til ut i de små timer og enda litt lenger.

RESULTATER:

1 Z.Azmaiparasjvili, Sovjet 8 (44,5) 2 Predrag Nikolic, Jugoslavia 8 (44) 3 Beat Züger, Sveits 6½ 4 Enrico De Cera, Italia 5 (47) 5-6 Colin Mc Nab, Skottland og Philipp Gerbert, Vest-Tyskland 5 (45) 7 Helmut Cardon, Nederland 5 (42) 8 Morten Andersen, Danmark 5 (41) 9 Eric Tangborn, USA 4½ (47) 10 Arild Lauvsnes, Norge 4½ (44)

Flott samleperm

til

NORSK SJAKKBLAD

Permen er utført i helsveiset plast. Vakker blå farge med gulltrykk. Med et enkelt håndgrep kan bladene settes inn i permen, og du får en "bok" som vil bli en pyrd for bokhylla. I en perm er det plass til minst to årganger.

Prisen er kr.20 + porto kr.3. Tilsendt mot postoppkrav blir prisen kr.28.30

Bestilling sendes:
Norges Sjakkforbund
Boks 9149 Vaterland
Oslo 1
Bankgiro: 8601.2395029
Postgiro: 5 12 47 48

nytt i grannelanda

Sverigemesterskapet gikk av stabelen i Degerfors over 14 dager i juli. I SM-gruppen skuffet for en gangs skyld den firedobbelte mester Axel Ornstein. Niils-Gustaf Renman, Uppsala og Harry Schyssler, Limhamn må senere spille stikkamp om mesterskapet. Forøvrig vil det neste år bli gjort forsøk med ca. 40 deltagere og 13 runder.

1-2 N-G. Renman og H. Schyssler 10½/15 3 Tom Wedberg 9½ 4 Dan Cramling 9 5 Lars Karlsson 9 6 Börje Jansson 8½ 7 Carl-Magnus Björk 7½ 8 Axel Ornstein 7½ 9 Christer Niklasson 7½ 10 Bo Bengtsson 7 11 Per-Inge Helmertz 6½ 12 Bengt Hammar 6½ 13 Bengt Svensson 6 14 Göran Rörvall 6 15 Ulf Korman 4½ 16 Anton Fridh 4

De fem mestergruppene ble vunnet av Jan Runnby, Lundby, Christer Bergström, Solna, Jan Olov Lind, Ervalla, Ulf Elfvin, Kungsbacka og Rolf Lekan-der, LASK. Juniormester ble Anders Lundin, SK Passanten, Huddinge.

Island ble beseiret hårfint i en dramatisk kamp mot DDR i semifinalen i telesjakkolympiaden. DDR's sterke lag vant 4½-3½. På bord 1 vant Uhlmann over Fridrik Olafsson.

Unge og sterke Helgi Olafsson har vunnet det islandske mesterskapet etter seier 2½-½ i stikkamp mot Haukur Angantýsson.

1 H. Olafsson 8/11 2 H. Angantýsson 8 3 Margeir Pétursson 7 4 Jón L. Arnason 6½ 5-7 Jóhann Hjartarson, Jóhann Örn Sigurjónsson og Björgvin Viglundsson 6 8 Ásgeir Arnason 5

I Europacupen for klubblag har Gambiitti, Helsinki på hjemmebane beseiret den svenske mester LASK med overbevisende 8-4. Enkletteresultater:

1 Eero Raaste - Magnus Wahlbom 1-0/½-½ 2 Kaarle Ojanen - Kjell Krantz ½-½/½-½ 3 Thomas Ristoja - Per-Inge Helmertz 0-1/1-0 4 Antti Pyhälä - Rolf Lekander 1-0/1-0 5 Juha Partanen - Ulf Korman ½-½/1-0 6 Pertti Kirjavainen - Arne Quint/Peter Ekelund 1-0/0-1

"Nederlag blev kempesuksess" er den danske konklusjonen etter Europacup-kampen i København 27-28 juni mellom Kampklubben og MTK, Budapest. Det ungariske lag med fire stormestere i spissen var særdeles attraktive gjester, og arrangementet var prima.

1 GM Portisch - Sejer Holm 1-0/½-½ 2 GM Adorjan - Jørgen Hvenekilde 1-0/0-1 3 GM Forintos - Peter Nørby ½-½/1-0 4 GM Lengyel - Peter Gallmeyer/Eric Brøndum 1-0/½-½ 5 IM Szilagyi - Brøndum/Aksel Roos ½-½/1-0 6 IM Sapi - Ove Ekebjærg/J. Pedersen ½-½/1-0

Våre naboland stiller også lag i olympiaden. Såvidt vi forstår kommer samtlige stormestere med unntak av Bent Larsen til å delta. Island er kanskje favoritt til å bli beste nordiske nasjon.

EN TEORIKOMMENTAR

Jeg sitter nettopp og studerer partiet Hatlebakk - Hoen (lag-NM 78), da jeg vil bruke partiet i mitt neste opus "Fornuftig åpningsspill", og har noen teorianmerkninger til vinnerens kommentarer i NSb 4/78. Det gjelder det kritiske punktet i partiet etter 18 - bxa4! (utropstegnet tilhører Ragnar Hoen), og det står "Det beste ifølge Mikhail Talj". Jeg vet ikke hvor Talj anbefaler dette trekket, men i Encyclopedia C, hvor han selv tar seg av Marshallgambiten, er han av en annen oppfatning. Der blir varianten så å si gjendrevet med 19 Txa4 (ikke 19 Lxd5 som Hatlebakk spilte, og som avgjort hadde fortjent et ?) f5 20 Dfl f4 21 Dxb3 Lxb3 22 Txa6! (Her ser vi poenget med ikke slå på d5!) fxe3 23 Txe3 Txe3 24 fxe3 Le7 25 e4! Lg5 26 exd5 Lxd2 med fordel til hvit (±). I en fotnote kommer så fortsettelsen 27 dxc6+ Kh8 28 Tal g6 29 Ld5 Le3+ 30 Kh1 Tf2 31 c7 Txb2 32 c8D+ Lxc8 33 Ta8 med avgjørende fordel til hvit (+) (Parma - Spasskij 1965). Derimot munnar 18 - Dh5 ut i liten fordel til hvit (±) og 18 - f5! (Taljs utropstegn) ut i uklart spill.

Nok en aldri så liten bemerkning. "På 22 gxf4 Tg6, og det slutt". Sannsynligvis riktig, men hvit kan ennå sprelle en del etter 23 Txa6! Le2+ 24 Txb6 Lxd3 25 Tg3 osv.

Oystein Sande

Etterakst

Et parti vi egentlig skulle ha presentert tidligere, men slik gikk det ikke. Det er kvalitative grunner for at vi likevel bringer det ett år etter.

Ja, en sentral medarbeider har faktisk etter grundig vurdering uttalt at dette partiet må være noe av det beste som er spilt i Norge! Døm selv.

Gausdal Chess International 1977
1. runde.

Hvit: Nathan Birnboim, Israel
Svart: Heikki Westerinen, Finland
KONGEINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sf3 Lg7 4 Sc3 0-0 5 g3 d6 6 Lg2 Sc6 7 0-0 7 d5 Sa5 8 sd2 c5 er også ofte spilt. 7 - e5 8 d5 Se7 9 c5 Personlig mener H.W. at 9 e4 med fortsettelsen 9 - Se8 10 Sg5 h6 11 Sh3 fulgt av f4 er farligere for svart. 9 - Se8 10 cxd6 cxd6 11 Sd2?! Manøveren er for langsom her. Derfor er 11 e4 naturligere. (I partiet Kortchnoi - Bogdanovic, Sarajevo 1969 fulgte 11 a4 h6 12 e4 f5 13 exf5 gxf5 14 a5 Sc7 15 Se1 Ld7 med likt spill. Kortchnoi foreslår 14 Sd2!?) 11 - f5 12 Sc4 Ld7 13 a4 Tc8 14 Db3?! 14 b3 er sannsynligvis bedre. H.W. ville ha fortsatt med 14 - e4, f.eks. 15 Lb2 g5 fulgt av Sg6, med uklar stilling. Hvit kan også spille 15 Dd2 med ideen La3. 14 - f4 15 Sb5 Kanskje er 15 Se4 bedre. 15 - Sf5 16 e3 Hvit må ha kontroll over feltet d4. 16 - a6 17 Sba3 17 Sa7!? var et forsøk. Det kunne fulgt 17 - Tc7 18 Sb6 Sh4!? 19 Sc6 Df6 20 Sxd7 Txd7 21 gxh4 f3 22 Lh3 Dxb4 23 Le6+ Kh8 24 Kh1 e4, og lærerne overlates videre analyse. 17 - Sh4! På 18 gxh4 følger nå f3! 19 Lh1 Dxb4 20 Td1 Lh3. 18 exf4 Sxg2 19 Kxg2 b5 20 axb5 axb5 21 Sxb5 Taper materielle, men etter 21 Sd2 exf4 står svart praktisk talt til gevinst. 21 - Tb8 22 Ta5 Sc7 23 fxe5 Lxb5 24 exd6 Lc6! Ikke 24 - Lxc4? 25 Dxc4 Dxd6 26 Lf4! 25 Dd3 Sxd5 26 Kgl Eller 26 Txd5 Tf5 27 Se3 Txd5 28 Sxd5 Dxd6 med gevinst for svart. 26 - Sb4 27 De2 Dd7 28 Lf4 Tbe8 29 Dd2 Dh3 30 f3 Ld4+! 31 Le3 31 Dxd4? straffes med 31 - Te2 32 Tf2 Te1+. 31 - Txf3 32 Txf3 Lxf3 33 d7 Txe3! 34 d8D+ Te8 35 D2xd4 Eller 35 D8xd4 Te1+ 36 Kf2 Df1#. 35 - Dg2# 0-1

Kommentarer etter angivelser av H. Westerinen.

SJAKK

- en lek med brikker

Glimrende lærebok i sjakk - for nybegynnere og litt øvede spillere.

Skrevet av skolesjakkens store forkjemper i Norge, lærer Bror Eeg.

Kr. 47,50

SCHIBSTED

Turnerings-informasjon

P. og i. står for påmelding til og informasjon fra.

Det åpne Nordlandsmesterskap 1978, Holmen Hotell i Mo i Rana 29/9-1/10. 6 r. Monrad, 40 tr./1½ time etc. Elo. NGP. 1. premie kr.1500. Opprop til 1. runde fredag kl.16.30. Pensjonspris kr.200. Påmelding m. startavgift kr. 120, junior kr.60, til Mo SK v/Kåre Nygren, Mobekktgt. 6, 8600 Mo i Rana. Informasjoner fra NSF og Ivar Brede Lie, tlf. Trofors nr. 6.

Risør Cup, Risør Rådhus 29/9-1/10. 6 r. Monrad, 40 tr./1½ t. etc. Elo. NGP. Start 1. runde kl.19.00. Startavgift kr.80, jun. kr.50. P. og i.: Jan Erik Lund, Røylen 15 B, 4950 Risør. Tlf. Risør nr. 261.

OL CUP, Oslo Schakelskap, Bogstadvn. 30, Oslo 3, 6-8/10. 6 r. Monrad, 40 tr./1½ t. etc. Elo. NGP. Premiering i alle klasser. Startavgifta kr.100, jun. kr.50, går til vår deltagelse i olympiaden. Samtlige av OL-spillerne deltar. P. og i.: OSS, Bogstadvn. 30, Oslo 3, tlf. 02/69 10 31, eller A.J. Eikrem, tlf. 02/56 79 10.

Saga Grand Prix, Hotel Saga i Hauge-sund 13-15/10. 6 r. Monrad, 40 tr./1½ t. etc. Elo. NGP. Pensjonspris kr.290. Startavg. kr.80, jun. kr.50. P. og i.: A.J.Eikrem, Briskebyvn. 48 v.409, Oslo 2, tlf. 02/56 79 10.

Kalottturneringen 1978, Rypefjord Statsinternat Hammerfest 20-22/10. 6 r. Monrad, 40 tr./2 t. etc. Elo. NGP. Opprop fredag kl.08.45. Startavg. kr.100, jun, kr.50. Pensjonspris kr. 100 pr. døgn. Høye pengepremier (1. kr.2500) og deltagelse av sterke spillere fra inn- og utland. P. og i.: Kjell Johannessen, Boks 278, 9601 Hammerfest, tlf. 048/11 948.

Det åpne Eidsvollmesterskapet i hurtigsjakk 21-22/10. 45 minutters partier. NGP. P. og i.: Per Bjørn Bakke, Åsleia 2080 Eidsvoll, tlf. 02/76 81 51.

Hortensjakken 1978, 27-29/10. 6 r. Monrad, 40 tr./1½ t. etc. Elo. NGP. P. og i.: Erik Høivold, M.Keisemark 48a, 3190 Horten, tlf. 033/41 752.

Grensetreffet 1978, Meråker. Datoen ikke endelig fastlagt. Elo. NGP.

Sjakkens dag, søndag 5. november.

Elverum Grand Prix, 17-19/11. Elverum SK 60 år. Elo. NGP.

Jarleslaget 1978 i Trondheim trolig i tiden 1-2/12.

Internasjonal juniorturnering i Bergen 1978/79. 27/12 - 1/1. 9 r. Monrad. Åpen for spillere født 1958 og senere.

Astoria Chess International 1979, Hammar 9-12/1 og 15-16/1.

Det åpne NM i hurtigsjakk 1979, Hamar 13-14/1.

OL-SIMULTAN

For å finansiere reisen til OL i Buenos Aires, 25. oktober til 15. november, vil våre olympiafarere, Ragnar Hoen, Knut Jøran Helmers, Svein Johannessen, Terje Wibe og Leif Øgaard, gi en rekke simultanforestillinger i september og oktober. Honoraret går uavkortet til OL-kassen.

Kretser og klubber bes legge opp til en interessant og hyggelig simulant-aften med en eller flere av våre OL-spillere. Leif Øgaard skal på turne i Det nordenfjeldske og Knut Jøran Helmers på Vestlandet, mens Svein Johannessen, Terje Wibe og Ragnar Hoen tar seg av Østlandsområdet. Dette forhindrer naturligvis ikke opptredener av Helmers og Øgaard i andre distrikter.

For nærmere opplysninger, ta snarest mulig kontakt med Arnold J. Eikrem, tlf. 02/56 79 10.

UK har nominert følgende norske lag til olympiaden i Buenos Aires: 1 Terje Wibe 2 Knut J. Helmers 3 Leif Øgaard 4 Ragnar Hoen 5 Svein Johannessen. Hjemmereserver: 1 Einar Hatlebakk 2 Thomas Heiberg 3 Ole Chr. Moen.

I en internasjonal ungdomsturnering i Hvidovre, København 14-22. oktober blir Norge representert med Tor Kristiansen, Thomas Heiberg og Dag Orseth.

Michael Wiedenkeller, Elverum representerer Norge i Cadet-VM 1978 som spilles i Nederland rundt nyttår.

Et langt skritt inn i fremtiden

eumig

Sonomatic 820

VEIL. PRIS:
Kr. 3.370,-

EUMIG SONOMATIC 820/822 HQS har to små knapper med stor effekt, eneste lyd-filmfremvisere med mulighet for 100% billedsynkron lydredigering av 8 mm film. HQS står for HIGH QUALITY SOUND, fremvisernes frekvensområde er 70-12000 Hz ved 24 b/s. Test sertifikat for frekvensområdet vedlagt hver maskin. Forsterker 15 W.

EUMIG SONOMATIC 822 HQS er kombinert for super/standard 8.

Eumig's
lyd kamera
program

Sound 31XL

Makro sound 80

Makro sound 65XL

Snakk
eumig
med

Kjell's

Lys og Foto
RISØR

INNEHAVER: KJELL NYLAND
Telefon: 878 (041/51 246)